Fågelrapport för Västmanland 2022

Figur 1. *Det rapporteringsområde som behandlas i denna fågelrapport utgörs av landskapet Västmanland. Av kartan framgår de ingående kommunernas geografiska läge*

Härmed presenteras den 48:e fågelrapporten från den regionala rapportkommittén (rrk) i Västmanland. Rapporten behandlar i huvudsak de fågelobservationer som gjordes inom landskapet Västmanland under 2022. Grundarbetet har som tidigare lagts i Artportalen där inkomna observationer granskas och administreras kontinuerligt. För att underlätta administrationen har vi valt att dela upp och hantera arbetet kommunvist, där respektive medarbetare har ansvarat för ”sitt” område.

Fågelrapporten ska ses som en gemensam produkt från rapportkommittén. Under arbetets gång har dock olika rrk-medlemmar ansvarat för och skrivit om olika arter eller artgrupper. Medarbetarnas namn redovisas därför i anslutning till respektive art. Ansvaret för produktens slutliga utseende har legat på Markus Rehnberg, som också är den som har försökt att summera fågelåret 2022.

Regionala rapportkommittén rrk i Västmanland

- Anders Carlberg (Nora)
- Gunilla Hammarström (Arboga, Kungsör)
- Jörgen Lindberg (Köping)
- Lillebror Hammarström (Lindesberg, Skinnskatteberg)
- Markus Rehnberg (Fagersta, Norberg, Sala)
- Thomas Pettersson (Hallstahammar, Hällefors, Ljusnarsberg, Ludvika, Surahammar, Väserås, Örebro)

Rapportens utformning

Till utformningen är årets rapport lik sina föregångare. Observationer är uppdelade kommunvis och de flesta lokalangivelserna hänvisar till det delområde (vilket oftast är likställt med socken eller församling), där lokalerna är belägna. Kommunerna förkortas genom de två första bokstäverna i namnet med undantag för Norberg som här förkortas med Nb.

För vissa arter (eller raser) redovisas inom parentes fyra siffror. Dessa står för medianen (inte medelvärdet!) av antalet fynd (i vissa fall antalet ex. eller antalet fågeldagar [FD], se nedan) eller häckningar (H = konstaterad häckning; h = trolig häckning) i Västmanland, perioderna 1992-2001, 2002-2011, 2012-2021 och 2022.

I viss utsträckning används begreppet fågeldagar (FD) som beskriver summan av alla observerade individer för varje dag. En fågel oavsett om det är samma individ som ses under tre olika dagar ger tre (3) fågeldagar. Motsvarande gäller för till exempel 40 ex. den ena dagen och 55 ex. dag två, vilket alltså ger 95 fågeldagar. I brist på bättre alternativ används måttet för arter med större datamängder, i huvudsak för jämförelser mellan olika år. På motsvarande sätt används t.ex. FD10, FD100 etc. som beskriver ”10-fågeldagar”, ”100-fågeldagar” osv.

Samtliga i fågelrapporten uppräknade fynd är kontrollerade och bedömda av rrk Västmanland. Vissa observationer (”blankettfynd”) har dessutom granskats i särskild ordning. Sådana fynd är markerade med en asterisk (*). Dessa innefattar även ett antal arter och raser som ska granskas av Birdlife Sveriges nationella raritetskommitté (Rk) före publicering. Fynd som har granskats och godkänts av Rk har markerats med en dubbel asterisk (**).

Systematik och namnsättning

Systematik samt ordningen som fåglarna presenteras i denna rapport följer fastslagna riktlinjer från BirdLife Sveriges Taxonomikommitté. Sedan föregående rapport har ett nytt meddelande med förändringar presenterats. Noterbart där är att mongolpipare (Charadrius mongolus) delas upp i två arter – kamtjatkapipare (Ch. mongolus) och tibetpipare (Ch. atrifrons) (Lagerqvist m fl. 2022). Mongolpipare har vid ett tillfälle noterats i Västmanland, vid Hötjärn strax utanför Grängesberg den 12 juli 1996.

Vid en omgranskning av samtliga svenska fynd av mongolpipare har Raritetskommittén landat i att fem fynd avser kamtjatkapipare och tre tibetpipare (Grundsten m.fl. 2022). Det västmanländska fyndet utgör således det första fyndet av tibetpipare i Sverige!

Förändringar i rapportmallen

De förändringar som har gjorts i mallen är små och uttrycker sig endast i hur ditt fynd presenteras i Artportalen under ”Dagens fynd”.

I de fall där du har haft turen att hitta något riktigt sällsynt och som kräver särskild beskrivning, då kommer som vanligt en avisering om detta att dyka upp i rutan för ”Fynd för validering”. Denna ruta ses som inloggad under fliken ”Min startsida”.

Fågelåret 2022

Antalet fågelarter som observeras årligen i landskapet Västmanland har varierat mellan 237 och 256 arter under 2000-talet. Under 2022 har uppgifter om 245 arter registrerats i landskapet Västmanland. Det är precis över medel för 2000-talet, som är 243 arter per år (se figur 2).

Vilket ord summerar år 2022 bäst? Det blev inget spektakulärt år direkt, närmast att betrakta som lite blekt. Ganska få uppgifter sticker ut åt både det positiva och det negativa hållet. Året bjöd inte på någon ny art för landskapet och med de rättelser som presenteras sist i rapporten, innebär det att antalet observerade arter i landskapet tog två steg tillbaka och landar på totalen 335 arter!

Rapportkommittén har tagit beslutet att stryka landskapets enda fynd av både havssula och skedstork. Samma gäller för landskapets första brednäbbad simsnäppa. I det senare fal-

let har det dock dykt upp ett nytt fynd som i stället får gälla som landskapets första.

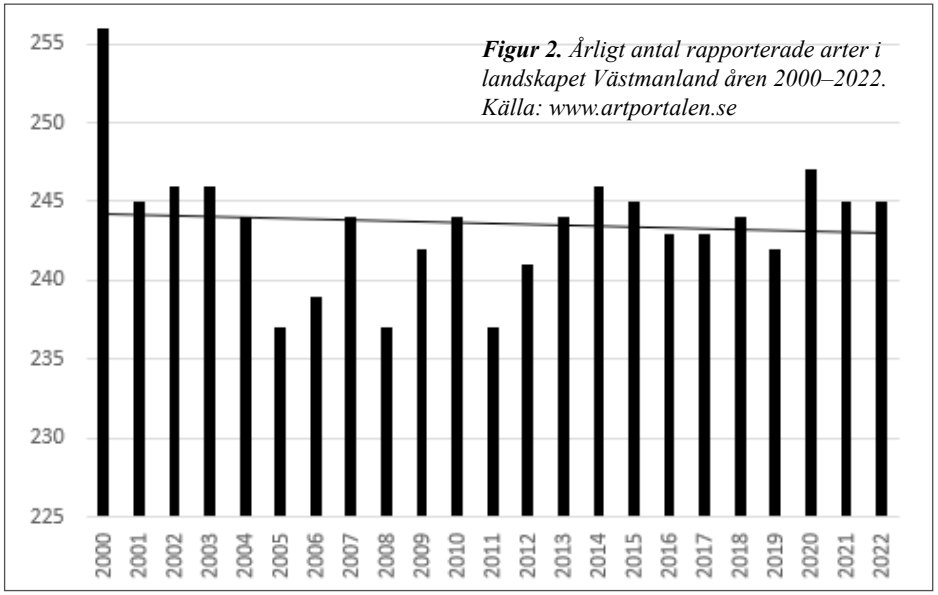
Även i övrigt tycktes kryddburken knappt vara halvfull, men lite kryddor strödde ändå inom landskapet gränser. Till exempel Västmanlands andra tordmule vid Kvicksund och silkeshäger på två platser (fynd nummer 4 och 5). Kanske gladdes någon också åt fjällgås (2 ex.), dalripa (1 ex.), fjällpipare (1 ex.), skärsnäppa (1 ex.), tuvsnäppa (1 ex.), tretåig mås (1 ex.), kaspisk trut (3 ex.), aftonfalk (1 ex.), sommargylling (2 ex.), lavskrika (1 ex.), tajgasångare (2 ex.), lundsångare (2 ex.), brandkronad kungsfågel (2 ex.) eller videsparv (1 ex.), som alla blev observerade under året.

Året började annars där förra året slutade, med den invasionsrörelse av tallbit som hade tagit sin början i slutet av förra året. Ganska snart efter årsskiftet ebbade dock invasionen ut och det fanns väldigt få bitar kvar från mitten av januari.

Kul i januari var annars att kaspisk trut observerades vid två tillfällen. Det är en art som fortfarande är fåtalig hos oss. Men med lite mer uppmärksamhet på trutflockarna borde nog fler gå att hitta. På några platser med vinteröppna vatten fanns både vattenrall och kungsfiskare kvar under vintern.

Resterande delar av vintern tedde sig dock tämligen händelsefattig och redan i mitten av februari började vårens första budbärare i form av skogsduvor, gäss och tofsvipor leta sig upp genom Sverige. Årets säsong med ugglor får väl betraktas som ett mellanår, åtminstone när det kommer till ropande och häckande ugglor. För de allra flesta ugglorna är det låga antal som summeras. Det enda undantaget är sparvuggla som hade ett ganska bra år.

Spaning efter ”marina änder” i april och maj gav ett ganska bra utbyte. Framför allt var det antalet rastande sjöorrar som blev högt. Men även en del svärtor, alfåglar och småskrakar kunde summeras. Ofta då det kommer till flyttande fåglar, har vädrets inverkan stor betydelse på utfallet. Är det dåligt väder trycks fåglarna ner och måste rasta. Men å

Figur 2. *Årligt antal rapporterade arter i landskapet Västmanland åren 2000–2022. Källa: www.artportalen.se*

andra sidan är vädret bra, då går resan oftast fort förbi. Det gäller således att pricka in rätt dagar för att få en chans till det där lilla extra. Noterbart från början av maj är det extrema nedfall av silvertärna som ”drabbade” sjön Glåpen i Surahammar. Under några timmar rastade upp emot 360 silvertärnor i sjön. Givetvis ett rekord och något som måste ha varit fantastiskt att få uppleva.

I början av maj hittades även några rariteter i landskapet. Det kanske mest oväntade var den dalripa som observerades och fotograferades i Ljusnarsberg. Senast en dalripa rapporterades från landskapet var i januari år 2000.

Bland våra rovfåglar finns ett par positiva inslag värda att lyfta särskilt. Till exempel att det även i år fanns häckande ängshök i landskapet. Att pilgrimsfalk häckade med tre par. Två av paren är kända siloshäckare i Västerås och Köping. Det tredje paret hittades lite mer oväntat i Lindesbergs kommun. Vi kan också konstatera att bivråken fortsatt går bra i Västmanland och att första kungsörnshäckningen inte kan vara särskilt långt borta. Vi fick ingen återupprepning av fjolårets häckning av röd glada, men goda antal av både röd glada och brun glada noterades under året. Det är således bara en tidsfråga innan nästa gladhäckning påträffas i landskapet.

Sensommaren och hösten gav en del observationer av skräntärna, framför allt i Hjälmaren men också vid Asköviken. Vid Asköviken gjordes även en rekordnotering. Här rastade 24 ägretthägrar i mitten av augusti. I september och oktober gjordes åter ett par observationer av tajgasångare i landskapet, men höstens kanske största överraskning blev den tordmule som hittades vid Kvicksund i början av november. Blott andra fyndet i Västmanland. Vid Kvicksund noterades även en ovanligt stor flock med bergand i slutet av månaden.

I likhet med sentida vintrar valde stora antal gäss att stanna kvar i det milda vintervädret. Gässen fanns framför allt i Svartåområdet, men också kring Strömsholm. Antalet minskade dock snabbt då vintern började göra sig påmind med snö, is och kyla från mitten av december.

Vi avslutar denna sammanställning med att fråga oss hur det är ställt med tornseglaren i Västmanland?

Materialet i Artportalen är tunt, så det vore önskvärt om flera kunde ta sig tiden att leta upp och rapportera häckande tornseglare. Känslan är att tornseglaren har minskat kraftigt, men materialet i Artportalen som sagt är tunt.

Rapportera mera tornseglare
får bli årets uppmaning.
Vad skulle en sommar vara
utan tornseglarens skrianden!

Markus Rehnberg

FOTO::LENNART WAARA

Skräntärna

Artförteckning

Förkortningar och förklaringar
Nedan följer de i rapporten förekommande förkortningarna och dess betydelse:

ad.	adult	**pull.**	pullus/pulli
ex.	exemplar	**r.**	rastande
f/ff	hona/honor	**sj.**	sjungande
f:g	församling	**s:n**	socken
honf.	honfärgad	**so. dr.**	sommardräkt
juv.	juvenil	**sp.**	spelande
K*	kalenderår	**str.**	sträckande
k:a	kyrka	(riktning ofta i parentes)	
k:n/k:r	kommun, -er	**subad.**	subadult
m.	i mitten	tr	trummande
m/mm	hane/hanar	**ult.**	i slutet
pr.	i början	**vi. dr.**	vinterdräkt

* **Kalenderår** används som ett sätt att ålderskategorisera en specifik individ. ”1K” är en individ från att den kläcks fram till 31 december. Efter årsskiftet, från och med 1 januari, betecknas samma individ som ”2K” och det är fram till nästföljande årsskifte, då samma individ blir ”3K” och så vidare. I vissa fall kan det även finnas ett plustecken (+) efter K, till exempel 2K+. Detta betyder att fågeln bedöms som 2K eller äldre, det vill säga att den är inne på sitt andra kalenderår eller äldre.

Rödlistan
I anslutning till några av fågelnamnen förekommer den aktuella rödlistningskategorin, i enlighet med Rödlistade arter i Sverige 2020. Nedan följer en förklaring till använda förkortningar.

NT	Nära hotad (Near Threatened)
VU	Sårbar (Vulnerable)
EN	Starkt hotad (Endangered)
CR	Akut hotad (Critically Endangered)
RE	Nationellt utdöd (Regionally Extinct)

Fågeldirektivet
I anslutning till vissa av artnamnen anges även med ”F1” om arten är upptagen i bilaga 1 till EU:s fågeldirektiv.

Prutgås (*Branta bernicla)*
(6, 4, 5, 6)
Vä: 2 r. Stenarna, Asköviken, V.-Barkarö, 5.4 (Leif Andersson m.fl.). 1 str. (V) Kvicksund, Rytterne 8.10 (Jacob Rudhe, m.fl.). 1 str. (V) Kvicksund 26.10 (Jacob Rudhe).
Ku: 1 str (N) Täcklunda, K. Barkarö 17.4 (Johan Adolfsson).
Su: 120 str. (SV) Ramnäs 26.9 (Ralf Lundmark).
Fa: 110 str. (SV) Stabäck, Västervåla 29.9 (Leif Lejdelin m.fl.).
Tillägg:
Hä: 1 r. Torrvarpsund, Grythyttan 10.10 2021 (Bengt Andersson).

Lillebror Hammarström

Kanadagås (*Branta canadensis)*
Har under året rapporterats samtliga månader och större antal (fler än 500 ex.) har rapporterats från många lokaler under vår, sommar och höst. Här presenteras endast fynd med fler än 1 000 individer:
Ha: 1 000 r. Lagårdssjön, Kolbäck 16-17.2 (Kaj Engberg m.fl.). 1 000 r. Boda, Säby 10.3 (Ulf Carlson).
Ku: 1 400 r. Grönö, Björskog 12.3 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).
Sa: 1 000 r. Sörsalbo, Västerfärnebo 14.3 (Berndt Söderlund). 1 050 r. Hällby, Västerfärnebo 19.11 (Håkan Johansson). Max 6 500 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 29.11-3.12 (Berndt Söderlund, Kalle Källebrink). 3 500 r. Sörsalbo, Västerfärnebo 2.12 (Bo Persson).
Li: 1 500 r. Västvalla, Fellingsbro 18.2 (Jan-Erik Malmstigen). 1 100 r. Korrvike, Fellingsbro 18.11 (Sven-Olof Eriksson).

Lillebror Hammarström

Vitkindad gås (*Branta leucopsis)*
(1 H, 2 H, 3 H, 4 H)
Under året noterad mellan 8 mars och 5 december. Fyra häckningar har rapporterats enligt följande:
Ha: 4 pulli Skanssjön, Svedvi 2.6 (Torbjörn Dahlgren). 6 pulli Finntorpet, Berg 23.6 (Dan Petrini).
Kö: 3 pulli Norsa, Munktorp 1.7 (Peter Ekelund).
Fa: 1 par ruvande Hälludden, Västervåla 22.5-5.6 (Bo Persson m.fl.).
I övrigt har en större (minst 100 ex.) ansamling rapporterats:
Vä: 200 str. (NO) Hässlö, Västerås 10.5 (Marcus Teveborg).

Lillebror Hammarström

Stripgås (*Anser indicus)*
(0, 3, 2, 1)
Sa: 1 r. Västerfärnebo 13-16.3 (Frida Olsson m.fl.). Det skulle eventuellt kunna röra sig om samma individ som har besökt trakten sedan 2019

Lillebror Hammarström

Bläsgås (*Anser albifrons*)
(148 FD, 438 FD, 2458 FD, 16343 FD)
Under våren observerad mellan 15 februari och 1 juni och under hösten mellan 31 juli och 3 december. Fynd saknas således endast under januari månad. Antalet fågeldagar blev högt och fördelade sig på Västerås (7745), Hallstahammar (706), Köping (1136), Kungsör (446), Arboga (1), Sala (5153), Surahammar (405), Lindesberg (505), Örebro (1), Nora (1), Norberg (3) och Fagersta (241). En mängd större flockar, ansamlingar eller sträcksummor har rapporterats under året. Här ges några av de största i respektive kommun.
Vä: Max 360 r. Asköviken, V.-Barkarö 16.3-11.5 (Robert Ekberg m.fl.).
Kö: 150 r. Cementatippen, Malmön, Köpings 10.4 (Peter Ekelund m.fl.).
Ku: 171 r. Täcklunda, K. Barkarö 27.3 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).
Sa: Max 375 r. Sörsalbo, Västerfärnebo 23.3 (Håkan Johansson). 219 ex. Brunsala, Västerfärnebo 3.4 (Markus Rehnberg). Max 290 r. Ålsvarta, Västerfärnebo 7.4 (Kalle Källebrink). 212 r. Salbo bro, Västerfärnebo 30.4 (Kalle Källebrink).
Li: 189 r. Sörbysjön, Fellingsbro 26.3 (Johan Andersson, Per Andersson).

Lillebror Hammarström

Grågås (*Anser anser*)
(26 H, 67 H, 89 H, 92 H)
Minst 92 häckningar har rapporterats från 32 lokaler fördelat enligt följande; Västerås (18 lokaler/53 par), Köping (1/15), Sala (5/6), Surahammar (3/4), Lindesberg (2/4), Nora (2/8) och Norberg (1/2). Större ansamlingar (minst 500 ex.) har rapporterats från många platser i landskapet. Här redovisas endast de allra största ansamlingarna från kommuner med de största flockarna.
Vä: Max 3 500 r. Asköviken, V.-Barkarö 29.8-20.9 (Robert Ekberg m.fl.). Max 5 600 r. Solinge, Romfartuna 16-18.10 (Kalle Källebrink m.fl.).
Kö: 1 500 r. Norsa, Munktorp 19.8 (Göran Nilsson). Max 1 750 r. Norsa 15.9-3.10 (Göran Nilsson m.fl.).
Sa: Max 5 000 r. Fläcksjön, Fläckebo 23.9-12.10 (Berndt Söderlund m.fl.).
Li: Max 3 000 r. Sällingsjön, Fellingsbro 19.8-25.9 (Mattias Rudenvall). Max 2 300 r. Ullersättersviken, Näsby 30.9-3.10 (Jan-Erik Malmstigen, Sven-Olof Eriksson). 2 300 r. Prästryggen, Frövi, Näsby 16.10 (Kjell Mattsson).

Lillebror Hammarström

Spetsbergsgås (*Anser brachyrhynchus)*
(68 FD, 441 FD, 2508 FD, 6419 FD)
Under våren observerats mellan 12 februari och 23 maj samt under hösten mellan 17 september och 3 december. Observationer saknas således endast från januari samt under sommaren (juni-augusti). Antalet fågeldagar fördelade sig på Västerås (767), Hallstahammar (220), Köping (52), Kungsör (71), Arboga (9), Sala (3765), Surahammar (989), Lindesberg (251), Nora (10), Norberg (15), Fagersta (265) och Skinnskatteberg (5). Större (minst 100 ex.) flockar eller ansamlingar:
Vä: 135 r. Solinge, Romfartuna 18.10 (Kalle Källebrink m.fl.).
Sa: Max 455 r. Sörsalbo Västerfärnebo 23.3-7.4 (Kalle Källebrink m.fl.). 125 r. Gussjöbäck, Fläckebo 31.3 (Bo Persson). 165 r. Finnbo, Västerfärnebo 7.4 (Kalle Källebrink). 141 r. Fläcksjön, Fläckebo 23.9 (Berndt Söderlund).
Su: 856 str. (NO) Gnien, Ramnäs 16.4 (Ralf Lundmark).

Lillebror Hammarström

Sädgås *(Anser fabalis)*
Sädgås är under året noterad mellan 9 februari och 5 december, men fynd saknas dock helt under perioden 11 maj till 24 juli. I december gjordes ett antal fynd som snarast ska betraktas som kvardröjande sällskap och som möjliggjordes av mildväder och så snart kylan slår till brukar landskapet tömmas ganska kvickt. Detta tycks ha skett framåt 5 december. Strax över 1 000 sädgäss höll sig kvar i de södra delarna av Västerfärnebo socken till och med 3 december. I december gjordes i övrigt även några ströobservationer i Surahammar (3 fynd), Lindesberg (2) och Fagersta (1). Större ansamlingar (minst 500 ex.) har rapporterats från många platser i landskapet. I detta redovisar vi endast de allra största från kommunerna med de största flockarna.
Vä: Max 5 800 ex. Solinge, Romfartuna 15-19.10 (Håkan Johansson m.fl.).
Sa: Max 5 000 r. Näs, Fläckebo 23.9-21.10 (Berndt Söderlund m.fl.). 6 200 r. Albäcken, Fläckebo 3.11 (Berndt Söderlund).

Sädgäss som uppvisar karaktärer för rasen Anser fabalis rossicus, så kallade tundrasädgås, har under året rapporterats från våren mellan 13 mars och 10 maj, samt under hösten mellan 5 september och 3 november. De största (minst 10 ex.) flockarna under året:
Vä: 85 r. Brunnsby, Romfartuna 25.3 (Kalle Källebrink).
Ku: 23 r. Barkaröviken, K. Barkarö 3.4 (Olle Sköld).
Sa: 40 r. Sörsalbo, Västerfärnebo 26.3 (Ola Sångberg m.fl.). 90 r. Sörsalbo 29.3 (Kalle Källebrink,

Eva Johansson). 20 r. Kungsängen, Västerfärnebo 28.10 (Anders Fredricsson).

Lillebror Hammarström

Fjällgås (*Anser erythropus*) CR/F1
(6 ex., 13 ex, 5 ex. 2 ex.)
Su: 1 ad. individmärkt Gnien, Ramnäs 12-13.11 (Ralf Lundmark).
Fa/Nb: 1 str. (NO) Stabäck, Västervåla resp. Utsvedet, Karbenning 16.4 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Lillebror Hammarström

Mindre sångsvan (*Cygnus columbianus)* F1
(33 ex., 56 ex., 58 ex., 61 ex.).
Under våren noterad mellan 13 mars och 15 april och totalt rapporterades sammanlagt 22 mindre sångsvanar. Dessa fördelade sig kommunvis på Västerås (5), Hallstahammar (1), Sala (1), Surahammar (7), Lindesberg (4), Örebro (1), Fagersta (1) och Skinnskatteberg (2). Fyra fynd om 39 ex. rapporterades under hösten rapporterades, vilka fördelade sig på Surahammar (2/3), Ludvika (1/14) och Hällefors (1/22).

Lillebror Hammarström

Sångsvan (*Cygnus cygnus*)
F1 (31 h, 30 h, 31 h, 37 h)
Trettiosju häckningar eller troliga häckningar har rapporterats under året från Västerås (6), Köping (2), Sala (4), Surahammar (10), Lindesberg (4), Nora (2), Norberg (1), Fagersta (2), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Ludvika (2) och Hällefors (2).

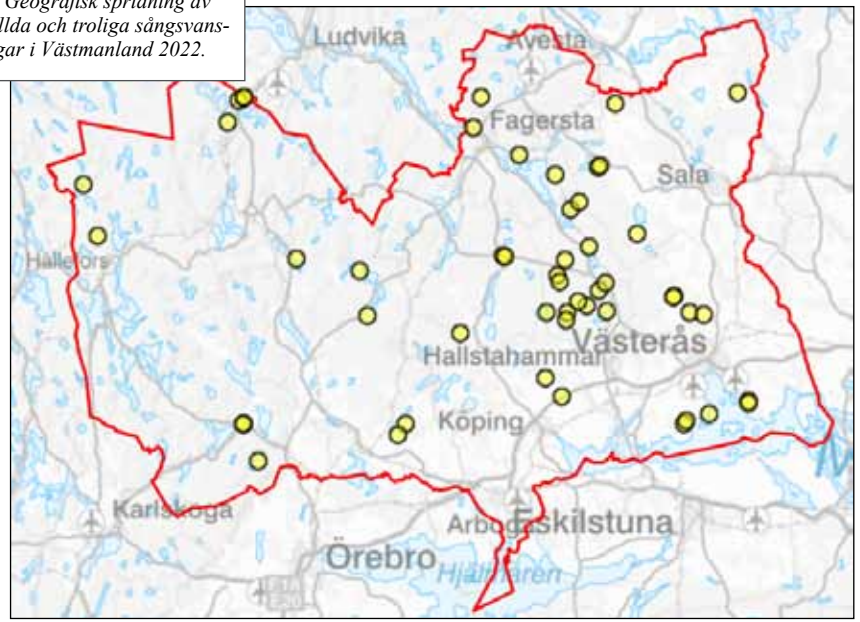
Årets största flockar:
Vä: Max 1 000 r. Brunnsby, Romfartuna 21-22.3 (Johan Karlsson m.fl.).
Sa: 540 r. Dubbelladan, Fläcksjön, Fläckebo 20.3 (Yngve Wiklund m.fl.). 500 r. Näs, Fläckebo 31.3 (Berndt Söderlund).
Sk: Max 700 r. Piltorp, Skinnskatteberg 21-23.3 (Leif Johansson m.fl.).
Den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades cirka 1 022 sångsvanar från landskapet och i december cirka 1 696.

Lillebror Hammarström

Knölsvan (*Cygnus olor)*
(13 H, 5 H, 7 H, 6 H)
Sex säkerställda häckningar har rapporterats under året. Dessa fördelade sig på Västerås (2), Lindesberg (1), Ljusnarsberg (1) och Ludvika (1). De milda vintermånaderna har resulterat i många av fynd som av utrymmesskäl inte redovisas här. Större flock om minst 10 ex.:
Vä: 10 str. (SV) Kroneksbacken, Rytterne 6.1 (Markus Rehnberg). 10 ad. Asköviken, V.-Barkarö 30.10 (Torbjörn Hegedüs).

Lillebror Hammarström

Figur 3. *Geografisk spridning av säkerställda och troliga sångsvanshäckningar i Västmanland 2022.*

Gravand (*Tadorna tadorna*) NT
(8 ex., 8 ex., 6 ex., 12 ex.)
Vä: 2 str. (N) Granfjärden, Ängsö 17.4 (Pentti J. Tatti m.fl.). 8 ad. r. Frövisjön, Skultuna 26.7 (Johnny Eilegård).
Ha: 2 r. Galten vid Sävholmen, Kolbäck 19.4 (Ulf Carlson, Stefan Johansson).
Tre fynd av sammanlagt 12 fåglar är ganska låga antal. Den långsiktiga trenden är dock svagt stigande.

Thomas Pettersson

Mandarinand (*Aix galericulata*) [C]
(1 ex., 1 ex., 2 ex., 5 ex.)
Vä: 1 m r. Lögarängen, Västerås 26-28.4 (Anders Dahllöv m.fl.).
Ha: 1-2 mm Mölntorp, Säby 1.5-17.9 (Sören Emet m.fl.).
Kö: 1 m r. Köpings hamn, Köping 22-23.4 (Mikke Brännström m.fl.).
Fa: 1 m r. Bromsboudde, Västervåla 28.4 (Jan Hellström, Leif Lejdelin).

Sammanlagt fem (5) mandarinänder rapporterade. Fynden i Säby rörde sammantaget två hannar, en hanne i eklipsdräkt rapporterades emellanåt som en hona. Övriga fynd kan till åtminstone viss del handla om samma kringflackande hanne, men svårt att bedöma. Sålunda får årets total landa på fem individer, vilket är ett högt antal. Tack och lov inga indikationer på häckning.
Tillägg:
Fa: 1 m Västanfors kyrka, Västanfors 28.4 2017 (Bert Westelindh).

Thomas Pettersson

Skedand (*Spatula clypeata*) NT
(19 h, 16 h, 16 h, 14 h)
Observerad 9.4-12.11. Två (2) säkerställda häckningar:
Vä: 1 f + 8 pulli Asköviken, V.-Barkarö 9-14.6 (Torbjörn Hegedüs).
Su: 1 f + 7 1K Gnien vid Högbyn, Ramnäs 25.7 (Lennart Eriksson).
Därutöver är arten funnen under häckningstid (16.5-30.6) vid nio (9) lokaler, med sammanlagt ytterligare 12 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):
Vä: Ångsjön, Kärrbo (1 m, 1 f). Asköviken, V.-Barkarö (3 mm, 3 ff). Frösvibäcken, Romfartuna (4 mm, 2 ff). Frövisjön, Skultuna (4 mm, 3 ff).
Kö: Norsa, Munktorp (4 mm, 1 f).
Sa: Hogglumbacken, Västerfärnebo (2 mm, 1 f). Fläcksjön, Fläckebo (2 mm), Rörbosjön (1 m).
Su: Lisjö ängar, Sura (1 f).
En större (minst 20 ex.) ansamling rapporterades:
Su: 28 honf. r. Gnien vid Högbyn, Ramnäs 20.8 (Ralf Lundmark).

Skedanden håller ställningarna ganska bra, även om antalet häckningar de senaste 15 åren har legat på en lägre nivå än under 1990-talet.

Thomas Pettersson

Årta *(Spatula querquedula*) EN
(13 h, 9 h, 9 h, 7 h)
Observerad 25.3-12.8. Någon säkerställd häckning rapporterades inte i år heller. Senast det gjordes var 2018. Årtan är under 2022 funnen vid sju (7) lokaler under häckningstid (16.5-31.7), motsvarande lika många troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):
Vä: Ångsjön, Kärrbo (1 m, 1 f). Asköviken, V.-Barkarö (1 m, 1 f). Frösvibäcken, Romfartuna (4 mm). Frövisjön, Skultuna (3 mm, 1 f).
Ha: Lagårdssjön, Kolbäck (1 m, 1 f). Kö: Norsa, Munktorp (1 f).
Sa: Fläcksjön, Fläckebo (1 m).
Ingen större (minst 10 ex.) ansamling rapporterades i år. Årtans kräftgång i landskapet fortsätter.

Thomas Pettersson

Bläsand (*Mareca penelope*) VU
(12 h, 12 h, 10 h, 5 h)
Observerad 20.3-15.11. Någon säkerställd häckning rapporterades inte i år heller. Senast det hände var 2008. Under de två decennierna före millennieskiftet rapporterades säkerställda häckningar nästan årligen, vilket gör att man kan resa en fundering över hur det nu står till med artens status som reproducerande i Västmanland!

Bläsanden är dock funnen under häckningstid (21.5-15.7) vid tolv (12) lokaler enligt nedan (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes). Notera att honor har rapporterats från endast tre lokaler, sammanlagt fem (5) honor. Övriga fynd kan därför misstänkas röra ruggande hannar, kanske från andra områden, snarare än häckande.
Vä: Ångsjön, Kärrbo (2 mm). Trådarängarna, Irsta (1 m). Asköviken, V.-Barkarö (2 mm; 3 ex., kön ej rapporterat). Frösvibäcken, Romfartuna (3 mm). Frövisjön, Skultuna (14 mm; 3 ff).
Ha: Lagårdssjön, Kolbäck (6 mm).
Kö: Norsa, Munktorp (11 mm, 1 f).
Su: Gnien, Ramnäs (1 m, 1 f). Lisjö ängar, Sura (3 mm). Sågdammen, Ramnäs (2 mm).
Fa: Bruslings damm, Västervåla (3 mm).
Hä: Grythytteviken, Grythyttan (1 m; 2 ex., ej könsbestämda).

Större (minst 200 ex.) ansamlingar och dagssummor av sträckande:
Fa: 700 str. (SV) Stabäck, Västervåla 27.9 (Jan Hellström, Anders Lundin). 500 str. (SV) Stabäck 29.9 (Leif Lejdelin m.fl.).

Vinterfynd bläsand
Vä: 1 honf. r. Munkängen, Västerås 22-31.12 (Benjamin Rodling m.fl.).

Thomas Pettersson

Snatterand *(Mareca strepera)*
(4 h, 9 h, 15 h, 22 h)
Observerad 20.3-8.11. Endast en (1) säkerställd häckning har rapporterats:
Vä: 1 f + 6 pulli Asköviken, V.-Barkarö 14.7-14.8 (Torbjörn Hegedüs).
Därutöver är arten är funnen under häckningstid (16.5-30.6) enligt nedan, motsvarande ytterligare ca 21 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):
Vä: Sjöboden, Ängsö (3 mm, 2 ff). Ångsjön, Kärrbo (1 m, 1 f). Frösvibäcken, Romfartuna (11 mm, 6 ff). Frövisjön, Skultuna (4 mm, 4 ff).
Ha: Lagårdssjön, Kolbäck (2 mm). Kö: Norsa, Munktorp (8 mm, 4 ff).
Sa: Hogglumbacken, Västerfärnebo (2 mm, 1 f). Fläcksjön, Fläckebo (7 ex., ej könsbestämda).
Su: Gnien, Ramnäs (2 ex., ej könsbestämda).
Större (minst 25 ex.) ansamlingar:
Vä: Asköviken, V.-Barkarö 27.7-28.9, som mest 42 r. 28.9 (Torbjörn Hegedüs, Janne Virking). Frövisjön, Skultuna 9-16.9, som mest 42 r. 14.9 (Bernt Larsson).
Det går fortsatt bra för snatteranden i landskapet.

Thomas Pettersson

Stjärtand (*Anas acuta*) VU
(2 h, 2 h, 2 h, 0 h)
Observerad 20.3-16.11 (7-18.12). Inget fynd under häckningstid (21.5-15.7) gjordes i år. Större (minst 20 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 20 (10 mm, 10 ff) r. Västeråsfjärden vid Östra holmen, Västerås 18.4 (Dennis J.P. Nyström, Josefin Kjellberg).
Su: 135 str. (SV) Gnien, Ramnäs 25.8 (Ralf Lundmark). 24 str. (SV) Gnien 1.10 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg).
Li: 61 r. Sällingsjön, Fellingsbro 25.9 (Mattias Rudenvall).
Vinterfynd:
Kö: 1 honf. r. Köpings hamn i Köping 7-18.12 (Göran Nilsson).
Någon säkerställd häckning har inte rapporterats sedan 1978, och antalet fynd under häckningstid tenderar att minska.

Thomas Pettersson

Kricka (*Anas crecca)* VU
(77 FD100, 45 FD100, 62 FD100, 68 FD100)
Observerad (6.1, 17.2) 10.3-29.11 (5.12). Månadsvis fördelning av dagar med minst 100 ex.: januari-februari (0), mars (7), april (35), maj (8), juni (2), juli (2), augusti (6), september (2), oktober (3), november (2), december (0). Större (minst 500 ex.) ansamlingar:
Vä: 500 r. Asköviken, Dingtuna 12.4 (Kjell Pålsson). Frövisjön, Skultuna 17-27.4, som mest 920 r. 24.4 (Jörgen Lindberg). 500 r. Frövisjön 27.8 (Håkan Johansson).
Sa: 600 r. Nötmyran, Västerfärnebo 22.4 (Bo Persson).

Sommartid kan relativt stora ansamlingar uppträda på vissa lokaler. Dessa utgörs i regel av ruggande hannar och följande uppgifter rörande minst 100 krickor i juni eller juli föreligger från 2022:
Vä: Frösvibäcken, Romfartuna 13-21.6, som mest 150 r. 21.6 (Markus Rehnberg). Frövisjön, Skultuna 24-25.7, som mest 125 r. 25.7 (Håkan Johansson m.fl.).
Vinterfynd (januari, februari, december):
Vä: 1 f Munkängen, Västerås 6.1 (Pentti J. Tatti).
No: 1 honf. r. Åpromenaden, Hagbyån, Nora 5.12 (Anders Carlberg).
Fa: 1 m Floda, Ängelsberg, Västervåla 17.2 (Bert Westelindh).

Thomas Pettersson

Gräsand (*Anas platyrhynchos)*
Ännu ett år med få rapporterade ansamlingar (minst 500 ex.):
Vä: Munkängen, Västerås 1-16.1, som mest 740 r. 7.1 (Jörgen Lindberg). 500 r. Skälängsdammen, Västerås 18.1 (Kenneth Tens). Frövisjön, Skultuna 31.3-15.4, som mest 1 000 r. 31.3 (Berndt Söderlund). 500 r. Frövisjön 17.8 (Lennart Eriksson). 900 r. Asköviken, V.-Barkarö 29.8-1.9 (Robert Ekberg). 500 r. Munkängen 20.11-9.12 (Johan Karlsson, Janne Virking).
Ha: 500 förbifl. Strömsvik, Kolbäck 1.1 (Ulf Carlson). 500 r. Storängen, Kolbäck 11.8 (Ulf Carlson).
Sa: 580 r. Gussjöbäck, Fläckebo 25.3 (Kalle Källebrink). 600 r. Svartån vid Ålsvarta, Västerfärnebo 31.3 (Bo Persson). 600 r. Fläcksjön vid Näs, Fläckebo 12.10 (Berndt Söderlund). Hörendesjön, Västerfärnebo 11-12.11, som mest 1 300 r. 11.11 (Bo Persson).
Su: Gnien, Ramnäs 27.3-16.4, som mest 750 r. 27.3 (Ralf Lundmark).
Li: 500 r. Sällingsjön, 11.9 (Mattias Rudenvall).

Thomas Pettersson

Brunand (*Aythya ferina)* EN
(11 h, 7 h, 6 h, 2 h)
Observerad 26.3-13.11. Ingen säkerställd häckning rapporterades 2022. Brunanden rapporterades under häckningstid (1.5-30.6) från fem (5) lokaler, men bedömningsvis motsvarande endast två (2) troliga häckningar, då några av fynden under häckningstid betraktas som tillfälliga rastande. Lokalerna 2022

enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):
ä: Johannisbergs vattenpark, Västerås (1 m). Frösvibäcken, Romfartuna (4 mm, 1 f). Frövisjön, Skultuna (3 mm, 1 f). Kö: Norsa, Munktorp (1 m).
Sa: Fläcksjön, Fläckebo (1 m).

Brunandens utförsbacke blir allt brantare och det synes än mer sannolikt att arten kommer att betraktas som utgången som reproducerande i landskapet inom kort. Arten uppträder också alltmer sparsamt under flyttningstider. De största (minst 5 ex.) ansamlingarna i år:
Vä: 5 (4 mm, 1 f) r. Frövisjön, Skultuna 13.4 (Pentti J. Tatti m.fl.). 5 (3 mm, 2 ff) r. Frövisjön 14.4 (Markus Rehnberg m.fl.). 5 (4 mm, 1 f) r. Frösvibäcken, Romfartuna 14.4 (Håkan Johansson m.fl.). 6 (4 mm, 2 ff) r. Frösvibäcken 15.4 (Petter Sahlström m.fl.). 5 (4 m, 1 f) r. Frösvibäcken 5.5 (Markus Rehnberg m.fl.).

Thomas Pettersson

Vigg (*Aythya fuligula)*
(6 H, 9 H, 10 H, 9 H)
Observerad (20.2) 6.3-10.12. Nio (9) säkerställda häckningar rapporterades 2022, kommunvis fördelade: Västerås (1), Köping (1), Surahammar (1), Nora (6). Större (minst 100 ex.) ansamlingar:
Ha: Galten vid Klovstenen, Kolbäck 6-7.11, som mest 165 r. 6.11 (Ralf Lundmark).
Under den första vinterperioden (1.1-28.2) gjordes två fynd av sammanlagt 25 ex., båda 20.2, enligt följande:
Vä: 1 par r. Blacken vid Garpsten, Rytterne 20.2 (Ralf Lundmark). 23 ex. Kvicksund, Rytterne 20.2 (Johan Mellquist, Tommy Emanuelsson).
Fynd i december (72 ex.):
Vä: Asköviken 1-5.12, som mest 9 r. 3.12 (Robert Ekberg). Västeråsfjärden vid Munkängen, Västerås 1-10.12, som mest 60 r. 6.12 (Anders Dahllöv, Janne Virking).
Sa: 3 honf. r. Gussjön, Fläckebo 2-3.12 (Bo Persson, Berndt Söderlund).

Thomas Pettersson

Bergand (*Aythya marila*) VU
(7, 9, 12, 22)
Vä: 1 1K f r. Asköviken, V.-Barkarö 30.10 (Christina Bredin). 1 m str. (SV) L. Blacken, Rytterne 6.11 (Jacob Rudhe). 1 honf. r. Lillåudden, Västerås 9.11-1.12 (Janne Virking m.fl.). 19 r. Kvicksund, Rytterne 27.11 (David Liderfelt, Jacob Rudhe).
Ha: 1 m + 5 honf. r. Galten vid Sävholmen, Kolbäck 27.11 (Ulf Carlson).
Sa: 9 (5 mm, 4 ff) r. Fläcksjön, Fläckebo 10.5 (Håkan Johansson m.fl.). 1 m + 2 honf. r. Fläcksjön 12-13.10 (Berndt Söderlund m.fl.). 1 m + 3 ff r. Fläcksjön 15.10 (Håkan Johansson). 2 honf. r. Fläcksjön 21.10 (Berndt Söderlund). 2 mm + 1 f r. Fläcksjön 22.10 (Pentti J. Tatti). 4 (2 mm, 1 f, 1 1K) r. Fläcksjön 23.10 (Bernt Larsson). 1 ad. f r. Gussjön, Fläckebo 23.10 (Håkan Johansson). 2 mm + 1 f r. Fläcksjön 24.10 (Kalle Källebrink, Bo Persson). 4 honf. r. Gussjön 27.10 (Berndt Söderlund). 8 (4 ad. ff, 3 1K mm, 1 1K f) r. Gussjön 30.10 (Håkan Johansson). 6 honf. r. Gussjön 31.10 (Berndt Söderlund). 2 honf. r. Gussjön 3.11 (Berndt Söderlund). 3 honf. r. Gussjön 13.11 (Håkan Johansson).
Su: 1 1K r. Östersjön, Sura 25.10 (Ralf Lundmark). 2 1K r. Virsbosjön, Ramnäs 25.10 (Ralf Lundmark). 1 m r. Glåpen, Sura 6.11 (Ralf Lundmark). 1 1K r. Glåpen 12.11 (Ralf Lundmark).

Ett rekordhögt antal fynd, särskilt under hösten. Därtill ett fynd av en ovanligt stor ansamling, 19 ex. Vårfynden tenderar att bli allt färre medan det motsatta gäller för höstfynden.

Thomas Pettersson

Ejder (*Somateria mollissima)* EN
(3, 4, 2, 1)
Fa: 1 f förbifl. Stabäck, Västervåla 18.4 (Jan Lejdelin m.fl.).
Ett fåtal fynd har gjorts nästan varje år, men vissa år, t.ex. 2013 och 2019, saknades fynd helt.

Thomas Pettersson

Svärta (*Melanitta fusca*) VU
(8, 19, 24, 25)
Under året gjordes 25 fynd av sammanlagt 71 ex., vilka är rätt genomsnittliga siffror. Fynden fördelade sig på 18 vårfynd 17.4-15.5 (63 ex.) och 7 höstfynd 25.10-11.12 (8 ex.). Samtliga fynd:
Vä: 4 (3 mm, 1 f) r. Granfjärden, Ängsö 18.4 (Ulf Hansson m.fl.). 1 f r. Granfjärden 30.4 (Johan Brenander m.fl.). 10 (5 mm, 5 ff) str. (N) Granfjärden 1.5 (Ulf Hansson). 3 (2 mm, 1 f) förbifl. Granfjärden 1.5 (Ulf Hansson m.fl.). 2 (1 m, 1 f) förbifl. Granfjärden 4.5 (Fredrik Engström m.fl.). 1 m r. Granfjärden 5.5 (Thomas Pettersson m.fl.). 17 (10 mm, 7 ff) förbifl. Granfjärden 8.5 (Ulf Hansson, Ole Jonsson). 2 (1 m, 1 f) förbifl. Granfjärden 9.5 (Fredrik Engström m.fl.). 1 förbifl. Kvicksund, Rytterne 27.11 (David Liderfelt, Jacob Rudhe).
Ha: 1 m r. Galten vid Sävholmen, Kolbäck 17.4 (Ulf Carlson). 4 (2 mm, 2 ff) r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck 1.5 (Ulf Carlson). 2 (1 m, 1 f) r. Galten vid Klovstenen 6.5 (Ulf Carlson). 2 (1 m, 1 f) r. Galten vid Klovstenen 15.5 (Ulf Carlson). 1 m förbifl. Galten vid Klovstenen 6.11 (Ralf Lundmark).
Sa: 4 (3 mm, 1 f) r. Hörendesjön vid Paradiset, Västerfärnebo 10.5 (Kalle Källebrink).
Su: 2 (1 m, 1 f) r. St. Nadden, Ramnäs 29.4 (Ralf Lundmark). 2 (1 m, 1 f) r. Glåpen, Sura 27.10 (Mikael Mälberg). 1 m r. Glåpen 5.11 (Mikael Mäl-

berg). 1 honf. r. Glåpen 8.11 (Sören Larsson).
No: 1 ad. m r. Norasjön, Nora 25.10 (Anders Carlberg). 1 honf. r. Norasjön 29.11-11.12 (Anders Carlberg m.fl.).
Fa: 3 (1 m, 2 ff) r. Åmänningen vid Ornäs udde, Västervåla 4.5 (Bo Persson). 1 2K m r. St. Aspen, Västanfors 5.5 (Bo Persson m.fl.). 1 m r. St. Aspen 8.5 (Roland Narfström). 3 (2 mm, 1 f) r. Åmänningen vid Bromsboudde, Västervåla 10.5 (Staffan Liljeqvist).
Vinterfynd är mycket ovanligt i Västmanland, även om den som dröjde sig kvar i Nora ett stycke in i december bör betraktas som ett sent höstfynd.

Thomas Pettersson

Sjöorre (*Melanitta nigra)*
(45, 115, 137, 209)
Observerad 12.4-31.5 (173 vårfynd av 2 258 ex.) och 28.8-5.12 (36 fynd av 304 ex.). Hela 209 rapporterade fynd är ett mycket högt antal, slås endast av 217 fynd år 2020.
Vä: 49 fynd av 1 118 ex. 12.4-26.5. 9 fynd av 28 ex. 24.10-5.12.
Ha: 23 fynd av 347 ex. 16.4-23.5. 5 honf. r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck 27.11 (Ulf Carlson).
Kö: 5 fynd av 39 ex. 29.4-15.5. Inget höstfynd.
Sa: 11 fynd av 76 ex. 13.4-31.5. Två höstfynd: 1 ad. f r. Fläcksjön, Fläckebo 23.10 (Håkan Johansson). 70 honf. r. Fläcksjön 11.11 (Bo Persson).
Su: 17 fynd av 115 ex. 14.4-8.5. 5 fynd av 20 ex. 19.10-3.12.
Li: 4 fynd av 34 ex. 27.4-8.5. 5 fynd av 66 ex. 22.10-1.12.
No: 9 fynd av 44 ex. 13.4-8.5. 8 fynd av 44 ex. 22.10-1.12.
Nb: 1 par r. Hörendesjön, Karbenning 2.5 (Petter Lindholm).
Fa: 33 fynd av 352 ex. 20.4-23.5. 1 m r. St. Aspen, Västanfors 28.8 (Jan Hellström, Bo Persson). 10 honf. r. Åmänningen vid Karboholmen, Västervåla 25.10 (Bo Persson). 41 r. St. Aspen 1.12 (Roland Narfström).
Sk: 11 fynd av 94 ex. 18.4-8.5. 10 honf. r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg 28.11 (Leif Johansson m.fl.).
Lu: 7 fynd av 24 ex. 25.4-17.5. 2 honf. r. Södra Hörken vid Hörksbyn 30.11-3.12 (Bertil Rahm).
Hä: 3 fynd av 13 ex. 22.5. 6 honf. r. Lungsälven, Grythyttan 11.10 (Gunde Persson).
En större (minst 100 ex.) ansamling:
Vä: 163 r. Granfjärden, Ängsö 26.4 (Ulf Hansson m.fl.).

Thomas Pettersson

Alfågel (*Clangula hyemalis)* NT
(6, 13, 12, 17)
Vä: 1 r. Granfjärden, Ängsö 25.4 (Fredrik Engström). 1 m + 1 f r. Granfjärden 27.4 (Fredrik Engström, Ulf Hansson). 2 str. (V) Kvicksund, Rytterne 24.10 (Jacob Rudhe, Daniel Hedenbo). 1 m r. Kvicksund 26.11 (Elias Ernvik).
Ha: 1 m r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck 6.11 (Ralf Lundmark). 1 förbifl. Galten vid Klovstenen 7.11 (Ulf Carlson).
Sa: 2 (1 m, 1 f) r. Fläcksjön, Fläckebo 22.4 (Bo Persson).
Su: 1 m r. Gnien, Ramnäs 22.3 (Ralf Lundmark). 1 m r. Glåpen, Sura 28.4 (Mikael Mälberg). 1 1K r. Östersjön, Sura 24.10 (Ralf Lundmark). 2 (1 m, 1 f) r. Virsbosjön, Ramnäs 25.10 (Ralf Lundmark).
No: 1 m r. Vikern, Viker 25.10 (Roland Thuvander, Anders Carlberg). 4 r. Norasjön, Nora 1.12 (Claes Dyst).
Fa: 1 m r. Åmänningen vid Bromsboudde, Västervåla 25.4 (Leif Lejdelin m.fl.). 1 m r. St. Aspen, Västanfors 26.4 (Roland Narfström).
Sk: 2 (1 m, 1 f) r. Långsvan vid Årsbäcken, Gunnilbo 16.4 (Per Eriksson, Lena Öling).
Lu: 1 m r. Södra Hörken vid Hörksbyn 2.5 (Bertil Rahm). En normal fyndbild.

Thomas Pettersson

Knipa (*Bucephala clangula)*
(39 FD50, 11 FD50, 16 FD50, 17 FD50)
Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades sammanlagt ca 143 knipor, kommunvis fördelade: Västerås (2), Hallstahammar (19), Köping (2), Arboga (10), Sala (13), Surahammar (15), Lindesberg (28), Nora (43), Fagersta (3), Hällefors (8). I december rapporterades sammanlagt ca 103 knipor med följande kommunvisa fördelning: Västerås (20), Hallstahammar (3), Arboga (13), Sala (11), Surahammar (9), Lindesberg (18), Nora (17), Ludvika (4), Hällefors (8). Större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:
Vä: 996 (!) str. (V) Kvicksund, Rytterne 24.10 (Jacob Rudhe, Daniel Hedenbo).
Kö: 123 r. Galten vid Vitön, Köping 24.10 (Göran Nilsson).
Ar: 370 r. Hjälmaren vid Ålhammarsudden, Arboga 12.4 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Sa: Fläcksjön, Fläckebo 3-30.4, som mest 152 r. 3.4 (Markus Rehnberg).
Hä: 163 r. Norr-Älgen, Hällefors 24.10 (Nils Hultman).

Sträcksumman vid Kvicksund är den högsta noterade någonsin i Västmanland.

Thomas Pettersson

Salskrake (*Mergellus albellus*) F1
(610 FD, 466 FD, 1193 FD, 1364 FD)
Förutom vinterfynden, se nedan, observerad 15.3-8.5 och 3.10-5.12. Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på föråret (626) resp. efteråret (738):

Västerås (118/592), Hallstahammar (52/0), Köping (7/46), Arboga (9/3), Sala (176/50), Surahammar (209/44), Lindesberg (39/1), Nora (9/0), Fagersta (2/0), Skinnskatteberg (1/2), Hällefors (5/1). Större (minst 20 ex.) ansamlingar:
Vä: Asköviken 21.10-21.11, som mest 48 honf. r. 15.11 (Robert Ekberg). 26 str. (V) Kvicksund, Rytterne 24.10 (Jacob Rudhe, Daniel Hedenbo).
Sa: 22 (12 mm, 10 ff) r. Fläcksjön vid Näs, Fläckebo 6.4 (Berndt Söderlund). 23 honf. r. Fläcksjön vid Näs 27.10 (Berndt Söderlund).
Su: Glåpen, Sura 14-25.4, som mest 45 (19 mm, 26 ff) r. 14.4 (Ralf Lundmark).
Inget sommarfynd (1.6-31.8) gjordes i år.
Vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12):
Vä: Asköviken 1-5.12, som mest 12 (1 m, 11 honf.) r. 2.12 (Torbjörn Hegedüs).
Sa: 3 (1 m, 2 honf.) r. Gussjön, Fläckebo 2-3.12 (Kalle Källebrink, Berndt Söderlund).
Su: 1 f r. Suraslusen, Sura 24.2 (Lennart Eriksson). 1 honf. r. St. Nadden, Ramnäs 3.12 (Ralf Lundmark). 6 (1 m, 5 ff) r. Glåpen, Sura 4.12 (Mikael Mälberg).
Li: 1 f r. Ullersättersviken, Näsby 2.12 (Jan-Erik Malmstigen, Anders Nihlwing).

Rätt genomsnittliga siffror i år. Fjärde året i följd utan sommarfynd, vad nu det skulle kunna betyda. Sommarfynd har annars gjorts nästan årligen de senaste 30 åren.

Thomas Pettersson

Storskrake *(Mergus merganser)*
(9 H, 9 H, 9 H, 7 H)
Endast sju (7) säkerställda häckningar rapporterade, kommunvis fördelade: Lindesberg (2), Nora (1), Fagersta (1), Ljusnarsberg (1), Hällefors (2). Större (minst 300 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 400 r. L. Blacken, Rytterne 5.11 (Ralf Lundmark). 500 r. Ridöfjärden, V.-Barkarö 3-4.12 (Bengt Stridh).
Ha: 300 r. Freden, Säby 11.4 (Ulf Carlson).
Kö: 500 r. Västlandasjön, Kolsva 4.11 (Staffan Ekelund, Kjell Ekelund).
Sa: 600 r. Fläcksjön, Fläckebo 3.11 (Berndt Söderlund). 400 r. Hällsjön, Fläckebo 20.11 (Ole Jonsson).

Fynd under den första vinterperioden (1.1-15.2) gjordes av sammanlagt ca 220 fåglar, kommunvis fördelade: Västerås (116), Hallstahammar (7), Köping (3), Arboga (11), Surahammar (5), Lindesberg (31), Örebro (7), Nora (21), Fagersta (10), Hällefors (9). I december sågs sammanlagt ca 1 455 storskrakar, kommunvis fördelade: Västerås (770), Hallstahammar (12), Köping (17), Kungsör (50), Arboga (9), Sala (28), Surahammar (176), Lindesberg (31), Nora (32), Norberg (100), Fagersta (230).

Thomas Pettersson

Småskrake (*Mergus serrator*)
(182 FD, 269 FD, 414 FD, 504 FD)
Observerad 11.4-3.12. Tre (3) säkerställda häckningar (3 H, 2 H, 6 H, 3 H):
Fa: 1 f + 11 pulli St. Grådänget, Västanfors 1.7 (Roland Narfström). 1 f + 4 pulli Kårnäsviken, Åmänningen, Västervåla 29.7 (Sören Emet). 1 f + 4 pulli Bockmurholmen, Västervåla 1.8 (Sören Emet, Thomas Österholm). Utöver det gjordes fynd under häckningstid (1.6-15.8) på fem (5) lokaler, kommunvis fördelade: Lindesberg (1), Fagersta (1), Ludvika (1), Hällefors (2). Vinterfynd (januari, februari, december):
No: 4 r. Norasjön, Nora 1.12 (Claes Dyst). 1 m förbifl. Norasjön 3.12 (Joakim Barkestam, Claes Dyst).
Kommunvis fördelning av fågeldagarna: Västerås (186), Hallstahammar (28), Sala (12), Surahammar (17), Lindesberg (20), Nora (32), Fagersta (129), Skinnskatteberg (11), Ludvika (35), Hällefors (34).
Månadsvis fördelning: januari-mars (0), april (210), maj (130), juni (20), juli (16), augusti (3), september (7), oktober (107), november (6), december (5).
Större (minst 10 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 11 (6 mm, 5 ff) r. Granfjärden, Ängsö 4.5 (Thomas Pettersson m.fl.). 86 (!) str. (V) Kvicksund, Rytterne 24.10 (Jacob Rudhe, Daniel Hedenbo).
Ha: 10 (5 mm, 5 ff) r. Galten vid Sävholmen, Kolbäck, 29.4 (Ulf Carlson).

Thomas Pettersson

Järpe (*Tetrastes bonasia*) NT/F1
(3 H, 7 H, 7 H, 7 H)
Sju (7) säkerställda häckningar rapporterade, kommunvis fördelade på Lindesberg (1), Norberg (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1) och Hällefors (3). Arten är rapporterad från sammanlagt 92 lokaler.

Anders Carlberg

Dalripa *(Lagopus lagopus)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Lj: 1 f Holmsjön, Ljusnarsberg 6.5 (Carina Dahlström).

Glädjande och överraskande gjordes ett fynd av dalripa i Västmanland. Dessutom dokumenterad med foto. Det är blott femte fyndet i modern tid. Senast en dalripa rapporterades var år 2000, då i Hällefors kommun. Under 1900-talet finns fynd från 1989 (Lindesberg kommun), 1983 (Hällefors kommun) samt 1969 (Köpings kommun).

Anders Carlberg

Tjäder (*Tetrao urogallus)* F1
(1 H, 4 H, 4 H, 3 H)
Tre (3) säkerställda häckningar har rapporterats från Lindesberg (1) och Hällefors (2). Spelande tjädrar finns rapporterade från 19 platser i Sala (3), Lindes-

berg (6) Norberg (1), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (8). Utöver konstaterade häckningar och spelplatser har tjäder noterats på flera lokaler, även under häckningstid, där det säkert förekommer ytterligare spel och häckningar.

Anders Carlberg

Orre (*Lyrurus tetrix)* F1
Två (2) säkerställda häckningar har rapporterats från Surahammars (1) respektive Nora (1) kommuner. Totalt 90 spellokaler finns rapporterade i Artportalen under häckningssäsong (1.4-30.6), fördelade på Västerås (13), Hallstahammar (2), Köping (2), Sala (9), Surahammar (11), Lindesberg (21), Örebro (1), Nora (6), Norberg (5), Fagersta (5), Skinnskatteberg (6), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1), och Hällefors (7). Givetvis finns fler spellokaler, framför allt på mossarna uppe i de norra och nordvästra kommunerna.

Anders Carlberg

Vaktel (*Coturnix coturnix)* NT
(33 ex., 101 ex., 89 ex., 104 ex.)
Med sedvanlig reservation för att det kan förekomma någon eller några dubbelräkningar, blev årets sammanlagda summa 104 spelande vaktlar. Dessa fördelade sig på Västerås (42), Hallstahammar (4), Köping (19), Kungsör (2), Arboga (9), Sala (10), Surahammar (2), Lindesberg (13) samt Nora (1).

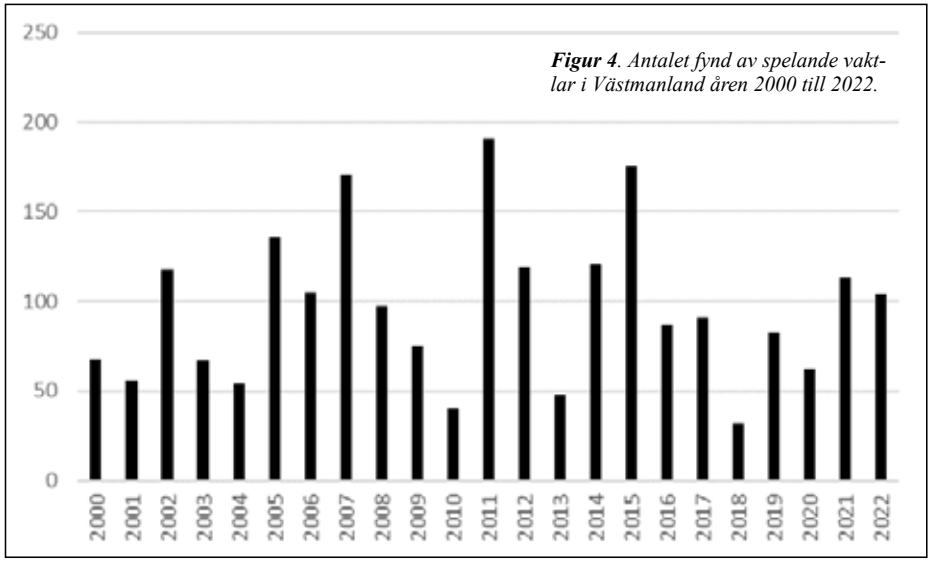
I och med 104 spelande vaktlar blev 2022 ett bra år, utan att vara något riktigt toppår. Summan varierar en hel del mellan olika år. Under 2000-talet har det varierat från 191 spelande fåglar toppåret 2011 till 32 ex. bottenåret 2018. Variationen beror troligtvis på vädersituationen under vaktlarnas flyttning. Årets observationer gjordes mellan 24 maj och 18 september.

Anders Carlberg

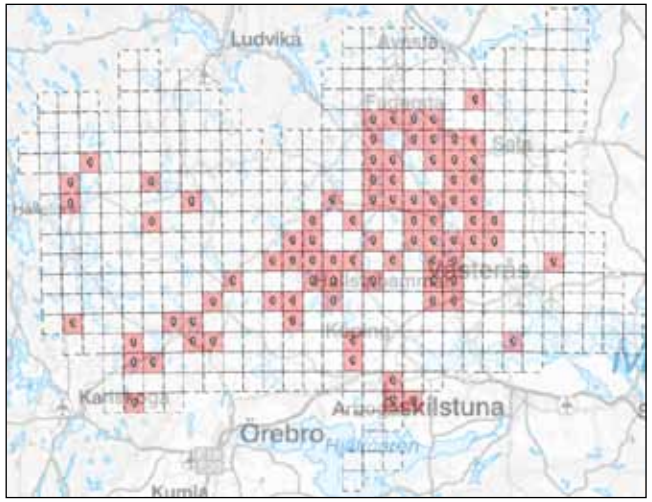
Nattskärra (Caprimulgus europaeus) F1
Årets skärror noterades mellan 21 maj och 30 augusti. Den första observerades vid Bushagen i Nora och den sista vid Blåbandsbacken i Rytterne. Totalt under året rapporterades nattskärror från 83 ”atlasrutor” (5x5 km) och där ser den geografiska bilden tämligen likartad ut i jämförelse med året innan. En koncentration av fynd finns kring Hälleskogsbrännan i Fagersta/Sala/Surahammar och sedan som en kil ner mot Nora i sydvästra delen av landskapet (se figur 5). En summering av antalet spinnande skärror landar på 216, vilka fördelade sig på 132 lokaler. Högst koncentrationer har registrerats vid följande lokaler: Lilla Hoberget i Karbenning (7 sj.), Övre Krokmossen i Karbenning (7), Glopstensmossen i Karbenning (6), Stora Dammsjön i Karbenning (6), Grävlingsberget i Västerfärnebo (5), och Spabotorp i Västra Skedvi (5).

Dubbelräkning kan inte uteslutas, men det står väl ändå tämligen klart att nattskärran är en av de arter som har gynnats av den skogsbrand som drabbade Hälleskogen 2014. Man kan även tänka sig att nattskärran på sikt också kommer att gynnas av de otaliga hyggen som blir till då våra skogar städas från barkborretimmer. Någon säkerställd häckning har inte rapporterats under året, men det tillhör inte heller vanligheterna att så sker.

Markus Rehnberg

***Figur 4**. Antalet fynd av spelande vaktlar i Västmanland åren 2000 till 2022.*

***Figur 5.** Samtliga fynd av nattskärra i Västmanland 2022. Här fördelade på så kallade atlasrutor (5x5 km).*

Tornseglare (*Apus apus)* EN
Årets tornseglare observerades mellan 8 maj och 4 september. Säkra eller troliga häckningar har endast rapporterats från femton lokaler i spridda delar av landskapet. Det skulle vara trevligt om vi kunde få en bättre bild över tornseglarens förekomster i landskapet. Utifrån olika samanställningar som har lämnats av Thomas Pettersson (2003-2023) antas den västmanländska populationen uppgå till någonstans mellan 15 000 och 70 000 par. Svindlande antal kan tyckas. Men förmodligen har tornseglarens antal minskat betydligt, vilket bland annat kan utläsas i att antalet större ansamlingar idag är betydligt mindre än vad de till exempel var på 1970-talet. Eller vad sägs om 10 000 tornseglare som jagar insekter över Asköviken den 11 augusti 1976!

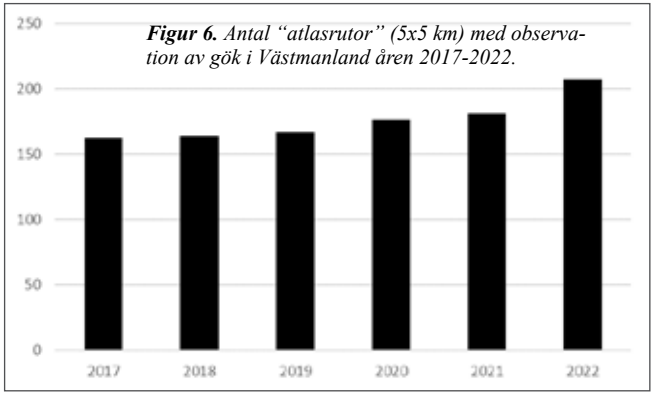
Årets högsta antal inräknades vid Gnien i Ramnäs den 25 juli, då 800 tornseglare sträckte förbi mot söder (Ralf Lundmark). Något större antal har inte alls rapporterats från Asköviken. Ett önskemål till kommande år är att fler rapporterar häckningar och häckningsförsök, då kanske vi kan få en anledning till att återkomma med en något fylligare beskrivning över tornseglarens nuvarande situation i Västmanland.

Markus Rehnberg

Gök (*Cuculus canorus)*
Årets uppträdande inföll mellan 1 maj och 9 september. Totalt under året noterades gök i 208 ”atlasrutor” (5x5 km), vilket motsvarar ungefär 47 % av de rutor som täcker in Västmanland. Det är ett betydande uppsving sedan vi började räkna antalet ”atlasrutor” med gökfynd, se figur 6. Det kan vara av intresse att jämföra om denna ökning har någon bäring i de siffror som Svensk fågeltaxering årligen tar fram. Där tycks dock göken ha haft en långsiktig minskning, men att en svag ökning eventuellt kan skönjas för de senaste åren. Någon säkerställd häckning av gök har inte konstaterats, men det tillhör inte heller vanligheterna att så sker. Fynd i september:
Li: 1 1K r. Näset, Finnåkerssjön, Fellingsbro 9.9 (Majgret Karl).
No: 1 förbifl. Lillsjön, Nora 3.9 (Anders Carlberg).

Markus Rehnberg

Turkduva (*Streptopelia decaocto)*
Turkduvan håller sig kvar i Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Köping och Fagersta. Men antalen tycks fortsatt vara låga. Att försöka utröna hur många turkduvor som verkligen finns i landskapet låter sig inte göras utifrån de sporadiska rapporter som läggs in i Artportalen. Det skulle behövas en lite mer omfattande inventering för att kunna få fram en sådan siffra. I sammanhanget kan det vara intressant att snegla på vad som rapporteras in i samband med BirdLife Sveriges ”Vinterfåglar in på knuten”. Här kan ”vem som helst” ganska enkelt registrera vad som har setts vid ens eget fågelbord

***Figur 6.** Antal ”atlasrutor” (5x5 km) med observation av gök i Västmanland åren 2017-2022.*

under en kort period i slutet av januari. Under perioden 28 och 31 januari 2022 registrerades totalt 33 turkduvor på fågelmatningar i Västerås (7 ex.), Hallstahammar (14 ex.), Surahammar (5 ex.), Köping (4 ex.) och Fagersta (3 ex.). Tyvärr framgår inte en mer exakt lokalisering för dessa matningar.

Under samma period registrerades 24 turkduvor i Artportalen. Det finns således ett glapp i vad som verkligen läggs in i Artportalen. Turkduvan är ju rätt anonym där den finns, så det är ju inte omöjligt att det finns en och annan duva som aldrig hittas och blir rapporterad. Större antal har under året rapporterats från ett par platser. Den absolut största ansamlingen rapporterades från Fantetorp i Köping, där som mest 18 turkduvor räknades i slutet av september. Utanför de etablerade platserna i Västerås (inkl. Hökåsen), Hallstahammar, Surahammar (inkl. Ramnäs), Köping och Fagersta har följande observationer gjorts:
Vä: 2 r. Tillberga, Hubbo 26-27.12 (David Kihlberg).
Sa: 2 r. Västerbykil, Västerfärnebo 8.12 (Lars Persson).
Kö: 1 r. Kolsva 20.5 (Anders Lundin, Leif Lejdelin). 1 r. Sticklinge, Himmeta 27.5 (Kjel Ekelund).
Ar: 2 r. Smedby, Medåker 11-18.9 (Patrik Sieurin).
Nb: 1 förbifl. Täkten, Norberg 29.8 (Leif Lejdelin).
Li: 2 r. Norrby, Fellingsbro 26.2 (Hans Jansson). 1 sj. Fellingsbro 17.3 (Sven-Olof Eriksson).
No: 1 r. Björnstigen, Nora 7.6 (Renate Schwencke).
Hä: 1 r. Bergslagsgatan, Grythyttan 25.3 (Jonny Kvist).

Markus Rehnberg

Tamduva (*Columba livia [domestica]*)
Större (fler än 100 ex.) ansamlingar:
Vä: max 600 ex. Munkängen, Västerås 1.1-18.12 (Mats Magnussen m.fl.). 100 ex. Kraftvärmeverket, Västerås 22.1-12.3 (Christina Lindquist m.fl.).
Kö: 100 ex. Köpings hamn 22.10 (Peter Ekelund).
En ganska händelsefattig art där det är ungefär samma antal och lokaler som återkommer, år efter år. Trots att där finns etablerade pilgrimsfalkar verkar inte det ge några bestående avtryck i tamduvebestånden.

Markus Rehnberg

Skogsduva *(Columba oenas)*
Årets uppträdande inföll mellan 30 januari och 8 december. Inga häckningar eller större (fler än 50 ex.) ansamlingar har rapporterats under året. Skogsduva hör till våra allra tidigaste vårfåglar. Redan med det första blidvädret, från mitten av februari, brukar de första kunna dyka upp. I andra änden har de sista skogsduvorna redan lämnat landskapet då oktober övergår i november och väldigt få fynd brukar göras därefter. De fynd som faller något utanför ramarna presenteras:
Vä: 1 förbifl. Näsby, Dingtuna 30.1 (Johan Brenander, Ulf Hansson). 1 förbifl. Skattgården, Dingtuna 30.1 (Marjatta Ericson). Eventuellt skulle det kunna röra sig om samma individ.
Su: 2 str (S) Gnien, Ramnäs 15.11 (Ralf Lundmark).
Hä: 7 r. rythytteviken, Grythyttan 8.12 (Gunde Persson).

Markus Rehnberg

Ringduva (*Columba palumbus)*
Vinterfynd har under perioden 1 januari till 15 februari rapporterat från Västerås, Kolbäck, Hallstahammar, Köping, Fagersta, Frövi och Lindesberg. I Västerås har ringduvor noterats på många platser. Flest i stadsdelen Haga med som mest 7 ex. den 15 februari (Zsombor Károlyi). Ringduvan hör till de allra första arterna att dyka upp då utetemperaturen stiger, så även detta år. Efter den 15 februari är det knivigt att försöka bena ut vilka duvor som bör betraktas som rena vinterfynd och vilka som bör betraktas som tidiga vårfåglar. I december (1-31.12) noterad i Västerås, Köping, Lindesberg och Nora.

Flest ringduvor noterades på Bjurhovda i Västerås, med som mest 6 ex. den 13 december (Kristina Lindström). Utöver fynd på vintern har endast en uppgift om större (fler än 1 000 ex.) ansamling lämnats:
Kö: 1 200 r. Davids backe, Himmeta 23.9 (Staffan Ekelund).

Markus Rehnberg

Vattenrall (*Rallus aquaticus)*
(44 h, 67 h, 55 h, 78 h)
Observerad (1.1-26.3) 26.3-15.11 (4-30.12). Tre (3) säkerställda häckningar rapporterades 2022:
Vä: 1 pull. Frövisjön, Skultuna 20.6 (Mats Axbrink).
Kö: 1 1K Norsa, Munktorp 29-31.7 (Göran Nilsson).
Lu: 2 pulli Hötjärnen, Grängesberg 17.7 (Bertil Rahm).
Sammanlagt 78 fåglar under häckningstid (16.4-31.7), flertalet sjungande, rapporterades från 58 lokaler med följande kommunvisa fördelning: Västerås (18 lokaler/24 ex.), Hallstahammar (6/6), Köping (3/3), Arboga (2/3), Sala (8/8), Surahammar (9/18), Lindesberg (3/3), Nora (2/4), Norberg (2/3), Fagersta (2/2), Ludvika (1/1), Hällefors (2/3). Ovanligt många vinterfynd (januari, februari, december) gjordes i år, involverande 3 ex. 1.1-26.2 och 7 ex. 2-29.12:
Vä: 1 ex. Hamre våtmark, Västerås 20-26.2 (Pentti J. Tatti m.fl.). 1 ex. Hamre våtmark 22.12 (Benjamin Rodling, Petter Sahlström).
Li: 1 ex. Hagabergs reningsdammar, Frövi, Näsby 1.1-25.2 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.). 1-2 ex. Hagabergs reningsdammar 4-30.12 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.).
No: 1 ex. Venakärret, Viker 2.1-12.2 (Roland Thuvander m.fl.). 1 ex. Hagbyåns utlopp i Åsbosjön,

Nora 2.12 (Anders Carlberg). 1 ex. Järnvägsbron, Hagbyåns utlopp, Nora 13.12 (Anders Carlberg). 1 ex. Hammarby, Nora 19.12 (Renate Schwencke, Marcus Eriksson). 1 ex. Södra Ås våtmark, Nora 29.12 (Anders Carlberg).

Antalet fåglar under häckningstid i år är högt och på senare tid endast överträffat av fjolårets 102 ex. Tolfte året i följd med vinterfynd i Näsby!

Thomas Pettersson

Kornknarr (*Crex crex)* NT/F1
(63 sj., 80 sj., 107 sj., 65 sj.)
Någon säkerställd häckning rapporterades inte i år heller, men sammanlagt hördes 65 knarrar under perioden 13.5-12.7, fördelade på Västerås (16), Hallstahammar (3), Köping (4), Kungsör (1), Sala (12), Surahammar (6), Lindesberg (8), Norberg (5), Fagersta (6), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (2), Hällefors (1).

Årssumman är ganska låg i jämförelse med de två närmast föregående åren, men ändå ganska genomsnittlig efter millennieskiftet.

Thomas Pettersson

Småfläckig sumphöna (*Porzana porzana*) VU/F1
(25 ex., 15 ex., 21 ex., 22 ex.)
Under perioden 19.4-25.6 hördes sammanlagt 21 sjungande fåglar, vilka fördelade sig på Västerås (3), Hallstahammar (2), Arboga (1), Sala (11), Surahammar (2), Lindesberg (2).

Efter ett par år med höga antal, över 40 ex. vardera året, är vi i år tillbaka på en mer genomsnittlig nivå. Ett anmärkningsvärt högt antal på en enskild lokal är upp till 6 sj. vid Rörbosjön i Fläckebo 11-21.6 (Staffan Liljeqvist m.fl.). Övriga fynd:
Kö: 1 r. Norsa, Munktorp 31.7 (Göran Nilsson).

Thomas Pettersson

Rörhöna (*Gallinula chloropus)*
(-, -, 19 h, 21 h)
Observerad (1.1-26.2) 9.3-16.11 (3-12.12). Tio (10) säkerställda häckningar fördelade på Västerås (9) och Nora (1). Därutöver iakttagen under häckningstid (16.5-31.8) på ytterligare 11 lokaler i Västerås (6), Köping (2), Surahammar (1), Norberg (1) och Fagersta (1). Vinterfynd:
Vä: 1 2K Munkängen, Västerås 1.1-26.2 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 ex. Munkängen 3-12.12 (Marjatta Ericson, Ole Jonsson).
Sa: 1 ex. Sagån, Sala 4.1-7.2 (Kalle Källebrink m.fl.).

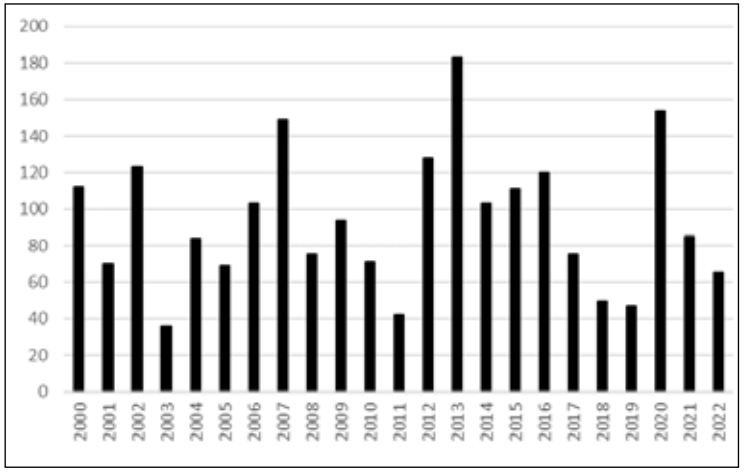
Rörhönan håller ställningarna bra inom sitt begränsade utbredningsområde i sydöstra Västmanland.

Thomas Pettersson

Sothöna (*Fulica atra)*
Observerad 11.3-13.11. Större ansamlingar (minst 50 ex.) har rapporterats från två (2) näraliggande lokaler:
Vä: Frösvibäcken, Romfartuna 13-27.4, som mest 100 r. vid tre tillfällen (Kerstin Aneusson m.fl.). Frövisjön, Skultuna 18-27.4, som mest 80 r. 27.4 (Berndt Söderlund). 50 ex. Frövisjön 12.6 (Håkan Johansson). 50 1K Frövisjön 14.7 (Håkan Johansson).
Inget vinterfynd rapporterades i år. Av tillgängliga uppgifter att döma tycks sothönan ha minskat i antal de senaste 10-15 åren.

Thomas Pettersson

Trana (*Grus grus*) F1
(52 h, 75 h, 40 h, 33 h)
Under året har 33 häckningar eller troliga häckningar rapporterats från Västerås (9), Köping (2), Kungsör (1), Sala (1), Surahammar (9), Lindesberg

Figur 7. *Antalet fynd av spelande kornknarr i Västmanland åren 2000 till 2022*

(6), Fagersta (3) och Hällefors (2). Höga (minst 500 ex.) sträcksummor:
Vä: 505 str. (S) Gisselholmen, Ängsö 18.9 (Håkan Johansson).
Su: 663 str. (SV) Sura skans, Sura 18.9 (Mikael Mälberg).
Li: 700 str. (SV) Bergaby, Fellingsbro 17.9 (Patrik Sieurin).
Fa: 1 014 str. (SV) Hjortbo, Västanfors 29.8 (Jan Hellström, Anders Lundin). 547 str. (SV) Smittsbo, Västanfors 17.9 (Jan Hellström m.fl.). 950 str. (SV) Backgården, Västanfors 18.9 (Jan Hellström m.fl.). 716 str. (SV) Hjortbo 18.9 (Sören Emet). 563 str. (SV) Backgården 20.9 (Jan Hellström).
Högsta antalet rastande tranor:
Vä: 500 r. Asköviken, V.-Barkarö 11-20.9 (Robert Ekberg m.fl.).

Lillebror Hammarström

Smådopping (*Tachybaptus ruficollis*) NT
(7 ex., 14 ex., 14 ex., 21 ex.)
En (1) säkerställd häckning rapporterades i år, nämligen från Frövisjön, Skultuna, där 2 1K sågs 11-31.8 (Bernt Larsson m.fl.). Därutöver funnen under häckningstid (1.5-31.7) på ytterligare tre (3) lokaler, kommunvis fördelade på Hallstahammar (1), Surahammar (1) och Nora (1). Övriga fynd:
Vä: 1 r. Munkängen, Västerås 10.3 (Anders Dahllöv). 1 r. Johanneslund, Kungsåra 12-19.4 (Ole Jonsson m.fl.). 1-2 r. Frösvibäcken, Romfartuna 13-20.4 (Lars Dahlberg m.fl.). 1 r. Ekeby fly, Skultuna 20.4 (Joachim Karlsson, Lars Österberg). 1 r. Råmarbo, Irsta 31.8-22.9 (Johan Karlsson m.fl.). 1 r. Asköviken, V.-Barkarö 16.11 (Robert Ekberg). 2 r. Lögarängen, Västerås 7.12 (Anders Dahllöv m.fl.). 1 ex. Munkängen 10-14.12 (Benjamin Rodling m.fl.).
Su: 1 sj. Lönnbrosjön, Ramnäs 20-21.4 (Ralf Lundmark m.fl.). 2 r. Turkiesjön, Ramnäs 10.10 (Mikael Mälberg).
No: 1 r. Gyttorps reningsdamm, Nora 19.4 (Anders Carlberg, Roland Thuvander).

Thomas Pettersson

Gråhakedopping (*Podiceps grisegena)*
(7 ex., 15 ex., 11 ex., 19 ex.)
Någon häckning rapporterades inte 2022, men följande fynd under häckningstid gjordes:
Vä: 1 ex. Frösvibäcken, Romfartuna 3.6 (Markus Rehnberg, Robert Ström) och 12.6 (Ole Jonsson) samt, troligen samma individ, 1 ad. Frövisjön, Skultuna 13.6 (Markus Rehnberg).
Under vårflyttningen gjordes 11 fynd 20.4-23.5:
Vä: 2 r. Frövisjön, Skultuna 20.4 (Tim Parksjö m.fl.). 1 r. Frövisjön 1.5 (Lars Österberg m.fl.). 1 r. Frövisjön 9.5 (Bert Westelindh m.fl.). 1 förbifl. Granfjärden, Ängsö 9.5 (Thomas Pettersson, Torbjörn Hegedüs). 1 r. Frövisjön 23.5 (Pentti J. Tatti).
Ha: 3 str. (NO) Sävholmen, Kolbäck 30.4 (Ulf Carlson).
Sa: 1 r. Fläcksjön, Fläckebo 10.5 (Håkan Johansson m.fl.).
Su: 1 r. Glåpen, Sura 21.4 (Ralf Lundmark). 4 ad. r. Glåpen 7.5 (Ralf Lundmark).
Li: 1 r. Ullersättersviken, Näsby 12.5 (Kjell Mattsson).
Fa: 1 r. Åmänningen vid Bromsboudde, Västervåla 3.5 (Bo Persson).
Höstfynd:
Li: 1 r. Ullersättersviken 1.10 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.).

Thomas Pettersson

Skäggdopping *(Podiceps cristatus*)
Observerad 16.3-5.12. Större (minst 100 ex.) ansamlingar:
Vä: Asköviken, V.-Barkarö 15.4-17.5, som mest 182 ex. 22.4 (Torbjörn Hegedüs).
Vinterfynd (januari, februari, december):
Vä: 1 r. Västeråsfjärden vid Lillåudden, Västerås 1.12 (Bengt Ottosson). 1-3 r. Blacken vid Flässjan, Rytterne 28-29.12 (Sten Ljungars).
No: 1-3 r. Norasjön, Nora 1-4.12 (Claes Dyst m.fl.).
Fa: 1 r. St. Aspen, Västanfors 1-5.12 (Roland Narfström). 4 r. Åmänningen vid Bockmurholmen, Västervåla 1.12 (Bo Persson).

Thomas Pettersson

Svarthakedopping (*Podiceps auritus)* F1
(13 h, 15 h, 16 h, 10 h)
Observerad under vårflyttning och på häckningslokaler 12.4-6.9. I år rapporterades tio (10) säkerställda eller troliga häckningar på sex lokaler, kommunvis fördelade på Västerås (3 lokaler/7 par), Köping (1/1), Lindesberg (1/1) och Hällefors (1/1).

Dessutom rapporterades svarthakedoppingar från ytterligare fem (5) lokaler med lika många möjliga häckningar. Fjolårets uppryckning efter föregående års låga antal kom direkt av sig och det återstår att se hur detta fortsätter att utveckla sig. Under vårflyttningen summerades sammanlagt 41 individer från Västerås (11), Hallstahammar (3), Köping (3), Sala (10), Surahammar (2), Lindesberg (1), Nora (4), Norberg (2), Fagersta (1), Skinnskatteberg (2) och Ludvika (2). Fyra höstfynd (fr.o.m. 1.9) utanför häckningslokalerna:
Vä: 1 r. Asköviken, V.-Barkarö 14.10 (Janne Virking).
Ha: 1 r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck 4-8.11 (Ulf Carlson m.fl.).
Su: 1 r. Glåpen, Sura 25.10-6.11 (Ralf Lundmark m.fl.).
Sk: 1 ad. r. Långsvan vid Årsbäcken, Gunnilbo 27.11 (Per Eriksson, Lena Öling).

Thomas Pettersson

Strandskata (*Haematopus ostralegus*) NT
(89 FD, 160 FD, 208 FD, 240 FD)
Säkerställda och troliga häckningar har rapporterats från två lokaler:
Li: 2 i par (parning/parningsceremonier) Lindeskolan, Lindesberg, Lindes 17.5 (Mats Andersson).
No: En häckning Södra Ryssholmen, Norasjön, Nora där bland annat en ungfågel sågs 27.6 (Håkan Lavebratt).
Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (113), Hallstahammar (5), Köping (22), Kungsör (9), Sala (2), Lindesberg (30), Fagersta (12), Nora (41), Ludvika (4) och Hällefors (1). Månadsvis fördelning: mars (19), april (85), maj (62), juni (20), juli (51), augusti (2). Större (minst 5 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 5 ex. Ängsgärdet, Västerås 18.7 (Zsombor Károlyi). 9 str. (V) Kvicksund, Rytterne 27.7 (Marjatta Ericson m.fl.).
No: 9 r. Trängbobadet, Nora 8.5 (Anders Carlberg).

Jörgen Lindberg

Ljungpipare (*Pluvialis apricaria)* F1
(9 h, 8 h, 1 h, 0 h)
Inga säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats. Årets största ansamling:
Vä: 260 r. Valnö, Dingtuna 8.5 (Johan Brenander m.fl.).

Jörgen Lindberg

Kustpipare (*Pluvialis squatarola)*
(11, 40, 45, 83)
Under året gjordes 83 fynd av kustpipare om sammanlagt minst 470 ex. Dessa fördelade sig på ett fynd i maj samt resterande under artens återsträck, från 25 juni till och med 18 oktober.
Vä: 36 fynd om 84 ex., 20.7-18.10 (Johan Karlsson m.fl.). Störst ansamling: 9 ad. str. (V) Kvicksund, Rytterne 20.7 (Johan Karlsson m.fl.).
Sa: 3 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 18.5 (Yngve Wiklund). 1 str. (SV) Norrbyviken, Fläcksjön, Fläckebo 21.7 (Daniel Green). 11 2K+ str. (SV) Norra Ringmossen, Västerfärnebo 2.8 (Ralf Lundmark).
Ha: 2 str. (S) Lagårdssjön, Kolbäck 1.8 (Ulf Carlson).
Su: 23 fynd om 311 ex., 27.7-1.10 (Mikael Mälberg m.fl.). Störst ansamling: 48 str. (SV) Gnien, Ramnäs 19.8 (Ralf Lundmark).
Fa: 16 fynd om 40 ex, 25.6-27.9 (Anders Lundin m.fl.). Störst ansamling: 10 ad. str. (SV) Stabäck, Västervåla 17.8 (Anders Lundin m.fl.).
Nb: 3 ad. str. (SV) Utsvedet, Karbenning 25.7 (Jan Hellström m.fl.). 14 str. (SV) Karbennings kyrka, Karbenning 2.8 (Ralf Lundmark). Piparna vid Utsvedet passerade även Stabäck i Västervåla.
No: 1 str. (SV) Södra Ås, Nora 18.8 (Anders Carlberg). 1 str. (S) Kungsgatan, Nora 10.9 (Håkan Lavebratt). 1 str. (S) Kungsgatan, Nora 16.10 (Håkan Lavebratt).
Hä: 1 str. (S) Grythytteviken, Grythyttan 23.9 (Gunde Persson).

Jörgen Lindberg, Markus Rehnberg

Tofsvipa (*Vanellus vanellus)* VU
(70 FD100, 255 FD 100, 312 FD 100, 300 FD100)
Kommunvis fördelning av 300 FD100: Västerås (164), Hallstahammar (32), Köping (7), Kungsör (1), Arboga (1), Sala (21), Surahammar (51), Lindesberg (18), Örebro (1), Nora (2), Fagersta (1) och Skinnskatteberg (1). Månadsvis fördelning: februari (6), mars (29), april (30), maj (8), juni (7), juli (21), augusti (74), september (44), oktober (65), november (16). Den största ansamlingen:
Vä: 700 r. Frövisjön, Skultuna 18.10 (Janne Virking m.fl.).

Jörgen Lindberg

Tibetpipare (*Charadrius atrifrons)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 0 ex.)
Tillägg: Mongolpipare (Charadrius mongolus) har nyligen delats upp i två arter, kamtjatkapipare (Ch. mongolus) och tibetpipare (Ch. atrifrons). Sedan tidigare finns ett fynd av mongolpipare i Västmanland. Fyndet gjordes vid Hötjärnen strax utanför Grängesberg den 12 juli 1996. I och med ”splitten” av mongolpipare i två arter har Raritetskommittén (RK) tittat igenom samtliga fynd av mongolpipare i Sverige. I den granskningen har RK landat i att det västmanländska fyndet avser tibetpipare, vilket då utgör det första fyndet av arten tibetpipare i Sverige!

Markus Rehnberg

Fjällpipare (*Charadrius morinellus)* F1
(3 ex., 7 ex., 24 ex., 1 ex.)
Su: 1 1K str. (S) Gnien, Ramnäs 27.8 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Mindre strandpipare (*Charadrius dubius)*
(37 h, 24 h, 14 h, 12 h)
Tolv (12) säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats från Västerås (4), Hallstahammar (1), Lindesberg (1), Nora (3) och Norberg (3). Utanför häckningstid finns 89 fågeldagar fördelade på perioderna 8-30.4 (40) och 1.8-9.9 (49) samt kommunvis på Västerås (21/17), Hallstahammar (0/3), Köping (0/25), Surahammar (16/2), Nora (3/0), Fagersta (0/1) och Hällefors (0/1).

Jörgen Lindberg

Större strandpipare (*Charadrius hiaticula)*
(263 FD, 276 FD, 753 FD, 844 FD)
Årets uppträdande kan indelas i två perioder. Mel-

lan 14 april och 15 juni gjordes 23 fynd om 57 fågeldagar (FD). Dessa fördelade sig på Västerås (14 fynd/22 FD), Sala (5/24), Hallstahammar (1/2), Surahammar (1/6), Lindesberg (1/2) och Nora (1/1). Under återflytten noterades 687 fågeldagar (FD) mellan 13 juli och 17 oktober. Dessa fördelade sig på Västerås (91 fynd/440 FD), Surahammar (11/145), Köping (23/64), Arboga (1/2), Fagersta (1/1), Lindesberg (4/13), Nora (1/1) och Hällefors (6/21). Arton fynd om större ansamlingar än 10 ex. har rapporterats. De två största var de som följer:
Vä: 22 r. Johannisbergs vattenpark, Västerås 26.8 (Pentti J. Tatti m.fl.).
Su: 74 str. (S) Gnien, Ramnäs 25.8 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg, Markus Rehnberg

Storspov (*Numenius arquata)* EN
(36 h, 24 h, 10 h, 8 h)
Åtta säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats från Sala (3), Surahammar (1), Lindesberg (1) och Fagersta (3) kommuner. Större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:
Su: 113 str. (NO) Gnien, Ramnäs 16.4 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Småspov (*Numenius phaeopus)*
(117 FD, 140 FD, 161 FD, 96 FD)
Antalet fågeldagar fördelade på Västerås (24), Hallstahammar (5), Köping (4), Sala (1), Surahammar (23), Lindesberg (10), Nora (9), Fagersta (17), Ludvika (2) och Hällefors (1). Månadsvis fördelning: april (8), maj (58), juni (2), juli (6), augusti (21) och september (1). Inga större (minst 10 ex.) flockar har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Rödspov *(Limosa limosa)* EN
(5 ex., 7 ex., 8 ex., 3 ex.)
Su: 1 r. Gnien, Ramnäs 28.4 (Ralf Lundmark).
Kö: 2 1K r. Norsa, Munktorp 10-17.8 (Göran Nilsson m.fl.).

Jörgen Lindberg

Myrspov (*Limosa lapponica)* VU/F1
(448 ex., 457 ex., 424 ex., 503 ex.)
Inga vårfynd finns rapporterade. Höstfynd (20 fynd á 503 ex.):
Vä: 3 str. (S) Frövisjön, Skultuna 12.8 (Sören Emet). 7 str. (V) Kvicksund, Rytterne 17.8 (Ulf Hansson, Fredrik Engström). 2 str. Johannisbergs vattenpark, Västerås 20.8 (Benjamin Rodling).
Ha: 1 str. (SV) Lagårdssjön, Kolbäck 5.7 (Ulf Carlson).
Sa: 1 2K+ str. (SV) St. Vallsjön, Västerfärnebo 2.8 (Ralf Lundmark).
Su: 5 str. (SV) Gnien, Ramnäs 25.7 (Ralf Lundmark). 268 str. (SV) Virsbosjön, Ramnäs 1.8 (Ralf Lundmark). 19 2K+ str. (SV) Gnien 2.8 (Ralf Lundmark). 1 1K r. Gnien 12.8 (Mikael Mälberg). 5 str. (SV) Gnien 16.8 (Ralf Lundmark, Kjell Pålsson). 2 str. (SV) Gnien 17.8 (Ralf Lundmark).
Li: 110 str. (SV) Sällinge, Fellingsbro 2.8 (Mattias Rudenvall).
No: 25 str. (SV) Gunnarsberg, Nora 16.8 (Claes Dyst).
Nb: 5 str. (SV) Utsvedet, Karbenning 25.7 (Jan Hellström m.fl.). 2 str. (SV) Karbennings kyrka, Karbenning 2.8 (Ralf Lundmark).
Fa: 2 str. (V) Stora Grådänget, Västanfors 23.7 (Roland Narfström). 28 str. (SV) Stabäck, Västervåla 25.7 (Jan Hellström m.fl.). 2 str. (SV) Stabäck 11.8 (Thomas Norström, Anders Lundin). 15 str. (SV) Stabäck 16.8 (Leif Lejdelin).

Jörgen Lindberg

Brushane (*Calidris pugnax)* VU/F1
Större (minst 50 ex.) ansamlingar:
Vä: 55 r. Frövisjön, Skultuna 1.5 (Jörgen Lindberg m.fl.). 50 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 20.5 (Robert Ekberg). 80 r. Frövisjön 7.9 (Bernt Larsson, Pentti J. Tatti). Max 130 r. Johannisbergs vattenpark, Västerås 11-13.9 (Markus Rehnberg m.fl.). 55 r. Asköviken, V.-Barkarö 15.9 (Torbjörn Hegedüs m.fl.).
Sa: 100 r. Hällby, Västerfärnebo 4.5 (Berndt Söderlund). 60 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 9.5 (Berndt Söderlund). 130 ex. Kappakällan, Fläckebo 13.5 (Johan Brenander).

Jörgen Lindberg

Myrsnäppa *(Calidris falcinellus)*
(9 ex., 8 ex., 9 ex., 1 ex.)
Su: 1 1K r. Gnien, Ramnäs 17.8 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Mosnäppa (*Calidris temminckii*)
(228 FD, 207 FD, 196 FD, 120 FD)
Antalet fågeldagar fördelade på Västerås (93), Hallstahammar (2), Köping (6), Sala (9), Surahammar (9) och Lindesberg (1). Inga större (minst 10 ex.) ansamlingar har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Skärsnäppa (*Calidris maritima*)
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Vä: 1 förbifl. Lilla Blacken, Rytterne 5.11 (Ralf Lundmark).
Skärsnäppan är mycket fåtalig i Västmanland. Detta fynd är blott det sjunde i landskapet. Tidigare fynd har gjorts i maj 1977 (Lindesberg), april 1980 (Sala), maj 1985 (Sala), oktober 1989 (Lindesberg), april 2004 (Västerås) samt i oktober 2020 (Arboga). Kanske skulle man kunna hitta fler skärsnäppor om någon till exempel gav sig ut på Mälarens vatten, eller varför inte Åmänningens, sent om hösten.

Markus Rehnberg

Kärrsnäppa (*Calidris alpina*)
(41 FD10, 39 FD10, 88 FD10, 77 FD10)
Inga större (minst 50 ex.) ansamlingar har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Kustsnäppa *(Calidris canutus)*
(8, 9, 14, 16)
Vä: 5 ad. r. Frövisjön, Skultuna 13.5 (Lars Österberg m.fl.). 5 str. (SV) Saxgarn, Rytterne 14.7 (Sten Ljungars). 87 str. (V) Kvicksund, Rytterne 20.7 (Johan Karlsson m.fl.).
Ar: 2 ad. Nyckelgrundsstenen, Arboga 23.7 (Andreas Sandberg, Johannes Almqvist).
Sa: 3 str. (SV) Norra Ringmossen, Västerfärnebo 2.8 (Ralf Lundmark).
Su: 7 str. (SV) Högbymaden, Gnien, Ramnäs 25.7 (Ralf Lundmark). 14 str. (SV) Virsbosjön, Ramnäs 1.8 (Ralf Lundmark). 10 str. (SV) Gnien, Ramnäs 16.8 (Ralf Lundmark, Kjell Pålsson). 26 str. (SV) Gnien 17.8 (Ralf Lundmark). 34 str. (SV) Persboviken, Virsbo 20.8 (Mikael Mälberg). 21 str. (SV) Gnien, 25.8 (Ralf Lundmark).
Nb: 1 str. (SV) Karbennings kyrka, Karbenning 2.8 (Ralf Lundmark).
Fa: 38 ad. str. (SV) Lilla Aspen, Västanfors 21.7 (Bo Persson, Anna Persson). 10 ad. str. (SV) Backgården, Västanfors 21.7 (Jan Hellström, Thomas Österholm). 27 str. (SV) Stabäck, Västervåla 1.8 (Jan Hellström, Anders Lundin). 3 str. (SV) St. Grådänget, Västanfors 7.8 (Roland Narfström).

Jörgen Lindberg

Tuvsnäppa (*Calidris melanotos)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex. 1 ex.)
Vä: 1 ad. r. Rastholmen, Asköviken, V.-Barkarö 1.5 (*Johan Brenander, *Torbjörn Hegedüs m.fl.).
För andra året i rad observerades tuvsnäppa i landskapet. Den tionde. Tuvsnäppans tidsmässiga uppträdande i Västmanland infaller mellan 25 april och 12 maj (4 fynd) samt mellan 5 augusti och 6 november (6 fynd).

Markus Rehnberg

Spovsnäppa (*Calidris ferruginea)*
(77 FD, 50 FD, 63 FD, 20 FD)
Vä: 1 ad. r. Frövisjön, Skultuna 5.7 (Bernt Larsson). 1 ad. m. r. Johannisbergs vattenpark, Västerås 13-14.7 (Ole Jonsson m.fl.). 9 ad. r. Frövisjön 1.8 (Bernt Larsson m.fl.). 1 r. Johannisbergs vattenpark 18.8 (Fredrik Engström, Mats Magnussen). 1 1K r. Frövisjön 21-25.8 (Ole Jonsson m.fl.).
Su: 2 ad. r. Gnien, Ramnäs 3.8 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Småsnäppa (*Calidris minuta)* F1
(62 FD, 31 FD, 49 FD, 40 FD)
Vä: Frövisjön, Skultuna: 27 FD, 14.8-16.9 (Bernt Larsson m.fl.). Övriga fynd: 2 r. Johannisbergs vattenpark, Västerås 13.5 (Henry Hedlund, Inger Hedlund). 1 ad. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 19.5 (Johan Brenander m.fl.). 1 r. Lövsta-pumpen 20.8 (Johan Brenander). 1 ex. Lövsta-pumpen 17.9 (Johan Brenander).
Ha: 1 r. Sjöhaga, Säby 15.9 (Ulf Carlson).
Kö: 1 1K r. Koldammen, Malmön 4.9 (Peter Ekelund m.fl.).
Ar: 1 ad. Nyckelgrundsstenen, Arboga 30.7 (Andreas Sandberg m.fl.).
Su: 3 1K r. Gnien, Ramnäs 8.9 (Ralf Lundmark). 2 1K r. Gnien 10.9 (Mikael Mälberg).

Jörgen Lindberg

Morkulla (*Scolopax rusticola)*
Vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12):
Vä: 1 ex. Lögarängen, Västerås 28.2 (Petter Sahlström).
Su: 2 r. Lönnbromossen, Ramnäs 3.12 (Ralf Lundmark). 1 ex. Bosjön, Sura 10.12 (Ralf Lundmark). 1 r. Toftmossen, Sura 23.12 (Tom Sävström).
No: 1 ex. Nedre tjärnen, Nora 1.12 (Joacim Nilsson). 1 r. Källfallet, Nora 3.12 (Camilla Pettersson).

Jörgen Lindberg

Dvärgbeckasin (*Lymnocryptes minimus)*
(31 FD, 52 FD, 39 FD, 25 FD)
Antalet fågeldagar fördelat på Västerås (15), Hallstahammar (1), Sala (1), Surahammar (5), Lindesberg (1) och Nora (2). Den månadsvisa fördelningen var: januari-mars (0), april (7), maj (6), juni-augusti (0), september (3), oktober (7), november (1), december (1). Vinterfyndet:
No: 1 r. Södra Ås våtmark, Nora 2.12 (Anders Carlberg).

Jörgen Lindberg

Dubbelbeckasin (*Gallinago media)* NT
(12 ex., 11 ex., 18 ex., 24 ex.)
Vä: 1 ex. Stenarna, Asköviken, V.-Barkarö 8.5 (Johan Brenander m.fl.). 1 sp. Ekeby fly, Skultuna 8.5 (Håkan Olsson). 2 sp. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 9.5 (Johan Brenander m.fl.). 1 sp. Lövsta-pumpen 11.5 (Ole Jonsson m.fl.). 1 sp. Ekeby fly 13-14.5 (Lars Österberg m.fl.).
Sa: 1 sp. Dubbelladan, Fläcksjön, Fläckebo 10.5 (Anders Sennmalm m.fl.).
Su: 1 sp. Lisjö ängar, Sura 7.5 (Ralf Lundmark). 1 sp. Högbymaden, Ramnäs 8.5 (Ralf Lundmark). 1 sp. Sörby, Ramnäs 14.5 (Mikael Mälberg). 3 sp. Säter, Ramnäs 14-15.5 (Lennart Eriksson, Sören Larsson). 2 sp. Säter 17.5 (Lennart Eriksson).
Li: 1 r. Österhammarssjön, Fellingsbro 12.5 (Johan

Wretenberg). 1 r. Österhammarssjön 14.5 (Johan Andersson, Per Andersson).
No: 1 sp. Södra Ås våtmark, Nora 9.5 (Anders Carlberg). 1 sp. Södra Ås våtmark 15.5 (Claes Dyst). 1 r. Södra Ås våtmark 19.5 (Anders Carlberg).

Jörgen Lindberg

Enkelbeckasin (*Gallinago gallinago)*
Större (minst 100 ex.) ansamlingar:
Vä: Max 160 r. Frövisjön, Skultuna 26.9-8.10 (Bernt Larsson m.fl.).
Sa: 125 r. Nötmyran, Västerfärnebo 22.4 (Bo Persson).
Su: 118 r. Gnien, Ramnäs 20.4 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Smalnäbbad simsnäppa (*Phalaropus lobatus*) F1
(14 ex., 8 ex., 5 ex., 4 ex.)
Vä: 2 ff r. Johannisbergs vattenpark, Västerås 30.5 (Ulf Hansson m.fl.).
Sa: 1 f r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 29.5 (Berndt Söderlund). 1 f r. Hogglumbacken 1.6 (Berndt Söderlund).

Jörgen Lindberg

Drillsnäppa (*Actitis hypoleucos)* NT
Årets första drillsnäppa noterades vid Ångkraftverket, Västerås den 9 april (Zsombor Károlyi) och den sista vid Johannisbergs vattenpark i Västerås den 22 september (Erik Berg, Ylva Norén). Ingen större ansamling om minst 10 ex. har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Skogssnäppa (*Tringa ochropus)*
Större (minst 10 ex.) ansamlingar:
Ha: 10 r. Kvidinge, Svedvi 20.4 (Ulf Carlson).
Su: max 12 r. Västsura, Sura 14-15.4 (Ralf Lundmark, Frida Olsson). 14 r. Fiskartorp, Sura 18.4 (Mikael Mälberg m.fl.). Max 12 r. Lönnbrosjön, Ramnäs 20-22.4 (Ralf Lundmark m.fl.). 16 r. Lisjö ängar, Sura 23.4 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Rödbena *(Tringa totanus)*
(5 h, 7 h, 11 h, 21 h)
Tjugoen (21) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Västerås (15) och Surahammars (6) kommuner. Större ansamlingar:
Vä: 20 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 29.4 (Christina Lindquist, Anders Sundkvist). 25 ex. upprörd, varnande Lövsta-pumpen 12.6 (Robert Ekberg m.fl.).

Jörgen Lindberg

Grönbena (*Tringa glareola)*
Fyra säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats från Surahammars (1), Lindesbergs (1), Norbergs (1) och Hällefors (1) kommuner. Lokaler med större ansamlingar (minst 100 ex.):
Vä: 116 r. Tornudden, Asköviken, V.-Barkarö 7.5 (Erik Widuss m.fl.). Max 200 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 7-10.5 (Johan Brenander m.fl.). 150 r. Frösvibäcken, Romfartuna 1.7 (Markus Rehnberg).
Ha: 100 r. Lagårdssjön, Kolbäck 12.5 (Ulf Carlson).
Su: max 300 r. Lisjö ängar, Sura 7-8.5 (Ralf Lundmark).
Li: 100 r. Österhammarssjön, Fellingsbro 6.5 (Johan Wretenberg).

Jörgen Lindberg

Svartsnäppa (*Tringa erythropus*) NT
Större (minst 20 ex.) ansamlingar:
Vä: Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna; 40 r. 10.6 (Robert Ekberg) och 22 r. 12.6 (Robert Ekberg).

Jörgen Lindberg

Gluttsnäppa (*Tringa nebularia)*
(-, 1 h, 0 h, 0 h)
Inga häckningar eller troliga häckningar har rapporterats. Inga större (minst 40 ex.) ansamlingar har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Tretåig mås (*Rissa tridactyla*) EN
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Vä: 1 ad. str. (NO) Dyvikskvarn, Ängsö 5.5 (Pentti J. Tatti).

Markus Rehnberg

Skrattmås *(Chroicocephalus ridibundus)* NT
Under året har skrattmås noterats samtliga månader, även om antalet var lågt under hela februari samt i slutet av december. Samtliga vinterfynd (1.1-28.2 och 1-31.12), förutom ett i Köping, gjordes i Västerås. I huvudsak görs dessa fynd i anslutning till Västerås hamnområde och där är det särskilt den så kallade Skitviken vid Ångkraftverket som brukar locka. I april har ett par större ansamlingar rapporterats från Södra Ås i Nora (max 1 500 ex.) samt från de inre delarna av Västeråsfjärden i Västerås (max 1 000 ex.). I Västeråsfjärden brukar det rasta ganska stora antal varje år, men årets siffra kan betraktas som tämligen låg i sammanhanget. För övrigt saknas nästan helt rapporter om sträckande skrattmås i lite högre antal.

Årets häckningar har rapporterats från 14 lokaler fördelat på Västerås (3/739), Sala (4/211), Surahammar (2/62), Köping (1 lokal/1 092), Fagersta (1/26), Norberg (1/23), Lindesberg (1/100), Nora (1/1). Tillkommer gör några lämpliga lokaler, men där rapporterna inte berättar om några tydligare häckningskriterier än till exempel ”obs i häcktid, lämplig biotop” eller ”par i lämplig häckningsbiotop”. Utfallet för genomförda häckningar är ofta snålt rapporterade. Men följande observationer berättar i alla fall om häckningsresultatet i några fall.
Vä: 505 1K Asköviken, V.-Barkarö 3.7 (Torbjörn Hegedüs). 17 pulli Frövisjön, Skultuna 1.7 (Håkan Johansson). 7 1K Frösvibäcken, Romfartuna 8.7 (Berndt Söderlund).
Kö: 300 1K Norsa, Munktorp 3.7 (Peter Ekelund).
Nb: 9 pulli Klackbergs våtmark, Norberg 3.7 (Berndt Söderlund).
Li: 20 pulli Stora Lindessjön, Linde 11.6 (Mats Andersson, Ally Andersson).
No: 5 pulli Nora, Nora 22.6 (Håkan Lavebratt).

Markus Rehnberg

Dvärgmås (*Hydrocoloeus minutus)*
Dvärgmåsen tycks tappa fart när det kommer till att få det där riktiga fotfästet i landskapet. I år inleddes häckning vid två lokaler (23+22 par), men i båda fallen tycks utfallet ha blivit svagt. Men å andra sidan tycks det nästan alltid vara med dåliga utfall som måsarna går till häckning i landskapet. Återstår att se om vi även i framtiden kommer att ha återkommande häckningsförsök eller om försöken kommer att klinga ut och slutligen upphöra helt.

I år hade vi inte heller de där riktigt stora ansamlingarna i maj som vi har vant oss vid på senare år. Men i det här fallet kan vädret spela roll. Är det bra väder trycks inte måsar och tärnor ner på samma sätt. Även tillfällen med omfattande kläckning av vatteninsekter kan locka till att rasta i stora antal.

Nedan summeras årets uppträdande kommunvis:
Vä: årets uppträdande inföll mellan 26 april och 6 november. Häckningar påbörjades vid Asköviken (22 par) samt i Frövisjön (23 par). Häckningsutfallet tycks dock ha blivit tämligen dåligt då endast fyra flygga ungar rapporterades från Frövisjön. I övrigt har dvärgmåsar rapporterats från ett flertal lokaler i kommunen. De mest intressanta utanför häckningslokalerna är de som följer: 50 r. Frösvibäcken, Romfartuna 14-15.5 (Markus Rehnberg m.fl.). max 75 r. Mungasjön, Romfartuna 7-8.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 2 ad. förbifl. Halsen, Björnön, Västerås 13.6 (Petter Sahlström). 10 1K r. Skitkullen, Rytterne 7.9 (Johan Mellquist). 1 ad. r. Lilla Blacken, Rytterne 6.11 (Jacob Rudhe).
Sa: årets uppträdande inföll mellan 30 april och 28 maj. Samtliga 35 fynd har således rapporterats under artens normala flyttperiod. Således inga fynd som tyder på att häckning eller ens häckningsförsök genomfördes i kommunen under året.
Ha: 2 förbifl. Klovstenen, Kolbäck 6.5 (Ulf Carlson). 1 ex. Lagårdssjön, Kolbäck 6.5 (Zsombor Károlyi). 4 ad. r. Lagårdssjön 8-9.5 (Ulf Carlson). 1 1K r. Klovstenen 9.8 (Ulf Carlson). 1 1K r. Klovstenen 12.9 (Ulf Carlson). 1 ad. Sävholmen, Kolbäck 10.10 (Ulf Carlson).
Su: årets uppträdande inföll mellan 1 och 21 maj. Högst antal rapporterades från sjön Glåpen i Sura, där det som mest räknades till 74 ex. den 4.5 (Ralf Lundmark).
Kö: 2 r. Västlandasjön, Kolsva 29.4 (Lillebror Hammarström m.fl.). 2 förbifl. Norsa, Munktorp 17.5 (Göran Nilsson).
Ar: 1 förbifl. Ålhammarsudden, Arboga 30.4 (Frida Olsson). 2 r. Sjölundamaden, Arboga 10.5 (Seppo Leppälampi). 1 ad. + 2 1K r. Nyckelgrundsstenen, Arboga 30.7 (Andreas Sandberg m.fl.).
Fa: 6 ad. str. (NV) Bromsboudde, Västervåla 10.5 (Staffan Liljeqvist). 4 r. Bromsboudde 15.5 (Thomas Norström). 1 ad. r. Hedtjärnen, Västanfors 15.5 (Leif Lejdelin, Anders Lundin). 1 ad. Backgården, Västanfors 6.7 (Jan Hellström). 4-7 r. Backgården 22-24.7 (Jan Hellström m.fl.). 2 ad. r. Stora Grådänget, Västanfors 22.7 (Roland Narfström).
Li: 10 förbifl. Sjömosjön, Fellingsbro 18.4 (gnm Jan-Erik Malmstigen). 1 r. Sörbysjön, Fellingsbro 29.4 (Johan Wretenberg). 12 r. Sörbysjön, Fellingsbro 9.6 (Johan Wretenberg).
Lu: 1 2K r. Hörksbyn, Grängesberg 12.8 (Bertil Rahm).

Markus Rehnberg

Kaspisk trut *(Larus cachinnans)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 3 ex.)
Vä: 1 3K r. Kattskär, Västerås 7.1 (Petter Sahlström)*. 1 3K r. Lögarängen, Västerås 17.1 (Joachim Karlsson)*. 1 3K r. Lögarängen, Västerås 22.12 (Petter Sahlström)*.
Detta är fynd nummer 10-12 i Västmanland. Tidsmässigt infaller sig fynden i januari (3), augusti (1), oktober (1), november (3) och december (3). Om fler skulle intressera sig för att leta igenom trutflockar skulle säkerligen fler kandidater grävas fram, särskilt från slutet av september till början av december. Det är då det är som mest trutar i omlopp, till exempel i Västerås hamnområde.

Markus Rehnberg

Gråtrut *(Larus argentatus*) VU
Gråtrutar förekommer i Västmanland året runt, även om antalet kan vara betydligt lägre under vintermånaderna. Detta år stannade dock ganska stora antal kvar i Västeråstrakten, vilket givetvis sammanfaller med milda vintrar. Minst 1 000 gråtrutar fanns i Västerås med omnejd under januari och till slutet av februari hade antalet ökat till minst 2 000 individer. Även i december fanns upp emot 1 000 gråtrutar i området. Normalt ses vintertrutarna i landskapets östra delar, men detta år gjordes även ett par fynd i Lindesberg, Nora, Örebro och Hällefors kommuner. Häckningar brukar bli tämligen sparsamt rapporterade, så även i år då det endast har rapporterats om

häckning från åtta (8) lokaler i Sala (1), Surahammar (1), Fagersta (1), Lindesberg (2), Nora (2) och Hällefors (1). Noterbart att inga rapporter finns från Västerås. Här finns annars ett par ganska stora kolonier på öar ute i Mälaren.

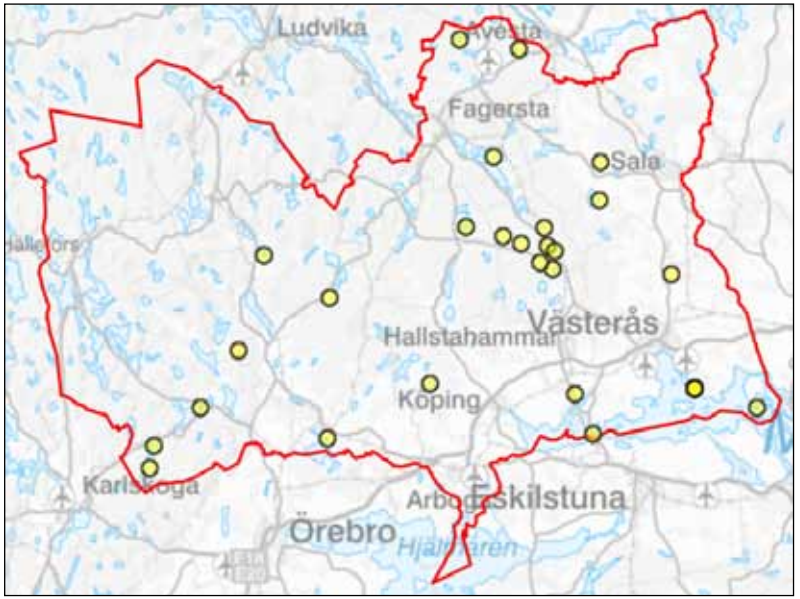
Markus Rehnberg

Fiskmås (*Larus canus)* NT
Fiskmås kan ses hos oss året runt, även om antalet är betydligt lägre under vintermånaderna. Arten är normalt något ovanligare under den perioden än till exempel skrattmås. Möjligen kan man då dra slutsatsen att fiskmåsen är känsligare för perioder med kallare klimat. Men något som kanske motsäger detta är att fiskmåsen har en tendens att oftare dyka upp på lite mer spridda platser i landskapet.

Till exempel är fiskmås betydligt oftare rapporterad från Fagersta under vintern än vad skrattmåsen är. För att belysa detta har det under den senaste tioårsperioden gjorts 73 fynd av fiskmås i Fagersta, men inte ett enda av skrattmås! Säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats från 26 lokaler i spridda delar av landskapet (se figur 8). Oftast handlar det om ensamma eller enstaka par, men från Åmänningen rapporterades det om 58 ruvande fiskmåsar i olika delar av sjön. I övrigt har ett par större ansamlingar (fler än 100 ex.) rapporterats under året. Högst antal (600 ex.) rastade på Lilla Blacken i Rytterne den 5 november (Ralf Lundmark).

Markus Rehnberg

Silltrut *(Larus fuscus)* VU
Ett riktigt svagt år för silltrut i Västmanland. Endast 19 fågeldagar (FD), vilket endast är något bättre än de sjutton som rapporterades 2019. Samtliga fynd redovisas nedan. I några fall finns uppgift om rastillhörighet, med fuscus avses nominatrasen Larus f. fuscus, så kallad östersjötrut, och som framgår av namnet hör dessa hemma i Östersjön. Det är normalt den vanligaste rasen hos oss. I begreppet ljusmantlad gömmer sig ett antal lite mer svårbemästrade raser och former som alla har en ljusare ryggfärg än östersjötrutarna. Hit förs bland annat raserna intermedius (nordsjösilltrut) och graellsii (atlantsilltrut).
Vä: 1 ad. [ljusmantlad] r. Frövisjön, Skultuna 12.4 (Ulf Broberg). 1 ad. [fuscus] r. Frösvibäcken, Romfartuna 28.4 (Pentti J. Tatti). 1 ad. [fuscus] r. Granfjärden, Ängsö 4.5 (Thomas Pettersson m.fl.). 1 ad. [fuscus] förbifl. Hässlö, Västerås 17.5 (Tim Parksjö). 1 ad. [fuscus] r. Kattskär, Västerås 12.6 (Ole Jonsson).
Ha: 1 1K r. Storängen, Kolbäck 5.10 (Ulf Carlson).
Su: 2 ad. [fuscus] r. Östersjön, Sura 23.3 (Ralf Lundmark). 1 ad. [ljusmantlad] r. Virsbosjön, Ramnäs 10.4 (Ralf Lundmark). 2 ad. [fuscus] r. Virsbosjön, Ramnäs 10.4 (Ralf Lundmark, Frida Olsson).
Kö: 1 ad. förbifl. Ågärdet, Köping 8.4 (Henrik Berg).
Fa: 1 ad. [fuscus] str. (NO) Bartjärnsbergen, Västervåla 23.4 (Leif Lejdelin). 1 [fuscus] r. Stora Aspen, Västanfors 27.4 (Bo Persson). 1 [fuscus] r. Stora Aspen 29.4 (Sören Emet). 1 adult + 1 1K str. (SV) Stabäck, Västervåla 9.10 (Leif Lejdelin m.fl.).

Figur 8. *Lokaler för säkerställda och troliga häckningar av fiskmås i Västmanland 2022.*

Li: 1 ad. r. Ullersättersviken, Frövi, Näsby 6.5 (Sven-Olof Eriksson m.fl.).
No: 1 ad. str. (SV) Södra Ås våtmark, Nora 10.7 (Anders Carlberg).

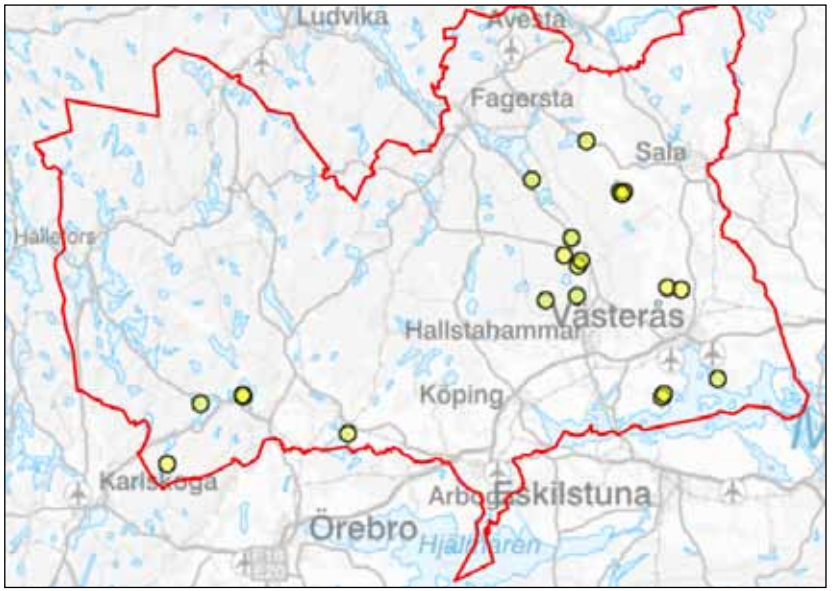
Markus Rehnberg

Havstrut (Larus marinus) VU
Rapporter finns från årets samtliga månader. Det enda glappet hittas i mitten av juni, då inga fynd har rapporterats! Vinterfynden är samtliga gjorda i anslutning till Mälaren, i Västerås och Köpings kommuner. Några större ansamlingar (fler än 10 ex.) har inte blivit rapporterade under året. En häckning har rapporterats från Stora Skorven i Rytterne (Niklas Holmström). Det hör inte till vanligheten att häckningar rapporteras från landskapet. Men förmodligen häckar något enstaka par så gott som årligen på något av Mälarens fågelskär.

Markus Rehnberg

Skräntärna *(Hydroprogne caspia)* NT/F1
Årets resultat om 51 fynd om 115 ex (117 FD) får betraktas som bra. Under den senaste tioårsperioden finns både de år som har varit bättre, men också ett flertal som har varit betydligt sämre. Det som lyfter rapporteringen är de återkommande besöken till Nyckelgrundsstenarna i Hjälmaren. Området är fortsatt landskapets bästa rastplats för skräntärnor. Dock ligger stenarna så avigt till att det behövs båt för att besöka dem. Med ännu fler besök skulle antalet fågeldagar öka avsevärt. Glädjande är också det förhållandevis många skräntärnor som stannar och rastar i Asköviken. Här summeras samtliga fynd av skräntärna under året.
Vä: Asköviken, V.-Barkarö 24 fynd om 44 ex. (46 FD) 11.6-14.8 (Robert Ekberg m.fl.). Kvicksund, Rytterne 8 fynd om 11 ex. (11 FD) 27.7-25.8 (Ole Jonsson m.fl.). Övriga fynd: 1 r. Hässlö, Västerås 14.4 (Marcus Teveborg). 1 ad. r. Frövisjön, Skultuna sn 23.7 (Pontus Lindberg m.fl.). 2 ad. r. Måsgrundet, Rytterne 1.8 (Jacob Rudhe, Daniel Hedenbo). 2 2K+ r. Måsgrundet 3.8 (Ralf Lundmark, Jacob Rudhe). 1 1K+ förbifl. Önstensborg, Västerås 6.8 (Johan Karlsson m.fl.). 1 ex. Sjöboden, Ängsö 10.8 (Daniel Hedenbo).
Sa: 1 ad. r. Näs, Fläckebo 26.8 (Daniel Green).
Ha: 2 förbifl. Lagårdssjön, Kolbäck 29.6 (Ulf Carlson). 2 str. (V) Herrevad, Kolbäck 23.7 (Jacob Rudhe).
Su: 2 str. (N) Gnien, Ramnäs 2.5 (Ralf Lundmark). 1 ad. str. (SV) Östersjön, Sura 2.8 (Mikael Mälberg).
Ar: Nyckelgrundet och Nyckelgrundsstenen, Arboga 6 fynd om 40 ex. (40 FD) 12.7-27.8 (Gunnar Rohed m.fl.). 1 ad. r. Hjälmarsvik, Arboga 14.8 (Pontus Wennesjö).
Fa: 1 str. (SV) Stabäck, Västervåla 8.8 (Jan Hellström, Anders Lundin).
Nb: 1 str. (SV) Snyten stn, Karbenning 8.8 (Jan Hellström, Anders Lundin). Samma individ som även noterades vid Stabäck i Västervåla.

Markus Rehnberg

Figur 9*. Västmanländska lokaler med säkerställda eller troliga häckningar av fisktärna 2022.*

Fisktärna (*Sterna hirundo)*
Årets uppträdande inföll mellan 14 april och 15 augusti. Häckning har rapporterats från 16 lokaler, vilka fördelade sig på Västerås (4), Sala (2), Surahammar (5), Fagersta (1), Lindesberg (1) och Nora (3) (se figur 9). I de flesta fallen handlar det om lokaler med endast något enstaka par. I Nora häckade dock minst 12 par på taket till Nora glassfabrik. Även i Asköviken och på Hälludden i Åmänningen 18 respektive 14 par. Inga uppgifter finns om de ofta ganska individrika kolonierna i Mälaren. Höga sträcksummor (fler än 100 ex.) har endast rapporterats från Kvicksund i Rytterne; 303 str. (V) 27.7 (Marjatta Ericson m.fl.). 145 str. (V) 31.7 (Johan Karlsson m.fl.) och 217 str. (V) 8.8 (Ole Jonsson).

Markus Rehnberg

Silvertärna (*Sterna paradisaea)* F1
Under året registrerades 44 fynd om 667 silvertärnor. Av dessa fynd var det endast fyra som gjordes under en annan tid än mellan 27 april och 18 maj. Det som sticker ut mest är den rekordstora samling om 360 silvertärnor som rapporterades från Glåpen i Sura den 7 maj. Den tidigare rekordnoteringen gjordes i Fläcksjön i Fläckebo den 15 maj 1995. Den samlingen bestod av 250 individer. Imponerande!

Sammanställning av årets samtliga observationer:
Vä: 15 fynd om 51 ex. 29.4-18.5 (Pontus Lindberg m.fl.). Övriga fynd: 2 str. (V) Kvicksund, Rytterne 17.7 (Johan Karlsson). 1 str. (V) Kvicksund 20.7 (Johan Karlsson m.fl.). 1 r. Asköviken, V.-Barkarö 25.7 (Vilgot Sagerfors).
Sa: 2 r. Dubbelladan, Fläcksjön, Fläckebo 8.5 (Kaj Engberg). 12 r. Fläcksjön, Fläckebo 8-9.5 (Johan Brenander, Berndt Söderlund). 4 r. Fläcksjön 10.5 (Kalle Källebrink m.fl.).
Ha: 2 str. (NO) Sävholmen, Kolbäck 27.4 (Ulf Carlson). 2 str. (NO) Klovstenen, Kolbäck 4.5 (Ulf Carlson). 3 str. (NO) Sävholmen 8.5 (Ulf Carlson).
Su: 11 fynd om 496 ex. 1-8.5 (Ralf Lundmark m.fl.). Högst antal: 360 r. Glåpen, Sura 7.5 (Ralf Lundmark).
Ar: 16 r. Sjölundamaden, Arboga 10.5 (Seppo Leppälampi). 2 r. Ålhammarsudden, Arboga 15.5 (Frida Olsson). Fa: 6 fynd om 55 ex. 1-12.5 (Jan Hellström m.fl.). Högst antal: 47 r. Åmänningen, Västervåla 12.5 (Jan Hellström, Anders Lundin).
I övrigt: 1 str. (SV) Floda, Ängelsberg, Västervåla 30.7 (Staffan Liljeqvist).
Li: 3 r. Ullersättersviken, Frövi, Näsby 25.5 (Jan-Erik Malmstigen).
Hä: 2 r. Bergtjärnen, Mången, Hällefors 12.5 (Nils Hultman).

Markus Rehnberg

Svarttärna (*Chlidonias niger)* VU/F1
Årets uppträdande inföll mellan 29 april och 27 augusti. Årets första svarttärna noterades vid Granfjärden i Ängsö och de två sista höll till kring Nyckelgrundsstenen i Hjälmaren. Den geografiska fyndbilden ter sig annars rätt lik tidigare års. I huvudsak fynd i landskapets östra delar, där det förutom Asköviken främst är Svartåns och Kolbäcksåns dalgångar och vattensystem som lockar. Säkra eller troliga häckningar har under året endast rapporterats från Asköviken (32 häckningar, 12 flygga ungar), Frövisjön (5 häckningar, 4 pulli) och Fläcksjön (25-30 par, 2 flygga ungar). Antalsmässigt landar det på en population om cirka 62-67 häckande par. Om det antalet verkligen stämmer skulle det vara en klar uppryckning i jämförelse med åren innan.

Fynd utanför häckningslokalerna:
Vä: 1 ad. str. (N) Granfjärden, Ängsö 29.4 (Thomas Pettersson, Ulf Hansson). 2-3 r. Mungasjön, Romfartuna 7-8.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 1-14 r. Frösvibäcken, Romfartuna 13.5-18.7 (Markus Rehnberg m.fl.). 3 r. Holmaviken, V.-Barkarö 19.5 (Anders Dahllöv). 3 r. Kvicksund, Rytterne 13.7 (Johan Karlsson, Marjatta Ericson).
Sa: 2 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 13.5 (Bo Persson).
Ha: 6-11 r. Lagårdssjön, Kolbäck 9-10.5 (Ulf Carlson, Ulf Öhlander).
Su: 1-3 r. Gnien, Ramnäs 3.5-5.6 (Lennart Eriksson m.fl.). 2-4 r. Glåpen, Sura 7-9.5 (Ralf Lundmark m.fl.).
Ar: 40 r. Nyckelgrundet, Arboga 12.7 (Gunnar Rohed). 20 r. Nyckelgrundsstenen, Arboga 23.7 (Andreas Sandberg, Johannes Almqvist). 30 r. Nyckelgrundsstenen 31.7 (Andreas Sandberg). 2 1K r. Nyckelgrundsstenen 27.8 (Andreas Sandberg, Gunnar Rohed).
Li: 1 förbifl. Ullersättersviken, Hagaberg, Frövi, Näsby 22.5 (Jan-Erik Malmstigen).

Markus Rehnberg

Tordmule *(Alca torda)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Vä: 1 r. Garpsten, Rytterne 4-5.11 (*Ulf Hansson m.fl.). 1 r. Måsen, Rytterne 14.11 (*Sten Ljungars m.fl.).
Andra fyndet i Västmanland! Årets båda fynd bedöms röra en och samma individ. Först upptäckt vid Kvicksund och några dagar senare återfunnen i höjd med Torshälla huvud lite längre österut i Mälaren. Landskapets första tordmule hittades på Markamossen i Kils socken (Örebro kommun) i februari 2003.

Markus Rehnberg

Storlom (*Gavia arctica)* F1
(38 h, 49 h, 56 h, 18 h)
Observerad 1.4-14.11. Arton (18) säkerställda eller troliga häckningar rapporterades från Lindesberg (8), Nora (1), Skinnskatteberg (4), Ljusnarsberg (1), Ludvika (2) och Hällefors (2). Större (minst 20 ex.)

ansamlingar och sträcksummor:
No: 21 r. Bengtstorpsviken, Vikern, Viker 15.8 (Helny Olsson).
Nb: 22 r. Örsviken, Hörendesjön, Karbenning 24.8 (Petter Lindholm).
Fa: 21 r. St. Aspen, Västanfors 11.9 (Roland Narfström).
Lu: 34 r. Södra Hörken 19.8 (Bertil Rahm).

Thomas Pettersson

Smålom (*Gavia stellata)* NT/F1
(56 h, 33 h, 33 h, 27 h).
Observerad 24.3-13.11. Sammanlagt 27 säkerställda eller troliga häckningar rapporterades från Köping (2), Lindesberg (10), Norberg (1), Fagersta (2), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (10). Större (minst 20 ex.) ansamlingar:
Lu: Södra Hörken vid Hörksbyn 27-29.4, som mest 28 r. 27.4 (Bertil Rahm). 21 r. Södra Hörken 26.6 (Bertil Rahm). Södra Hörken 23.7-17.8, som mest 27 ad. 4.8 (Bertil Rahm).
Ett sent fynd:
No: 1 ad. r. Vikern, Viker 13.11 (Anders Carlberg, Roland Thuvander).

Thomas Pettersson

Vit stork (*Ciconia ciconia)* EN/F1
(2 ex., 1 ex., 3 ex., 2 ex.)
Vä: 1 r. Asköviken vid Lövsta, Dingtuna 9.5 (Leif Johansson m.fl.).
Li: 1 r. Ekebyhammar, Fellingsbro 16-17.10 (Malena Carlson m.fl.).

Någon eller några få individer har noterats nära nog årligen sedan mitten av 1980-talet och flertalet fynd har gjorts på våren. Årets fynd faller därmed väl in i mönstret.

Thomas Pettersson

Storskarv (*Phalacrocorax carbo)*
(49 H, 349 H, 512 H, 49 H)
Någon systematisk inventering utfördes inte i år och endast två kolonier med 15 resp. 34 aktiva bon rapporterades, båda i Mälaren (Pedro Haglund, Thomas Pettersson). Under den första vinterperioden (1.1-15.2) gjordes endast ett (1) fynd:
Hä: 1 r. Älvestorp, Grythyttan 21.1 (Bengt Andersson, Nils Hultman).
I december sågs 62 storskarvar, kommunvis fördelade på Västerås (3), Surahammar (28), Lindesberg (8), Nora (4) och Fagersta (19). En större (minst 100 ex.) ansamling:
Kö: 110 r. Västlandasjön, Kolsva 15.10 (Kenneth Nordberg, Tina Nordberg).

Thomas Pettersson

Rördrom (*Botaurus stellaris*) NT/F1
(40 sj., 55 sj., 43 sj., 49 sj.)
Våren och försommaren 2022 hördes rördrommar böla under perioden 12.3-23.6. Med den sedvanliga reservationen för dubbelräkning eller andra osäkerheter kan sammanlagt 49 bölande hannar bokföras, varav 21 (43 %) vid Mälaren. Kommunvis fördelade sig de bölande rördrommarna enligt följande: Västerås (14), Hallstahammar (5), Köping (5), Kungsör (2), Arboga (3), Sala (8), Surahammar (4), Lindesberg (8). Inget höst- eller vinterfynd (1.1-28.2; 1.9-31.12) gjordes i år. De årligen summerade antalen bölande rördrommar håller sig på en rätt konstant nivå, men notabelt är att den procentuella andelen drommar i Mälaren fortsätter att minska.

Det kan också noteras att bölande rördrommar i allt högre utsträckning rapporteras också från mindre sjöar i Skogslåglandet. Många av lokalerna svarar för endast enstaka eller få rapporter. Om detta beror på att dessa lokaler sällan besöks av rapporterande ornitologer eller om det i många fall handlar om kringströvande hannar är förstås svårt att säga. De årliga summeringarna av antalen bölande rördrommar dras således fortsatt med stora osäkerheter, vilket förstås är mycket otillfredsställande.

Det är av största vikt att rapporterna anger var fågeln ifråga uppehåller sig, snarare än att observationsplatsen anges som ibland kan vara kilometervis ifrån. Förklara gärna i kommentaren också! Vildsvin har etablerat sig vid många av våra vassjöar och dessa tillbringar ofta dagarna ute i vassarna. Vi vill därför resa frågan om vildsvinen kan ha en negativ inverkan på rördrommarna och kanske även andra vasshäckande fåglar.

Thomas Pettersson

Gråhäger (*Ardea cinerea)*
(119 H, 64 H, 26 H, 24 H)
Endast fem (5) lokaler med sammanlagt 24 säkerställda häckningar rapporterade och antalet par fördelade sig kommunvis på Västerås (5), Fagersta (17), Hällefors (2). Under den första vinterperioden (1.1-15.2) sågs nio (9) gråhägrar i Västerås (5), Köping (2), Arboga (1) och Surahammar (1). I december sågs 24 hägrar i Västerås (9), Hallstahammar (2), Köping (1), Arboga (1), Surahammar (5), Lindesberg (1), Nora (1), Fagersta (3) och Skinnskatteberg (1). Ingen större (minst 50 ex.) ansamling rapporterades i år. Antalet rapporterade häckningar ligger fortsatt på en låg nivå jämfört med 1990-talet. Det är önskvärt att rapporterna om häckning blir tydligare för att undvika missförstånd och underlätta mer korrekta bedömningar. En bedömning av antalet häckande par är därför till stor hjälp, snarare än att endast ange t.ex. ”ex.”.

Thomas Pettersson

Ägretthäger *(Ardea alba)* F1
(1, 0, 12, 24)
Under året, 22.3-5.12, har mängder med iakttagelser

rapporterats och det är svårare än någonsin att försöka bedöma antalet inblandade individer. Trots sin storlek och färg gör ägretthägerns biotopval att den mycket väl kan hålla sig dold under långa perioder och därigenom undgå upptäckt.

Ett försök att sammanfatta ägretthägerns uppträdande i Västmanland år 2022 landar i 24 fynd. Om minst en månad har förflutit mellan olika rapporter från en och samma lokal har de räknats som olika fynd. Detta är en lägre siffra än den för 2021 samtidigt som ett något subjektivt intryck är att arten har uppträtt mer talrikt än något annat år. Vi kan till exempel konstatera den i särklass största ansamlingen någonsin i landskapet.
Samtliga fynd:
Vä: 1 ex. Asköviken, V.-Barkarö 22.3 (Lars Dahlberg). 1 ex. Hässlösundet, Irsta 21.4-10.5 (Tim Parksjö, Marcus Teveborg). Asköviken 25.4-1.9, som mest 24 r. 14.8 (Torbjörn Hegedüs). 1 r. Frövisjön, Skultuna 26.6 (Ulf Hansson). 1-4 r. Frövisjön 11.8-9.9 (Bernt Larsson m.fl.). 10 str. (NO) Vasastaden, Västerås 24.8 (Janne Virking, Gunilla Virking). 1 r. Ekeby fly, Skultuna 2-7.9 (Håkan Olsson m.fl.). 1-2 r. Asköviken 8.10-5.12 (Robert Ekberg m.fl.). 1 r. Frövisjön 15-18.10 (Bernt Larsson m.fl.). 1 str. (SO) Gäddeholm, Irsta 23.10 (Bo Eriksson).
Ha: 2 r. Lagårdssjön, Kolbäck 5.9 (Ulf Carlson, Stefan Johansson).
Kö: 2 ex. Norsa, Munktorp 16.8 (Daniel Brehmer).
Ku: 3 r. Barkaröviken, K. Barkarö 20.8 (Maria Barkell m.fl.).
Sa: 1-3 r. Fläcksjön, Fläckebo 24-29.5 (Berndt Söderlund m.fl.). 1 r. Ålsvarta, Västerfärnebo 26.5 (Petter Lindholm). 3-6 r. Näs, Fläckebo 23-26.8 (Ulf Broberg m.fl.). 1 r. Näs, Fläckebo 12-13.10 (Berndt Söderlund m.fl.). 1 r. Prästgårdsviken, Fläcksjön, Fläckebo 12.11 (Anders Lundin, Bo Persson).
Su: 1 r. Gnien, Ramnäs 22.4 (Ralf Lundmark). Gnien 25.7-20.8, som mest 6 r. 17.8 (Ralf Lundmark).
Li: 2 r. Sörbysjön, Fellingsbro 13-19.5 (Majgret Karl m.fl.). 1 r. Västvalla, Fellingsbro 18.11 (Johan Wretenberg).
No: 1 r. Lillsjön, Vikern, Nora 14.4 (Anders Carlberg, Camilla Pettersson). 1 förbifl. Alntorpsö, Nora 21.5 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt).

Det känns som en tidsfråga när den första häckningen kommer att rapporteras. En indikation på om häckning kan vara aktuellt är att hålla koll på, och helst notera i rapporten, näbbens färg – gul eller mörk/svart. Det senare kan indikera häckning. Någon ägretthäger med mörk näbb har dock hittills inte uppgivits från Västmanland.

Rapportkommittén kommer förstås även framdeles att försöka analysera förekomsten på bästa sätt, men fortsätter denna utveckling ligger det nog nära till hands att vi får börja räkna fågeldagar som ett mått.

Thomas Pettersson

Silkeshäger (*Egretta garzetta*)
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 2 ex.)
Vä: 1 r. Asköviken, Dingtuna 28-29.5 (Bo Barklund, Robert Ekberg m.fl.).
Sa: 1 r. Öster Bännbäck, Möklinta 12.5 (*Stefan Willgert m.fl.).
Rent teoretiskt skulle det kunna röra sig om en och samma individ som har flackat runt i södra och mellersta Sverige. Dock tycker vi att färgskiftningen kring näbbasen skiljer en aning mellan de båda rapporterade individerna i Västmanland. Därmed anser vi att det rör sig om två olika silkeshägrar. Detta blir då fynd nummer 4 och 5 i Västmanland. Tidigare silkeshägrar i landskapet har noterats i oktober 1968, maj 1971 och maj 2015.

Markus Rehnberg

Fiskgjuse (*Pandion haliaetus)* F1
(36 H, 25 H, 39 H, 44 H)
Observerad 25.3-16.10. Fyrtiofyra (44) säkerställda häckningar har rapporterats, fördelade på Västerås (9), Hallstahammar (1), Köping (4), Kungsör (1), Sala (2), Surahammar (3), Lindesberg (1), Norberg (3), Fagersta (10), Skinnskatteberg (5) och Hällefors (5). Sena fynd (fr.o.m. 1.10):
Li: 1 förbifl. Sjömosjön, Fellingsbro 1.10 (Johan Andersson, Sven-Olof Eriksson). 1 r. Hagaberg, Frövi, Näsby 16.10 (Kjell Mattsson).

Thomas Pettersson

Bivråk (*Pernis apivorus)* NT/F1
(35 h, 52 h, 63 h, 73 h)
Observerad 5.5-20.9. Ännu ett gott år med hela 73 lokaler med fynd under häckningstid (1.6-15.8). Dessa fördelade sig på Västerås (14), Hallstahammar (1), Köping (6), Kungsör (1), Arboga (2), Sala (5), Surahammar (6), Lindesberg (10), Örebro (1), Nora (6), Norberg (3), Fagersta (7), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (8). Fyra (4) säkerställda häckningar rapporterades från Västerås (1), Sala (2) och Nora (1). Inga högre (minst 10 ex.) sträcksummor rapporterades i år. Vi kan nu konstatera ännu ett bra år för bivråken i Västmanland och bottennappet 2018 med endast 42 lokaler med fynd under häckningstid framstår allt tydligare som en tillfällig svacka.

Thomas Pettersson

Kungsörn (*Aquila chrysaetos)* NT/F1
(83 FD, 119 FD, 152 FD, 226 FD)
Fågeldagarna hade följande kommunvisa fördelning: Västerås (12), Hallstahammar (3), Köping (11), Arboga (2), Sala (15), Surahammar (59), Lindesberg (19), Nora (5), Norberg (8), Fagersta (40), Skinnskatteberg (5), Ljusnarsberg (11), Hällefors (36). Den månadsvisa fördelningen var: januari (44), februari (58), mars (35), april (11), maj (4), juni (0), juli (2), augusti (3), september (1), oktober (16), november (27), december (25). Dessutom rapporterades åtta (8) observationer under perioden 1.5-31.8, varav en (1) bedömdes gälla en adult fågel. Dessutom rapporterades 2 ex. i "spelflykt" från en lokal i Hällefors 5.5. Även ett fynd av en årsunge på en annan lokal i Hällefors 11.8 är intressant som indikation på häckning. En anmärkningsvärd sträckrörelse:
Su: 6 1K str. (S) Gnien, Ramnäs 15.11 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg).
Ett mycket högt antal fågeldagar, överträffat endast av fjolårets 255 fågeldagar. Vi väntar ännu på den första säkerställda häckningen i Västmanland.

Thomas Pettersson

Sparvhök (*Accipiter nisus)*
(- H, 4 H, 2 H, 5 H)
Fem (5) säkerställda häckningar rapporterades, kommunvis fördelade: Sala (1), Nora (2), Fagersta (1), Ludvika (1). Högre (minst 10 ex.) sträcksummor rapporterades vid fyra tillfällen under perioden 8-17.10:
Su: 29 str. (S) Gnien, Ramnäs 9.10 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg). 11 str. (SV) Gnien 17.10 (Mikael Mälberg). Fa: 10 str. (SV) Stabäck, Västervåla 8.10 (Jan Hellström, Anders Lundin). 10 str. (SV) St. Grådänget, Västanfors 9.10 (Roland Narfström).

Thomas Pettersson

Duvhök (*Accipiter gentilis)* NT
(3 H, 3 H, 3 H, 6 H)
Sex (6) säkerställda häckningar rapporterades från Västerås (1), Arboga (1), Skinnskatteberg (1) och Hällefors (3). I övrigt rapporterades adulta fåglar under häckningstid (1.4-30.6) från 7 lokaler i Västerås (4), Surahammar (1), Lindesberg (1) och Hällefors (1). Det sammanlagda antalet fågeldagar (-, 412, 379, 429) fördelade sig månadsvis enligt följande: januari (53), februari (36), mars (39), april (58), maj (15), juni (11), juli (15), augusti (30), september (58), oktober (63), november (31), december (21). Ett magert förår men ett relativt talrikt efterår.

Thomas Pettersson

Stäpphök (*Circus macrourus)* F1
(1 ex., 1 ex., 9 ex., 10 ex.)
Vä: 1 ad. m Lövsta, Dingtuna 9-11.4 (Robert Ekberg m.fl.)*. 1 ad. m Frövisjön, Skultuna 12.4 (Petter Sahlström m.fl.)*. 1 ad. m Gillberga, Skultuna 13.4 (Jan Hellstrand). 1 2K Lövsta, Dingtuna 20.4 (Christer Svensk m.fl.)*.
Ha: 1 1K str. (V) Kvidinge, Svedvi 8.9 (Ulf Carlson)*.
Kö: 1 ad. m str. (S) Ängen, Västra Skedvi 8.10 (Andreas Zetterberg).
Su: 1 ad. m str. (NO) Gnien, Ramnäs 16.4 (Ralf Lundmark). 1 ad. m str. (SV) Gnien 10.9 (Mikael Mälberg). 1 1K str. (S) Gnien 25.9 (Sören Larsson)*.
Li: 1 ad. m Nederby, Fellingsbro 13.4 (Johan Wretenberg)*.
Sammanlagt 10 individer bokfördes i år, 6 på våren (9-20.4) och 4 under hösten (8.9-8.10).

Thomas Pettersson

Brun kärrhök (*Circus aeruginosus*) F1
Observerad 27.3-11.10. Häckningar, säkerställda såväl som troliga (21 h, 42 h, 21 h, 19 h), rapporterades enligt följande kommunvisa fördelning: Västerås (4), Köping (1), Arboga (1), Sala (2), Surahammar (5), Lindesberg (3), Nora (2), Fagersta (1).

Någon större ansamling utanför häckningslokalerna eller högre sträcksumma (minst 5 ex.) rapporterades inte i år. Antalet rapporterade häckningar ligger fortfarande på en låg nivå, ungefär en tredjedel av nivån för 10-20 år sedan. I övrigt finns för närvarande inget som tyder på att arten skulle ha minskat så drastiskt i antal. Vi kan tänka oss åtminstone två förklaringar; dels att benägenheten att rapportera en så pass vanlig art har avtagit, dels att häckningskriterier inte angivits där så borde vara fallet. Vi ber därför alla rapportörer att försöka vara noggranna med att ange häckningskriterier där det är befogat, istället för andra ”aktiviteter” som Artportalen erbjuder. Ser man t.ex. 4 årsungar i juli vid en vassjö bör man alltså ange ”Pulli/nyligen flygga” istället för, vad som ofta tycks vara fallet, ”stationär” eller ”födosökande”. Det som är häckningskriterier i Artportalen är de 20 översta i listan Aktivitet, alltså från ”bo, ägg/ungar” till och med ”obs i häcktid, lämplig biotop”. Övriga aktiviteter är alltså inte häckningsindikerande och fångas inte upp som häckningar vid sammanställningar och analyser. Det är förstås också mycket önskvärt att fler lägger lite tid på att försöka uppfatta häckningskriterier när man observerar brun kärrhök under häckningstid och i lämplig miljö.

Thomas Pettersson

Blå kärrhök (*Circus cyaneus)* NT/F1
(250 FD, 353 FD, 290 FD, 321 FD)
Sammanlagt 321 fågeldagar har rapporterats från Västerås (163), Hallstahammar (14), Köping (11), Kungsör (3), Arboga (5), Sala (22), Surahammar (50), Lindesberg (16), Örebro (6), Nora (9), Fagersta (17), Skinnskatteberg (1) och Hällefors (4). Den månadsvisa fördelningen var januari (1), februari (1), mars (22), april (65), maj (5), juni (2), juli (2), augusti (10), september (87), oktober (80) november (33), december (13). Ett (1) fynd gjordes under den

första vinterperioden (1.1-15.2):
Vä: 1 m Gröna bron, Rytterne 1.1 (Ole Jonsson).
Sommarfynd (1.6-31.7):
Kö: 1 3K m Måsta, Munktorp 2.6 (Göran Pettersson).
Sa: 2 ex. (1 m, 1 f) Österby, Kumla 18.7 (Eva-Lena Johansson, Nils-Erik Johansson).
Li: 1 ad. m St. Karsbo, Ramsberg 13.6 (Ernst Witter).

Andelen adulta hannar för respektive period: januari-februari (2/2=100%), mars-maj 46/92=50%), juni-augusti (7/14=50%), september-november (49/200=25%), december (4/13=31%). Höga (minst 5 ex.) sträcksummor eller större ansamlingar:
Su: 6 (4 mm, 2 ff) str. (N) Gnien, Ramnäs 16.4 (Ralf Lundmark). 5 (1 m, 3 ff, 1 honf.) str. (S) Gnien 9.10 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg).
Ett rätt magert uppträdande i år, särskilt under vårflyttningen.

Thomas Pettersson

Ängshök (*Circus pygargus)* EN/F1
(1 h, 0 h, 1 h, 1 H)
Observerad 1.5-18.9. En (1) säkerställd häckning rapporterades i år från landskapets östra halva. Fynd i övrigt under häckningstid (1.6-31.7) indikerar att ytterligare några häckningsförsök kan ha gjorts. Svårbedömt dock hur många eftersom ängshökarna kan födosöka över stora arealer och därmed rapporteras från en rad olika lokaler. Dessutom kan det nog i många fall handla om kringströvande fåglar som inte häckar. För övrigt gjordes en rad ströfynd under sträckperioderna vår (1-31.5) resp. sensommar (1.8-18.9). Ett fynd gjordes i landskapets västra halva, vilket inte hör till vanligheterna:
Li: 1 m Morskogasjön, Ramsberg 1.6 (Kjell Ekelund).

Thomas Pettersson

Röd glada (*Milvus milvus)* F1
(1 FDh, 4 FDh, 10 FDh, 39 FDh)
Fjolårets säkerställda häckning upprepades inte i år och några andra häckningsindikationer har heller inte rapporterats. Antalet rapporterade individer var dock högt även i år och under året rapporterades fåglar under perioden 10.4-17.9. Eftersom antalet fynd ökat starkt och ofta handlar om individer som strövar omkring är det praktiskt taget omöjligt att försöka utröna hur många individer som rapporterna kan ha gällt. Därför har vi övergått till att räkna fågeldagar, liksom vi gör för en del andra arter. Först fågeldagar under häckningstid (FDh) som sätts till perioden 1.5-31.7, kommunvis fördelade: Västerås (7), Köping (4), Kungsör (1), Sala (2), Surahammar (1), Lindesberg (10), Örebro (3), Nora (5), Norberg (1), Fagersta (3), Hällefors (2). Antal fågeldagar under året, månadsvis fördelade: januari-mars (0), april (17), maj-juli (39), augusti (10), september (4), oktober-december (0).

Thomas Pettersson

Brun glada *(Milvus migrans*) EN/F1
(4 ex., 5 ex., 12 ex., 24 ex.)
Observerad 3.4-8.9. Samtliga fynd:
Vä: 1 ex. Saxgarn, Rytterne 3.4 (Sten Ljungars). 1 ex. Rua backe, V.-Barkarö 10.4 (Richard Lager). 1 ex. Änggrind, Ängsö (Johan Karlsson m.fl.) och Ektorpet, Ängsö 18.4 (Ulf Hansson, Johan Brenander). 1 ex. Lista, Skerike, Västerås 2.5 (Daniel Green). 1 ex. Hässlö, Västerås 6.5 (Tim Parksjö). 1 ad. Tärnö, Rytterne 8.5 (Niklas Holmström). 1 ex. Tärnö-ö, Rytterne 10.5 (Johan Mellquist). 1 ex. Saxgarn 1.6 (Sten Ljungars). 1 ex. St. Tallskär, Rytterne 17.7 (Sten Ljungars).
Kö: 1 ex. Davids backe, Himmeta 11.5 (Frida Olsson). 1 ex. Solbacken, Kolsva 27.5 (Tomas Ericsson).
Ku: 1 ex Gräsnäs, Björskog 12.5 (Johan Brenander).
Sa: 1 ex. Västerby, Kumla 11.6 (Yngve Wiklund m.fl.)
Su: 1 ex. Gnien, Ramnäs 16.4 (Ralf Lundmark). 1 ex. Gnien 29.5 (Mikael Mälberg). 1 ad. Gnien 31.7 (Mikael Mälberg). 1 ad. Gnien 2.8 (Ralf Lundmark). 1 ex. Lefelingen, Ramnäs 28.8 (Bo Persson). 1 1K str. (S) Gnien 8.9 (Ralf Lundmark).
No: 1 str. (N) Södra Ås, Nora 30.4 (Anders Carlberg).
Fa: 1 ex. St. Grådänget, Västanfors 4.5 (Roland Narfström). 1 ex. L. Malingsklint, Västervåla 2.6 (Pentti Korhonen). 1 ex. Stabäck, Västervåla 25.7 (Jan Hellström, Anders Lundin). 1 str. (SO) Backgården, Västanfors 31.8 (Leif Lejdelin).

Ännu ett år med ett högt antal fynd, det näst högsta och överträffat endast av fjolårets 30 fåglar. Viss dubbelräkning kan förstås inte uteslutas. Inga indikationer på häckning har rapporterats.

Thomas Pettersson

Havsörn (*Haliaeetus albicilla*) NT/F1
(2 H, 6 H, 7 H, 5 H)
Fem (5) säkerställda häckningar med totalt minst 5 boungar rapporterade, samt iakttagelser av adulta fåglar under häckningstid och under omständigheter som tyder på häckning (dvs. häckningskriterium angivet i rapporten) på ytterligare åtta (8) lokaler fördelade på Västerås (7), Hallstahammar (1), Sala (1), Surahammar (3) och Lindesbergs (1) kommuner. Ingen större (minst 20 ex.) ansamling rapporterades i år.

Thomas Pettersson

Fjällvråk (*Buteo lagopus*) NT
(449 FD, 608 FD, 895 FD, 668 FD)
Sammanlagt 668 fågeldagar med följande månadsvisa fördelning: januari (131), februari (70), mars (116), april (82), maj (2), juni-juli (0), augusti (1), september (9), oktober (154), november (46), december (57). Under den första vinterperioden 1.1-15.2 rapporterades ca 48 fjällvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (15), Hallstahammar (5), Köping (9), Kungsör (1), Arboga (3), Sala (2), Surahammar (5), Lindesberg (5), Örebro (1), Nora (1), Norberg (1). I december rapporterades ca 27 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (9), Hallstahammar (3), Köping (6), Arboga (1), Sala (2), Surahammar (3), Lindesberg (3). Sommarfynd (16.5-15.8):
Vä: 1 ex. Frösvibäcken, Romfartuna 21.5 (Kaj Engberg).
Sa: 1 ex. Forneby, Möklinta 24.5 (Urban Gunnarsson).
Högre (minst 15 ex.) sträcksummor:
Su: 55 str. (SO) Gnien, Ramnäs 9.10 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg).
Ett ganska magert fjällvråksår i Västmanland.

Thomas Pettersson

Ormvråk (*Buteo buteo*)
Under den första vinterperioden 1.1-15.2 rapporterades ca 80 ormvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (30), Hallstahammar (5), Köping (10), Kungsör (2), Arboga (7), Sala (4), Surahammar (4), Lindesberg (11), Örebro (2), Fagersta (5). I december rapporterades sammanlagt ca 39 ormvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (19), Hallstahammar (1), Köping (5), Arboga (2), Sala (2), Surahammar (3), Lindesberg (5), Fagersta (2). Höga (minst 25 ex.) sträcksummor noterades under perioden 17.9-3.10:
Su: 36 str. (SV) Sura skans, Sura 18.9 (Mikael Mälberg).
Fa: 25 str. (SV) Smittsbo, Västanfors 17.9 (Jan Hellström m.fl.). 32 str. Backgården, Västanfors 18.9 (Jan Hellström m.fl.). 82 str. (SV) Backgården 3.10 (Leif Lejdelin, Roland Narfström).

Thomas Pettersson

Pärluggla (*Aegolius funereus)* F1
(34 h, 105 h, 86 h, 56 h)
En (1) säkerställd häckning rapporterad i år, från Surahammars k:n. Under häckningstid hördes 56 ropande pärlugglor fördelade på Västerås (2), Köping (1), Sala (3), Surahammar (4), Lindesberg (2), Nora (2), Norberg (13), Fagersta (3), Skinnskatteberg (18), Ljusnarsberg (3) och Hällefors (5). Övriga fynd (1.7-31.12):
Vä: 1 ex. Trindmossen, Skultuna 20.10 (Erik Berg, Ylva Norén).
Sk: 1 ex. Kyrkskogen, Gunnilbo 8.10 (Per Eriksson, Lena Öling).
Ett förhållandevis lågt antal ropande fåglar, endast drygt hälften jämfört med 2021 (102 sj.), men ändå bättre än 2019 (22 sj.).

Thomas Pettersson

Hökuggla (*Surnia ulula*) F1
(4 ex., 3 ex., 56 ex., 5 ex.).
Endast fem (5) hökugglor rapporterades, vilket är så få att samtliga bör publiceras:
Nb: 1 sj. Styggtjärnsberget, Norberg 9.3 (Per-eric Svahn). 1 ex. Norberg 22.10 (Rebecca Furunäs).
Fa: 1 ex. Fagerliden, Fagersta, Västanfors 4.12 (Lennart Andersson, Sören Emet).
Lj: 1 sj. Östenstorp, Ljusnarsberg 16.4 (Anders Öberg).
Hä: 1 ex. Trolltjärnsåsen, Grythyttan 22.1 (Gunde Persson, Ann Larsson).

Observera att två av fynden gäller sjungande fåglar under häckningstid, men några ytterligare indicier på häckning har inte rapporterats.

Thomas Pettersson

Sparvuggla (*Glaucidium passerinum)* F1
(-, 74 h, 77 h, 100 h)
Sammanlagt 100 revirhävdande fåglar fördelade på Västerås (16), Hallstahammar (2), Köping (6), Arboga (4), Sala (9), Surahammar (9), Lindesberg (5), Nora (5), Norberg (4), Fagersta (5), Skinnskatteberg (21) och Hällefors (14). Ingen säkerställd häckning rapporterades i år. Under hösten (1.8-31.12) rapporterades sammanlagt 69 ex., fördelade på augusti (4), september (10), oktober (18), november (21) och december (16).

Ännu ett bra år för sparvugglor under häckningstid, men ack så ojämnt fördelade över landskapet. De rapporterade sparvugglorna i år torde motsvara mindre än 10 % av häckande sparvugglor i Västmanland.

Thomas Pettersson

Jorduggla (*Asio flammeus*) F1
(5 FD, 11 FD, 36 FD, 10 FD)
Observerad 3.2-27.5 (15.9). Antalet fågeldagar (10) fördelade per månad: januari (0), februari (1), mars (1), april (2), maj (5), juni-augusti (0), september (1), oktober-december (0). Antalet inblandade individer bedöms uppgå till lika många och dessa fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (4), Hallstahammar (2), Arboga (1), Sala (1), Lindesberg (2). Ännu ett mycket magert år för jorduggla i Västmanland, det sämsta sedan 2011.

Thomas Pettersson

Hornuggla (Asio otus)
(22 H, 49 H, 20 H, 8 H)
Endast åtta (8) säkerställda häckningar rapporterades från Hallstahammar (1), Köping (2), Lindesberg (1), Nora (1) och Fagersta (3). Därutöver har fynd gjorts under häckningstid (1.3-31.7) på ytterli-

gare 20 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (8), Hallstahammar (1), Köping (1), Arboga (1), Sala (2), Surahammar (1), Lindesberg (3), Nora (1), Hällefors (2). Ännu ett synnerligen magert år för hornugglan i Västmanland, endast åren 1981 och 2012 var sämre med blott två (2) häckningar vartdera året. Visserligen varierar beståndet i storlek mellan olika år beroende på födotillgång, men sammantaget är trenden sedan åtminstone början av 1990-talet vikande. Ett vinterfynd (januari, februari, december):
Vä: 1 ex. L. Tomta, Romfartuna 18.12 (Kalle Källebrink).

Thomas Pettersson

Berguv (*Bubo bubo)* VU/F1
(6 h, 12 h, 8 h, 8 h)
En (1) säkerställd häckning rapporterades från Sala kommun. Dessutom rapporterades ropande berguvar på ytterligare sju (7) lokaler under året, fördelade kommunvis: Västerås (1), Köping (2), Surahammar (1), Norberg (1), Fagersta (1), Hällefors (1). Minskningen sedan 10-15 år tillbaka fortsätter, tyvärr.

Thomas Pettersson

Kattuggla (*Strix aluco)*
(26 H, 39 H, 26 H, 13 H)
Kommunvis fördelning av årets 13 säkerställda häckningar: Västerås (2), Köping (2), Sala (1), Surahammar (2), Lindesberg (1), Nora (2), Fagersta (2), Ljusnarsberg (1). Årstotalen 13 säkerställda häckningar är en extremt låg siffra i jämförelse med åren runt millennieskiftet. Kattugglor verkar dock finnas på plats runtom i landskapet i normal omfattning, men av någon anledning minskar häckningsutfallet.

Thomas Pettersson

Slaguggla (*Strix uralensis)*
NT/F1 (8 H, 12 H, 9 H, 3 H)
Endast tre (3) säkerställda häckningar rapporterade från Ljusnarsberg (1) och Hällefors (2). Utöver det rapporterades slagugglor under häckningstid (1.3-31.7) och i lämplig häckningsmiljö från 37 lokaler, med reservation för viss dubbelräkning pga. osäkra lokalangivelser i rapporterna, kommunvis fördelade: Västerås (9), Sala (6), Surahammar (4), Lindesberg (2), Nora (2), Norberg (3), Skinnskatteberg (7), Hällefors (4). Slagugglan tillhör de arter som är hopplöst (?) underrapporterad från flera håll i landskapet, vilket förstås är beklagligt.

Thomas Pettersson

Lappuggla (Strix nebulosa) NT/F1
(- h, 13 h, 16 h, 5 h)
Inte en enda säkerställd häckning rapporterades i år. Under häckningstid (1.3-31.7) och i lämplig häckningsmiljö rapporterades den från fem (5) lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (1), Surahammar (1), Lindesberg (2), Fagersta (1). Ett höstfynd (1.9-31.12):
Su: 1 ex. Timmerbacksmyren, Ramnäs 2.10 (Ralf Lundmark).

Lappugglan är, liksom slagugglan, sannolikt underrapporterad från vissa håll. Rapportkommittén hoppas på bättre rapportering framöver så att vi bättre kan hålla koll på artens status i landskapet.

Thomas Pettersson

Härfågel (*Upupa epops*) RE
(2 ex., 1 ex., 2 ex., 3 ex.)
Vä: 1 r. Lundby, Rytterne 14-18.9 (Pentti J. Tatti m.fl.). 1 r. Domsängen, V.-Barkarö 29.9 (Richard Lager).
Hä: 1 r. Skräddartorp, Grythyttan 4-11.9 (Bengt Andersson m.fl.).

Några enstaka fynd görs så gott som årligen i landskapet. Normalt görs de flesta observationerna i månadsskiftet april och maj, men också september har historiskt varit en bra månad att få se härfågel i Västmanland.

Markus Rehnberg

Kungsfiskare (*Alcedo atthis)* VU/F1
Kungsfiskare har under häckningstid (1.4-31.8) rapporterats från åtminstone 60 lokaler i Västerås (18 lokaler), Hallstahammar (5), Surahammar (2). Köping (7), Kungsör (4), Arboga (2), Fagersta (4), Norberg (1), Skinnskatteberg (3), Lindesberg (4), Nora (8), Hällefors (1) och Örebro (1) kommuner.

Alla lokaler lämpar sig dock förmodligen inte som häckningsplats, till exempel genom att sakna lämpliga brinkar att gräva ut bohålet i. Lyckade häckningar har å andra sidan endast rapporterats från fyra platser i Köping (1 lokal) och i Nora (3 lokaler), vilket förmodligen är en grov underskattning av det egentliga antalet genomförda häckningar i landskapet. Utanför häckningstid har fynd rapporterats från många platser. Nedan redovisas endast vinterfynd (1.1-28.2 och 1-31.12) samt några av de lite mer udda fynd som gjordes under året.
Vä: 1-3 ex. Ångkraftverket, Västerås 1.1-4.4 (Christina Lindquist m.fl.). 1 ex. Munkängen, Västerås 24.1 (Zsombor Károlyi). 1 1K m ringm. Hamre våtmark 11.9 (Johan Karlsson m.fl.). 1 2K+ m ringm. Hamre våtmark 17.9 (Petter Sahlström m.fl.). 1-2 ex. Ångkraftverket 4.10-31.12 (Anders Dahllöv m.fl.). 1-2 r. Lögarängen, Västerås 9-10.12 (Janne Virking m.fl.). 1 förbifl. Mälarstrandsgatan, Västerås 18.12 (Christina Lindquist, Anders Sundkvist).
Sa: 1 förbifl. Sagån, Sala 12.1 (Yngve Wiklund).
Ha: 1 ex. Slottsholmarna, Kolbäck 11.12 (Thomas Pettersson).
Su: 1-2 ex. Suraslussen, Sura 5.2 - 4.3 (Mikael Mälberg). 1 ex. Färmansbo sluss, Ramnäs 11.12 (Ralf Lundmark). 2 ex. Ramnäs bruk, Ramnäs 17-18.12 (Mark Marissink m.fl.).
Kö: 1 r. Yara, Sjötullen 2.1 (Staffan Ekelund, Per Jonsson). 1 förbifl. Supradiket, Köping 2-24.1 (Peter Ekelund m.fl.). 1 ex. Östtuna, Köpings 27.2 (Lillebror Hammarström).
Ar: 1-2 ex. Gamla kanalen, Arboga 9-11.12 (Frida Olsson).
Fa: 1-2 ex. Engelsbergs bruk, Västervåla 3-11.1 (Pentti Korhonen m.fl.). 1 ex. Engelsbergs bruk 9.2-15.3 (Staffan Liljeqvist m.fl.). 2 ex. Engelsbergs bruk 10.12 (Mark Marissink).
Nb: 1 förbifl. Målsjön, Norberg 6.9 (gm Berndt Söderlund).
Sk: 1 förbifl. Råsenvägen, Lilla Kedjen 5.2 (Frida Olsson). 1 ex. Vätterskoga, Skinnskatteberg 16.12 (Leif Johansson).
Li: 1 förbifl. Stentorpet, Fellingsbro 5.12 (Bo Runesson).
No: 1 ex. Hagbyåns utlopp, Nora 1-27.1 (Claes Dyst, Anders Carlberg). 1 förbifl. Järnvägsbron, Hagbyåns utlopp, Nora 6.12 (Anders Carlberg).

Markus Rehnberg

Göktyta (*Jynx torquilla)*
(81 ex., 156 ex., 190 ex., 207 ex.)
Sju (7) säkerställda häckningar rapporterades i år, fördelade kommunvis: Västerås (1), Surahammar (1), Lindesberg (1), Nora (2), Fagersta (2). Ytterligare 193 ex. har rapporterats under tiden 16.4-24.8 och med följande kommunvisa fördelning: Västerås (63), Hallstahammar (15), Köping (8), Kungsör (6), Arboga (3), Sala (7), Surahammar (11), Lindesberg (15), Nora (22), Norberg (5), Fagersta (21), Skinnskatteberg (2), Ludvika (1), Hällefors (14).

Thomas Pettersson

Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus)* NT/F1
(2 H, 3 H, 2 H, 1 H)
En (1) säkerställd häckning rapporterades 2022, från Grythyttan. Fynd under häckningstid (1.4-30.6) och i lämplig häckningsmiljö har rapporterats från 12 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (1), Surahammar (1), Lindesberg (2), Hällefors (8). Under övriga året 41 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-31.3; 16) resp. efteråret (1.7-31.12; 25), kommunvis fördelade: Västerås (1/0), Köping (0/2), Sala (0/1), Surahammar (5/10), Lindesberg (0/1), Örebro (0/1), Nora (2/0), Norberg (1/0), Skinnskatteberg (1/0), Ljusnarsberg (1/3), Hällefors (5/7).

Thomas Pettersson

Mindre hackspett (*Dryobates minor*) NT
(68 h, 101 h, 80 h, 71 h)
Sammanlagt rapporterades 71 lokaler med fynd under häckningstid (1.4-30.6), i fem (5) fall med säkerställd häckning. Häckningsfyndens kommunvisa fördelning: Västerås (16), Hallstahammar (3), Köping (4), Arboga (2), Sala (2), Surahammar (4), Lindesberg (12), Örebro (1), Nora (8), Norberg (2), Fagersta (9), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Hällefors (6). Under övriga året 333 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-31.3; 153) resp. efteråret (1.7-31.12; 180), kommunvis fördelade: Västerås (43/65), Hallstahammar (9/7), Köping (7/14), Arboga (3/2), Sala (7/4), Surahammar (16/21), Lindesberg (18/21), Nora (10/16), Norberg (1/3), Fagersta (15/15), Skinnskatteberg (3/3), Ljusnarsberg (2/2), Ludvika (1/0), Hällefors (18/7). Förvisso ett något högre antal fynd under häckningstid i år jämfört med de fyra närmast föregående åren, men en tendens till minskning sedan åtminstone 15 år är ändå tydlig. Ovanligt många höstfynd, det högsta antalet registrerade någonsin.

Thomas Pettersson

Spillkråka *(Dryocopus martius)* NT/F1
(6 H, 4 H, 7 H, 9 H)
Nio (9) säkerställda häckningar har rapporterats från Hallstahammar (1), Surahammar (2), Nora (1), Norberg (1), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (2). Fynd under häckningstid (1.3-30.6) och i lämplig häckningsmiljö har rapporterats från 151 lokaler, tämligen väl fördelade över landskapet. Spillkråkan tycks hålla ställningarna väl i Västmanland.

Thomas Pettersson

Gröngöling (Picus viridis)
(5 H, 10 H, 6 H, 10 H)
Tio (10) säkerställda häckningar rapporterades i år, vilket är ett rätt genomsnittligt antal. Under häckningstid (1.3-30.6) och i lämplig häckningsmiljö rapporterades gröngöling från 138 lokaler, vilket är rekordmånga.

Thomas Pettersson

Gråspett (*Picus canus)*
F1 (17 ex., 84 ex., 77 ex., 176 ex.)
En (1) säkerställd häckning rapporterades i år, från Karbenning. Arten är funnen under häckningstid (1.4-31.7) och i lämplig häckningsmiljö på 26 lokaler. Dessa fördelade sig på Köping (1), Surahammar (2), Lindesberg (1), Nora (3), Norberg (5), Fagersta (4), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (2) och Hällefors (6). Under övriga året noterades hela 148 gråspettar, en del förvisso sannolikt dubbelräknade, fördelade på föråret (1.1-31.3; 71) resp. efteråret (1.8-31.12; 77), kommunvis fördelade: Västerås (0/1), Köping (1/1), Sala (6/3), Surahammar (5/31), Lindesberg (6/4), Nora (6/1), Norberg (7/2), Fagersta (8/11), Skinnskatteberg (6/9), Ljusnarsberg (1/1), Ludvika (0/2), Hällefors (25/11).

Thomas Pettersson

Aftonfalk (Falco vespertinus)
(2 ex., 1 ex., 2 ex., 1 ex.)
Fa: 1 1K str. (SV) Stabäck, Västervåla 25.9 (Jan Hellström m.fl.).
Enstaka fynd görs så gott som årligen.

Thomas Pettersson

Pilgrimsfalk *(Falco peregrinus)* NT/F1
Tre (3) säkerställda häckningar rapporterades i år från Västerås (1), Köping (1) och Lindesberg (1). Häckningen i Lindesbergs k:n är den första där på mycket länge och tillgängliga uppgifter tyder på att det är en spontan etablering! Sjunde häckningen vid Munkängen, Västerås, och tredje häckningen vid Köpings hamn, Köping. Oklart om den enda kläckta ungen, av 4 lagda ägg, i Västerås någonsin blev flygg. I Köping, däremot, kom 4 ungar på vingarna. Fågeldagarna (93; observationerna vid häckningslokalerna ej medräknade, paren i Västerås resp. Köping synes i hög grad vara stationära året om) hade följande månadsvisa fördelning: januari (1), februari (3), mars (3), april (4), maj (5), juni (1), juli (4), augusti (12), september (19), oktober (32), november (7), december (2). Vinterfynd (januari, februari, december), exklusive de stationära paren i Västerås resp. Köping:
Vä: 1 ad. r. Ekeby, Tortuna 17.2 (Ole Jonsson).
Su: 1 ad. str. (N) Åsen, Ramnäs 26.2 (Ralf Lundmark).
Li: 1 förbifl. Västvalla, Fellingsbro 10.1 (Majgret Karl). 1 ad. m förbifl. Råsvalen, Lindes 18.2 (Mattias Ullman).
Fa: 1 förbifl. St. Grådänget, Västanfors 6.12 och 30.12 (Roland Narfström).
Sommarfynd (juni-juli), exklusive häckningslokalerna:
Vä: 1 ex. Frövisjön, Skultuna 23.7 (Pontus Lindberg, Pentti J. Tatti).
Ha: 2 ex. (1 m + 1 ex.) förbifl. Sofielund, Kolbäck 25.7 (Bo Eriksson). 1 ex. Sävholmen, Kolbäck 30.7 (Ulf Carlson).
Kö: 1 ad. förbifl. Överskälby, Munktorp 20.6 (Mats Axbrink).

Sommarfynd görs allt oftare och rör ibland adulta fåglar. I förra årsrapporten spekulerade vi i om detta kunde vara förtrupperna till en spontan etablering. Och svaret lät inte vänta på sig i och med den säkerställda häckningen i Lindesbergs kommun i år!

Thomas Pettersson

Stenfalk (*Falco columbarius)* NT/F1
(99 FD, 121 FD, 129 FD, 88 FD)
Observerad (26.1) 7.3-26.10. Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på föråret (54) resp. efteråret (34): Västerås (19/10), Hallstahammar (1/1), Köping (1/3), Kungsör (1/1), Arboga (1/0), Sala (0/2), Surahammar (6/9), Lindesberg (8/1), Örebro (1/0), Nora (0/1), Norberg (1/0), Fagersta (15/5), Skinnskatteberg (0/1). Månadsvis fördelning: januari (1), februari (0), mars (3), april (39), maj (11), juni (0), juli (2), augusti (4), september (12), oktober (16), november-december (0). Vinterfynd (januari, februari, december):
Ör: 1 ex. Torpa, Ervalla 26.1 (Anders Hutter).
Två sommarfynd (1.6-31.7):
Sa: 1 f Näs, Fläckebo 30.7 (Daniel Green).
Fa: 1 ad. m str. (SV) Backgården, Västanfors 31.7 (Jan Hellström, Anders Lundin).
Ett mycket lågt antal fågeldagar i år och en tendens till minskning de senaste femton åren framstår som tydlig.

Thomas Pettersson

Tornfalk (*Falco tinnunculus)*
(4 H, 24 H, 42 H, 31 H) (26 h, 66 h, 132 h, 115 h)
Sammanlagt har 31 säkerställda häckningar rapporterats, fördelade kommunvis: Västerås (1), Köping (1), Sala (1), Surahammar (5), Lindesberg (2), Nora (2), Fagersta (2), Skinnskatteberg (14), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1), Hällefors (1). Antalet rapporterade säkerställda häckningar är mycket lågt och antalet har sjunkit stadigt sedan 2015, av någon anledning. Kanske har intresset för tornfalksholkar minskat eller så kommer inte alla resultat från dessa Artportalen till del. Antalet fyndlokaler under häckningstid har de senaste tio åren legat på en rätt stabil nivå med fynd i runt 120-130 s.k. atlasrutor (5x5 km) per år och i år var detta antal 115. Under perioden 1.1-26.2 rapporterades sju (7) tornfalkar, kommunvis fördelade: Västerås (3), Köping (1), Arboga (1), Lindesberg (1), Örebro (1). I december sågs sju (7) tornfalkar, kommunvis fördelade: Västerås (3), Hallstahammar (1), Köping (1), Örebro (1), Fagersta (1). Inga högre sträcksummor eller större ansamlingar (minst 10 ex.) rapporterades i år.

Thomas Pettersson

Lärkfalk *(Falco subbuteo)*
(53 h, 70 h, 85 h, 93 h)
Observerad 20.4-1.10. Sammanlagt 93 lokaler med fynd under häckningstid (16.5-15.8), varav sex (6) med säkerställd häckning, fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (17), Hallstahammar (3), Köping (4), Kungsör (2), Arboga (3), Sala (7), Surahammar (10), Lindesberg (18), Nora (8), Norberg (2), Fagersta (6), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (1), Hällefors (10). Sena fynd (fr.o.m. 1.10):
Sa: 1 ex. Fläcksjön, Fläckebo 1.10 (Yngve Wiklund, Lars Pettersson).
Li: 1 ex. Sjömosjön, Fellingsbro 1.10 (Johan Andersson, Sven-Olof Eriksson).
Lärkfalken håller ställningarna väl i landskapet som helhet.

Thomas Pettersson

Sommargylling (*Oriolus oriolus)* EN
(2 ex., 1 ex., 3 ex., 3 ex.)
Ha: 1 sj. Häggholmen, Kolbäck 9.6 (Ulf Carlson).
Ku: 2 sj. (1 m, 1 f) Norra Hästhagen, Björskog 4.6 (Per Jonsson m.fl.).
Sommargyllingen är numera knappt årlig i landskapet. Exempelvis under 1980-talet uppträdde den mer frekvent. Årets fynd med uppenbarligen ett par på samma lokal är mycket ovanligt. Anmärkningsvärt nog rapporterades ett par på samma lokal även den 9 juni 2015!

Thomas Pettersson

Törnskata (*Lanius collurio)* F1
(20 H, 33 H, 29 H, 35 H)
Observerad 14.5-22.9. Sammanlagt rapporterades 35 säkerställda häckningar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (10), Hallstahammar (1), Köping (3), Arboga (1), Surahammar (6), Lindesberg (3), Nora (4), Fagersta (4), Skinnskatteberg (1), Hällefors (2). Antalet rapporterade säkerställda häckningar 2022 ligger rätt nära genomsnittet för de senaste tjugo åren.

Thomas Pettersson

Varfågel *(Lanius excubitor)*
Någon säkerställd häckning rapporterades inte i år, vilket för övrigt inte heller görs årligen. Senast det begav sig var år 2020. Fynd under häckningstid (1.6-31.7) gjordes på hela åtta (8) lokaler. Det är dock oklart om alla dessa hyser för arten lämplig häckningsmiljö. Det kan också noteras att samtliga fynd gjordes i juli månad, vilket i åtminstone några av fallen kanske hellre handlar om tidiga flyttningsrörelser än indikationer på häckning. Samtliga fynd:
Vä: 1 ex. Säterlund, Sevalla 28.7 (Stefan Karlsson).
Sa: 1 ex. Trollmossen, Västerfärnebo 17.7 (Tim Parksjö).
No: 2 ad. Södra Ås, Nora 12-16.7 (Anders Carlberg).
Fa: 1 ex. Tallbacken, Västanfors 11.7 (Kerstin Aneusson). 1 ex. Hjortbo, Västanfors 15.7 (Sören Emet). 1 ex. Stabäck, Västervåla 27.7 (Staffan Liljeqvist, Anders Lundin). 1 ad. Ställberget, Västervåla 31.7 (Leif Lejdelin).
Hä: 1 ex. Torrvarpsund, Grythyttan 19.7 (Jonny Kvist, Christina Kvist).
Vinterrevir har rapporterats under den första vinterperioden (1.1-28.2; 93) respektive den sista (1.11-31.12; 60). Än en gång ovanligt få vinterrevir under den sista vinterperioden.

Thomas Pettersson

Lavskrika (*Perisoreus infaustus)*
Hä: 1 ex. Kindlahöjden, Hjulsjö 17.9 (Mats Andersson)*.
Första fyndet i Västmanland sedan 2013.

Thomas Pettersson

Nötskrika (*Garrulus glandarius)*
En större (minst 25 ex.) ansamling rapporterades i år:
Li: 28 förbifl. Fellingsbro kyrka, Fellingsbro 17.10 (Sven-Olof Eriksson).
I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Nötkråka (*Nucifraga caryocatactes*) NT
(7 h, 11 h, 10 h, 12 h)
Två (2) säkerställda häckningar:
Ha: 2 1K Barnängen, Svedvi 13.7 (Per Hedenbo).
No: 1 1K Järnvägsstationen, Nora 3-30.7 (Anders Carlberg).

Fåglarna ovan bestämdes inte till ras, men i båda fallen höll fåglarna till i och i anslutning till cembratallar, varför det kan misstänkas att de rörde rasen N. c. macrorhynchos (”smalnäbbad nötkråka”). För övrigt föreligger under häckningstid (1.3-30.6) rapporter från 10 lokaler representerande lika många troliga häckningar, kommunvis fördelade: Västerås (2), Lindesberg (2), Örebro (1), Nora (2), Skinnskatteberg (1), Hällefors (2). I ett fall gäller det nominatrasen (”tjocknäbbad nötkråka”), men övriga har inte rasbestämts. Övriga rapporterade fynd som avser eller kan avse rasen N. c. macrorhynchos ”smalnäbbad nötkråka”, det senare med ledning av att rapportören angivit att de höll till vid cembratall:
Ha: 1 ex. ”i cembratall” Vänsta, Kolbäck 7.9 (Ulf Carlson).
Ar: 1 ex. ”vid grannens cembratall” Hällbacken, Arboga 14.8 (Frida Olsson).
No: 1 ex. ”på väg till någon cembratall” Dalsta, Nora 19.7 (Anders Carlberg). 1 ex. ”samlade cembratallarnas kottar på marken” Nora järnvägsstation, Nora 20.10 (Anders Carlberg). 1 ex. ”vid cembratallarna” Järnvägsgatan 1, Nora 22.10 (Camilla Pettersson).
Fa: 1 ex. N. c. macrorhynchos Per-Ols, Fagersta, Västanfors 18.7 (Sören Emet, Leif Lejdelin). 1 ex. N. c. macrorhynchos Björksta, Fagersta, Västanfors 12.9 (Jan Hellström) och 16.9 (Jan Hellström, Anders Lundin). 1 ex. ”cembratall på Klövervägen” Norrby, Fagersta, Västanfors 8.8 (Anders Lundin, Jan Hellström). 2 ex. ”kom säkert nerifrån cembratallen på Klövervägen” Björksta, Fagersta, Västanfors 11.8 (Jan Hellström).
Lu: 2 ex. ”i byns enda cembratall” Hörksbyn, Grängesberg 9.8 (Bertil Rahm).

Bilden av hur de båda raserna uppträder i Västmanland är fortfarande mycket oklar. Det är mycket svårt att i fält bestämma fåglarna till ras, vilket förstås bidrar till oklarheten. Fåglarnas födoval tycks inte heller vara någon otvetydig ledtråd i sammanhanget, även om nominatrasen i hög grad är specialiserad på hasselnötter, och i viss mån ekollon, tycks

den smalnäbbade föredra kottfrön från cembratall och andra exotiska barrträd. Förr var alltså bilden rätt klar; den häckande populationen i landskapet tillhörde nominatrasen (”tjocknäbbad nötkråka”) medan vi vissa år berördes av invasionsrörelser av ”smalnäbbad nötkråka”. Fågeldagarna 2022 (–, 195, 228, 197) fördelade sig på årets månader enligt följande: januari (23), februari (11), mars (7), april (2), maj (4), juni (2), juli (41), augusti (39), september (34), oktober (20), november (13), december (1).

Thomas Pettersson

Kaja (*Corvus monedula)*
Större (minst 1 000 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:
Vä: Gryta soptipp, Västerås 9.1-6.3, som mest 2 000 ex. 6.3 (Petter Sahlström). 1 000 r. Haga, Västerås 8.12 (Robert Ekberg).
Kö: 1 000 ex. Norrberga, Munktorp 13.1 (Tom Sävström). 1 500 ex. Ågärdet, Köping 17.8 (Markus Rehnberg). 1 000 ex. Norrberga, Munktorp 18.12 (Tom Sävström, Gunnel Sävström).
Ar: 1 000 ex. Sturestaden, Arboga 8.2 (Seppo Leppälampi).
Su: Gnien, Ramnäs 19-20.8, som mest 1 700 ex. 20.8 (Ralf Lundmark).
I övrigt rapporterades inget särskilt anmärkningsvärt fynd.

Thomas Pettersson

Råka *(Corvus frugilegus)*
(125 FD, 232 FD,
187 FD, 175 FD)
Månadsvis fördelning av fågeldagarna: januari (7), februari (10), mars (28), april (17), maj-juli (0), augusti (7), september (1), oktober (101), november (2), december (0). Ovanligt många vinterfynd (1.1-15.2, 1-31.12) även i år, inalles 5 ex. 6.1-10.2, men inget i december. Senvår- och sommarfynd (1.5-31.8):
Vä: 1 ad. + 3 1K Lögarängen, Västerås 5.8 (Benjamin Rodling, Johan Karlsson). 2 1K Johannisbergs vattenpark, Västerås 13.8 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling).
Hä: 2 ex. Grythytteviken, Grythyttan 17.8 (Gunde Persson).
Större (minst 25 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:
Vä: 25 str. (V) Kvicksund, Rytterne 16.10 (Petter Sahlström, Jacob Rudhe).
Sommarfynden i Västerås av årsungar, i ett fall också tillsammans med adult, är intressanta och kan tyda på en oupptäckt häckning i närområdet. För övrigt ett osedvanligt lågt antal rapporterade råkor i år.

Thomas Pettersson

Kråka (*Corvus corone)* NT
Ingen större (minst 500 ex.) ansamling rapporterades under året. Mest anmärkningsvärt under året rör en observation av en svartkråka, Corvus corone corone (0 ex., 1 ex., 0 ex., 1 ex.). Fyndet utgör det artonde i Västmanland och det första sedan 2017.
Li: 1 ex. Liljendal, Ramsberg 28.6 (Per Lif).
Thomas Pettersson
Korp (Corvus corax)
Endast en större (minst 50 ex.) ansamling rapporterades i år:
Fa: 52 ex. Stabäck, Västervåla 25.9 (Jan Hellström m.fl.).
I övrigt inte något annat särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Entita (*Poecile palustris)* NT
Endast två rapporterade häckningar, båda från Hällefors kommun. Arten är rödlistad och minskar i Sverige. Oklart hur det ligger till i Västmanland. Därför är det önskvärt att fler häckningar rapporteras in till Artportalen.

Anders Carlberg

Talltita *(Poecile montanus)* NT
Nio häckningar, kommunvis fördelade: Surahammar (2) och Hällefors (7).

Anders Carlberg

Skäggmes *(Panurus biarmicus)*
(7 h, 6 h, 5 h, 13 h)
Funnen på tretton (13) lokaler under häckningstid (1.4-31.8). Asköviken har då delats upp i fem delokaler. Häckning är konstaterad på två lokaler:
Vä: 6 1K Rudö, Asköviken, Rytterne 19.4-2.8 (Robert Ekberg m.fl.). 2 ad. föda åt ungar Hässlö, Västerås 14.4-31.8 (Marcus Teveborg m.fl.).
Funnen under häckningstid (1.4-31.8) utan att kunna säkerställa någon häckning:
Vä: 1 sj. Norra Björnö, Västerås 23-24.7 (Mats Westberg, Helena Persson). 2 ex. Danmark, Irsta 19.6 (Johan Brenander). 4 ex. Trådarängarna, Irsta 18.4-1.7 (Gunnar Lignell m.fl.). 3 ex. Spången, Asköviken, Rytterne 17-24.7 (Ole Jonsson m.fl.). 8 ex. Tornudden, Asköviken, V-Barkarö 2.5-25.8 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 4 ex. Asköviken, V-Barkarö 13.5-14.7 (Robert Ekberg). 1 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 9.4-19.5 (Markus Rehnberg m.fl.).
Ha: 2 ex. Tattarhagen, Kolbäck 13.5 (Ulf Carlson).
Sa: 1 ex. Lockläte Fläcksjön, Fläckebo 15.6 (Lars Johansson).
Su: 2 ex. Glåpen, Sura 4.5 (Ralf Lundmark).
Ar: 2 ex. Hjälmarsvik, Arboga 13.8 (Pontus Wennesjö, Frida Johnsson).
Utöver redan nämnda lokaler har skäggmes observerats under icke häckningstid på följande lokaler:
Vä: Max 30 ex. Hamre våtmark, Västerås 18.9-18.12 (Johan Brenander m.fl.). 1 par Långholms brygga, Ängsö 30.10 (Thomas Pettersson).
Ku: 5 ex. Barkaröviken, K-Barkarö 2-4.10 (Leo Mäkinen m.fl.).
Li: 4 ex. Hagabergs reningsdammar, Frövi, Näsby 18:10 (Åke Gustavsson).
Lu: 1 ex. Höksbyn, Grängesberg 17.10 (Bertil Rahm).
Värt att notera är de 120 ex. som gjorde sträckför sök Rudö, Ryttene 24.9 (Robert Ekberg m.fl.).

Anders Carlberg

Trädlärka (*Lullula arborea)* F1
(22 h, 40 h, 69 h, 85 h)
Observerad 8.3-6.10. Antalet fyndlokaler med häckningsindikation som har rapporterats uppgick till 86 och med följande kommunvisa fördelning: Västerås (33), Hallstahammar (3), Köping (4), Arboga (1), Sala (10), Surahammar (7), Lindesberg (8), Örebro (1), Nora (2), Norberg (3), Fagersta (9), Skinnskatteberg (5). För övrigt gjordes fynd av sammanlagt 131 ex. under flyttningsperioderna, månadsvis fördelade: mars (77), april (26), augusti (4), september (24), oktober (2). Ingen större (minst 10 ex.) ansamling eller sträcksumma rapporterades i år. Det går fortsatt bra för trädlärkan i Västmanland och årets antal häckningslokaler är det näst högsta någonsin, överträffat endast av fjolårets.

Thomas Pettersson

Sånglärka (*Alauda arvensis)*
Observerad 10.2-13.11. Vinterfynd, här snarare de första vårflyttarna (1.1-15.2; 1-31.12):
Kö: 1 str. (NO) Norrtuna, Munktorp 10.2 (Bo Eriksson).
Su: 1 str. (N) Åsen, Ramnäs 15.2 (Ralf Lundmark).
Storsamlingar och höga sträcksummor (minst 100 ex.):
Vä: 300 r. Näsby, Dingtuna 9.4 (Robert Ekberg). 100 r. Norra Lövsta, Dingtuna 9.4 (Anders Johansson). 100 r. Lövsta, Dingtuna 9.4 (Anders Johansson). 140 r. Väsby, Kungsåra 10.4 (Thomas Pettersson). 160 r. Galttegen, Lundby, Västerås, 10.4 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg).
Ha: 125 r. Kvidinge, Svedvi 23.9 (Ulf Carlson).
Kö: 150 r. Davids backe, Himmeta 27.2 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund). 300 r. Husta, Köping 8.4 (Peter Ekelund). 120 r. Husta 9.4 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).
Su: 120 r. Gnien, Ramnäs 1.3 (Ralf Lundmark). 150 r. Storängen, Ramnäs 1.3 (Mikael Mälberg).

Thomas Pettersson

Berglärka (*Eremophila alpestris)* VU
(2 ex., 2 ex., 1 ex., 2 ex.)
Su: 1 str. (N) Gnien, Ramnäs 27.3 (Ralf Lundmark).
Fa: 1 r. Smittsbo, Västanfors 25.9 (Leif Lejdelin).
Enstaka fynd under sträcktider har gjorts de flesta år under de senaste decennierna.

Thomas Pettersson

Backsvala (*Riparia riparia)* VU
(643 h, 141 h, 41 h, 29 h)
Observerad 2.5-8.9. Häckningar har rapporterats från tre (3) lokaler med sammanlagt blott 29 häckningar. Dessa lokaler fördelade sig kommunvis enligt följande: Lindesberg (2/26), Norberg (1/3). Antalet lokaler med häckande backsvalor är numera på en så låg nivå att arten är nära att försvinna helt som reproducerande i Västmanland.

Thomas Pettersson

Ladusvala (*Hirundo rustica)*
Observerad 14.4-30.9 (26.10). Större (minst 500 ex.) ansamlingar:
Vä: 500 ex. Skepphusaviken, Kungsåra 3.8 (Zsombor Károlyi). 800 ex. Hamre våtmark, Västerås 27.8 (Johan Karlsson m.fl.).
Ha: 1 000 ex. Lagårdssjön, Kolbäck 28.8 (Ulf Carlson).
Sa: 500 ex. Notudden, Fläcksjön, Fläckebo 23.8 (Daniel Green).
Su: 500 ex. Glåpen, Sura 3.5 (Sören Larsson). 700 ex. Gnien, Ramnäs 27.8 (Ralf Lundmark).
Ett sent fynd (efter 15.10):
Vä: 1 str. (S) Kvicksund, Rytterne 26.10 (Jacob Rudhe).

Thomas Pettersson

Hussvala (*Delichon urbicum*) VU
Observerad 23.4-22.9. Större (minst 50 ex.) ansamlingar:
Vä: 60 ex. Sjöboden, Ängsö 3.5 (Johan Brenander). 50 ex. Frövisjön, Skultuna 28.5 (Peter Josefsson). 50 ex. Johannisbergs vattenpark, Västerås 2.6 (Joachim Karlsson). 50 ex. Johannisberg vattenpark 7.8 (Anders Dahllöv).
Li: 50 ex. Oppboga, Fellingsbro 21.5 (Johan Wretenberg).

Thomas Pettersson

Stjärtmes (*Aegithalos caudatus)*
Antal dagar med minst 10 ex. rapporterade, månadsvis fördelade: januari (24), februari (5), mars-juni (0), juli (1), augusti (5), september (9), oktober (15), november (15), december (20). Största flock:
Ar: 50 ex. Fågeltornet, Gålsjön, Arboga 10.1 (Frida Olsson).
Stjärtmesen verkar ha en stabil population i Västmanland.

Anders Carlberg

Grönsångare (*Phylloscopus sibilatrix)* NT
Observerad 24.4-17.8. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Tajgasångare (*Phylloscopus inornatus)*
(0 ex., 0 ex., 2 ex., 2 ex.)
Vä: 1 r. Fågelvik, Västerås 20.9 (Edvin Hansson m.fl.)*.
No: 1 r. Kungsgatan, Nora 3.10 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt)*.

Årets fynd innebär att tajgasångaren nu har setts vid 29 tillfällen i landskapet. Av dessa har alla utom tre fynd gjorts på hösten och med en tyngdpunkt från mitten av september till början av oktober.

Thomas Pettersson

Lövsångare (*Phylloscopus trochilus)*
Observerad 20.4-1.10. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Gransångare (*Phylloscopus collybita)*
(6 h, 8 h, 35 h, 62 h)
Observerad 26.3-20.11 (14-19.12). Antalet iakttagna individer under häckningstid (1.6-31.7; 62), merparten sjungande, fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (11), Hallstahammar (3), Köping (4), Kungsör (1), Arboga (2), Sala (1), Surahammar (2), Lindesberg (6), Örebro (1), Nora (4), Norberg (4), Fagersta (16), Skinnskatteberg (3), Ljusnarsberg (1), Hällefors (3). Antalet fågeldagar (714) under året fördelade sig månadsvis enligt följande: januari-februari (0), mars (9), april (186), maj (154), juni (55), juli (28), augusti (10), september (177), oktober (88), november (5), december (2). Vinterfynd (1.1-28.2, 1.11-31.12):
Vä: 1 r. Hamre våtmark, Västerås 1.11 (Johan Brenander). 1 r. Råmarbo, Irsta 18.11 (Johan Karlsson). 1 r. Ekeby fly, Skultuna 20.11 (Håkan Olsson).
Su: 1 r. Surahammar, Sura 19.11 (Mikael Mälberg).
Li: 1 sj. (!) Tomasboda, Ramsberg 14-19.12 (Jan Myhlback).
Lu: 1 r. Hörksbyn, Grängesberg 1.11 (Bertil Rahm).
Större (minst 10 ex.) ansamlingar:
Vä: 15 ringm. Hamre våtmark, Västerås 24.9 (Johan Karlsson m.fl.). 12 1K ringm. Hamre våtmark 25.9 (Johan Karlsson m.fl.). 10 r. Hamre våtmark 29.9 (Johan Karlsson). 12 1K ringm. Hamre våtmark 1.10 (Johan Karlsson m.fl.).

Ytterligare ett rekordhögt antal gransångare under häckningstid. Den kraftiga ökningen sedan ett femtontal år håller i sig.

Thomas Pettersson

Lundsångare *(Phylloscopus trochiloides)* NT
(1 ex., 1 ex., 1 ex., 2 ex.)
Li: 1 sj. Spångabäcken, Lindes 19-26.6 (Markus Rehnberg m.fl.).
Sk: 1 sj. Årsbäcken, Gunnilbo 23.6 (Per Eriksson).

Lundsångaren uppträder inte årligen i Västmanland och i och med årets båda fynd kan vi summera 54 fynd genom alla tider.

Thomas Pettersson

Trastsångare (*Acrocephalus arundinaceus)* NT
(16 ex., 13 ex., 12 ex., 12 ex.)
Med reservation för dubbelräkning, viss omflyttning kan misstänkas vid flera av lokalerna i Hässlösundet, kan vi summera 12 sjungande trastsångare:
Vä: 1 sj. Hässlö, Västerås 10-17.5 (Marcus Teveborg m.fl.). 1 sj. Södra Björnö, Västerås 11.5-22.6 (Pontus Lindberg m.fl.). 1 sj. Björnöborg, Södra Björnö, Västerås 13.5-1.7 (Tim Parksjö, Johan Brenander). 1 sj. Skopan, Västerås 14.5-19.6 (Peter Josefsson m.fl.). 1 sj. Asköviken, V.-Barkarö 16.5-3.6 (Marjatta Ericson m.fl.). 1 sj. Björnöbron, Västerås 11-12.6 (Torbjörn Hegedüs, Ole Jonsson). 1 sj. Halsen, Björnön, Västerås 13-14.6 (Kjell Pålsson, Petter Sahlström).
Ar: 1 sj. Hjälmarsvik, Arboga 15.5-13.8 (Frida Olsson m.fl.).
Sa: 1 sj. Stävresjön, Kila 24-25.6 (Hasse Edsman).
Li: 1 sj. Näset, St. Lindessjön, Lindes 20.5 (Mats Andersson, Ally Andersson).
Ör: 1 sj. Flåten, Ervalla 22-24.5 (Jill Widén m.fl.).
Fa: 1 sj. Åmossen, Västervåla 22.5 (Bo Persson m.fl.).

Den låga årssumman följer på en kontinuerlig minskning sedan millennieskiftet.

Thomas Pettersson

Sävsångare (*Acrocephalus schoenobaenus)*
Observerad 1.5-25.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Busksångare (*Acrocephalus dumetorum)* NT
(4 ex., 5 ex., 12 ex., 6 ex.)
Observerad 4.6-16.7. Antalet sjungande (6) fördelades på följande kommuner: Surahammar (1), Lindesberg (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1), Hällefors (2). Ovanligt få fynd, det lägsta antalet sedan 2018.

Thomas Pettersson

Rörsångare *(Acrocephalus scirpaceus)* NT
Observerad 1.5-2.10. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Kärrsångare (*Acrocephalus palustris)*
(39 ex., 73 ex., 78 ex., 76 ex.)
Observerad 25.5-5.7. Antalet sjungande (76) fördelades på följande kommuner: Västerås (28), Hallstahammar (4), Köping (9), Kungsör (1), Arboga (3), Sala (4), Surahammar (2), Lindesberg (13), Örebro (1), Nora (2), Norberg (2), Fagersta (2), Skinnskatteberg (5). Årssumman är rätt hög, och i nivå med

de bästa åren efter millennieskiftet, men en tendens till minskning de senaste 15 åren kan anas.

Thomas Pettersson

Härmsångare (*Hippolais icterina)*
Observerad 7.5-11.7). Tidiga fynd (före 10.5):
Vä: 2 sj. Irsta 7.5 (Kenneth Nordberg, Tina Nordberg). 1 sj. Rålkhäll, Haraker 8.5 (Fredrik Engström).
Ar: 1 sj. Sjölundamaden, Arboga 8.5 (Seppo Leppälampi).
I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Flodsångare *(Locustella fluviatilis)* NT
(20 ex., 15 ex., 18 ex., 3 ex.)
Endast tre (3) sjungande flodsångare rapporterades i år, vilket är den lägsta siffran sedan mitten av 1970-talet. Sedan toppåret 2013 (75 ex.) har det gått brant utför. Fynden 2022:
Vä: 1 sj. Gröndal, V.-Barkarö 29.6-4.7 (Johan Karlsson m.fl.).
Li: 1 sj. Ängaboda, Lindes 14-15.6 (Bo Persson). 1 sj. Åtsjön, Lindes 24-26.6 (Thomas Fransson m.fl.).

Thomas Pettersson

Vassångare *(Locustella luscinioide*s) VU
(1 ex, 1 ex., 5 ex., 4 ex.)
Vä: 1 sj. Asköviken, V.-Barkarö 9.5-5.8 (Petter Sahlström m.fl.). 1 sj. Hässlösundet, Irsta 17.5 (Tim Parksjö, Janne Virking).
Ku: 1 sj. Barkaröviken, K. Barkarö 28.6-11.7 (Maria Barkell).
Sa: 1 sj. Spångtegsbäcken, Fläckebo 13-20.6 (Bo Persson m.fl.).
Den plötsliga ökningen av antalet sjungande vassångare som inleddes för tio år sedan har planat ut.

Thomas Pettersson

Gräshoppsångare (*Locustella naevia)*
(141 ex., 176 ex., 128 ex., 83 ex.)
Observerad 7.5-9.8 (6.9). Sammanlagt 83 sjungande individer under häckningstid, fördelade på följande kommuner: Västerås (34), Hallstahammar (9), Köping (3), Kungsör (3), Sala (20), Surahammar (2), Lindesberg (9), Fagersta (3). Ännu en mycket låg årssumma, den lägsta sedan åtminstone millennieskiftet. Sedan 15-20 år tillbaka har det gått brant utför för gräshoppsångaren i Västmanland. Sent fynd (fr.o.m. 1.9):
Vä: 1 r. Hässlö, Västerås 6.9 (Marcus Teveborg).

Thomas Pettersson

Svarthätta (*Sylvia atricapilla)*
Under ”ordinarie” tid observerad 17.4-23.10. Fynd vintertid (1.1-31.3; 1.11-31.12):
Vä: 1 f Bjurhovda, Västerås 17-28.2 (Brith Isaksson m.fl.).
Su: 1 m Ramnäs 11.11 (Ralf Lundmark). 1 m Surahammar, Sura 5.12 (Mikael Mälberg).
No: 4 ex. (2 mm, 2 ff) Dalsta, Nora 3.11 (Mattias Pozsgai, Jenny Pozsgai). 1 m Nora 4.11 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt).

Thomas Pettersson

Trädgårdssångare (*Sylvia borin)*
Observerad 9.5-10.9. Höstfynd (fr.o.m. 1.9):
Vä: 2 ex. Hamre våtmark, Västerås 3.9 (Petter Sahlström m.fl.). 2 ex. Hässlö, Västerås 6.9 (Marcus Teveborg).
Su: 1 ex. Haga, Sura 5.9 (Ralf Lundmark).
No: 1 ex. Dalsta, Nora 6.9 (Berit Ragné). 1 ex. Kungsgatan 48, Nora 10.9 (Håkan Lavebratt).
Fa: 1 ex. Björksta, Fagersta, Västanfors 1-6.9 (Jan Hellström). 4 ex. Backgården, Västanfors 5.9 (Jan Hellström, Anders Lundin).
I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Ärtsångare (*Curruca curruca)* NT
Observerad 19.4-14.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Törnsångare *(Curruca communis)*
Observerad 6.5-15.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

'Thomas Pettersson

Brandkronad kungsfågel (*Regulus ignicapilla)*
(Färdig för publicering):
(0 ex., 0 ex. 0 ex., 2 ex.)
Vä: 1 sj. Dyvik, Ängsö 18.4 (Johan Brenander m.fl.).
No: 1 sj. Ulriksdal, Nora 29.5 och 17.6 (Camilla Pettersson).

Brandkronad kungsfågel är en art som vi tidigare har bedömt ska öka i antal i Västmanland. Men efter ett tomt år i fjol gjordes glädjande några fynd i år. Fynd nummer 11 och 12.

Markus Rehnberg

Kungsfågel *(Regulus regulus)*
Ansamlingar (minst 10 ex.) rapporterade vid nio (9) tillfällen, månadsvis fördelade: januari (4), februari-september (0), oktober (4), november (1), december (0). I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Sidensvans (*Bombycilla garrulus)*
Observerad 1.1-26.4 resp. 27.9-31.12. Antal dagar

med minst 100 ex. rapporterade, fördelat per månad: januari (44), februari (11), mars (0), april (1), maj-september (0), oktober (41), november (16), december (10). Inget sommarfynd (juni-augusti) gjordes i år, vilket för övrigt är mycket ovanligt. Någon större (minst 1 000 ex.) ansamling rapporterades inte i år, trots ett i övrigt relativt rikligt uppträdande under båda vinterperioderna.

Thomas Pettersson

Gärdsmyg (*Troglodytes troglodytes)*
Från vintermånaderna (1.1-15.2; 1-31.12) rapporterades sammanlagt 215 gärdsmygar, 151 ex. resp. 64 ex., med följande kommunvisa fördelning på föråret respektive efteråret: Västerås (49/17), Hallstahammar (12/1), Köping (12/5), Kungsör (1/0), Arboga (2/3), Sala (2/0), Surahammar (18/19), Lindesberg (10/2), Nora (23/10), Norberg (2/0), Fagersta (10/5), Skinnskatteberg (3/0), Hällefors (7/2). Ännu ett rekordhögt antal vinterfynd, särskilt många under föråret.

Thomas Pettersson

Stare (*Sturnus vulgaris*) VU
Från vinterperioderna (1.1-15.2; 1-31.12) rapporterades sammanlagt 95 starar, 73 ex. resp. 22 ex., med följande kommunvisa fördelning på föråret respektive efteråret: Västerås (33/8), Hallstahammar (35/0), Köping (0/1), Sala (1/0), Surahammar (1/0), Lindesberg (1/0), Örebro (1/4), Nora (0/9), Ludvika (1/0). Större (minst 1 000 ex.) ansamlingar:
Vä: 1 300 r. Asköviken, V.-Barkarö 27-28.7 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). Asköviken 31.8-12.9, som mest 2 200 r. Asköviken 3.9 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg).

Thomas Pettersson

Taltrast (*Turdus philomelos*)
Tidiga fynd (t.o.m. 31.3): Landskapets tidigaste taltrastar anlände den 13.3:
Vä: 2 ex. Råsäters källa, Skultuna (Anette och Rune Berglinn). Dagen efter finns två rapporter, också de från Västerås kommun. 1 ex. Skattgården, Dingtuna (Marjatta Ericson) och 1 ex. Isflaksvägen, Hökåsen, Hubbo (Stefan Karlsson).
Mellan 19-31.3 finns sedan sammanlagt 26 rapporter. Sena fynd (fr.o.m. 1.11):
No: 1 ex. Norra gatan, Älvhyttan, Viker 4.11 (Roland Thuvander)
Hä: 1 ex. Grythytteviken, Grythyttan 15.11 (Gunde Persson).

Anders Carlberg

Dubbeltrast *(Turdus viscivorus)*
Under januari och februari rapporterades sammanlagt minst 165 dubbeltrastar enligt följande:
Vä: Västerås (23), V.-Barkarö (26), Rytterne (62), Irsta (9), Dingtuna (3), Ängsö (5), Kärrbo (1)
Kungsåra (1) Tortuna (1).
Ha: Kolbäck (4), Säby (1), Svedvi (3).
Kö: Munktorp (1), Himmeta (1).
Ku: K. Barkarö (12), Kungsör (1).
Ar: Medåker (1).
Sa: Fläckebo (1).
Su: Sura (1), Ramnäs (1).
Li: Fellingsbro (3).
No: Nora (3).
Sk: Gunnilbo (1).
Under december månad (1-31.12) rapporterades 39 dubbeltrastar enligt följande:
Vä: Västerås (15), V.-Barkarö (3), Rytterne (14), Irsta (2), Dingtuna (1).
Ku: K. Barkarö (4).

Det övervintrade rekordmånga dubbeltrastar under förvintern. Troligtvis fanns det gott om mistelbär, men också andra bär, som exempelvis rönnbär, även utanför mistelns geografiska områden i Mälardalen. Under december rapporterades det mer normala antal och då endast vid mistlar.

Anders Carlberg

Rödvingetrast (*Turdus iliacus*) NT
Under vintern finns sju rapporterade fynd i januari och ett i december.
Vä: 1 ex. Bäckby, Lundby, Västerås 1.1 (Torbjörn Hegedüs). 1 ex. Högby Skogsfjäll, Västerås 1.1 (Joachim Karlsson).
Ha: 1 ex. Tunagärde, Svedvi 9.1 (Ulf Carlson).
Sa: 1 ex. Sala gruva, Sala 6.1 (Daniel Green).
Su: 1 ex. Åsvägen 5, Ramnäs 5.12 (Ralf Lundmark).
Li: 2 ex. Fänninge, Fellingsbro 3.1 (Bo Runesson).
No: 1 ex. Älvhyttan, Viker 5.1 (Roland Thuvander).
Sk: 1 ex. Masbo, Skinnskatteberg, 3.1 (Leif Johansson).
Den första vårflyttande rödvingetrasten sjöng den 20.3 i Lindesbergs kommun: Västvalla, Fellingsbro (Johan Wretenberg). Sedan följer ytterligare tio fynd under mars månad. Endast en större (minst 200 ex.) ansamling har rapporterats:
Kö: 500 r. Kräggesta, Kolsva 30.4 (Maria Barkell, Daniel Brehmer).

Anders Carlberg

Koltrast (*Turdus merula)*
Inga större (minst 50 ex.) ansamlingar eller andra anmärkningsvärda fynd av arten har rapporterats. Det fynd som kommer närmast:
Su: 37 r. Baståsen, Sura 16.3 (Mikael Mälberg).

Anders Carlberg

Björktrast (*Turdus pilaris)* NT
Från föråret finns 15 rapporter om större (minst 200 ex.) ansamlingar. Nedan redovisas flockar om minst 500 ex.:

Kö: 500 ex. Kräggesta, Köping 30.4 (Maria Barkell, Daniel Brehmer).
No: 1 000 ex. Nora Golfbana, Nora 24.4 (Joakim Barkestam).
Från efteråret finns 37 rapporter om flockar större (minst 200 ex.) ansamlingar. Nedan redovisas flockar om minst 500 ex.:
Vä: 800 ex. Abelsberg, Haraker 12.11 (Kalle Källebrink). 700 ex. Åbylund, Romfartuna 24.10 (Bo Persson).
Su: 590 str. (SV) Gnien, Ramnäs 9.10 (Ralf Lundmark , Mikael Mälberg). 500 ex. Lisjö ängar, Sura 18.10 (Mikael Mälberg). 1 000 ex. Stenbromossen, Ramnäs 3.11 (Sören Larsson, Greta Larsson).
No: 800 r. Södra Ås 11.11 (Anders Carlberg).
Fa: 550+730 str. (SV) Stabäck, Västervåla 12.10 resp.19.10 (Jan Hellström, Anders Lundin). 565 str. Backgården, Västanfors 1.11 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Anders Carlberg

Ringtrast (*Turdus torquatus)*
(20 FD, 31 FD, 44 FD, 28 FD)
Vårfynd:
Kö: 1 ex. Eneby, Munktorp 29.4 (Philip Karlsson Rämö). 1 2K honf. Valbricka, Kolsva 30.4 (Peter Ekelund).
Su: 1 m Rävnäs, 23.4 (Ralf Lundmark). 1 m Usträngsbo, Ramnäs 30.4 (Mikael Mälberg). 1 honf. Lisjö ängar, Sura 3.5 (Ralf Lundmark). 2 ex (1 ad. m + 1 f) Lönnbrosjön, Ramnäs 3.5 (Ralf Lundmark).
Li: 1 m Rynninge, Fellingsbro 15.4 (Tomas Axén Haraldsson). 1 2K honf. Laggars, Ramsberg 5.5 (Johan Månsson).
No: 1 m Södra Ås, Nora 14.4 (Anders Carlberg). 1 m Born, Nora 14.4 (Claes Dyst). 1 f Norra gatan, Älvhyttan, Viker 19.4 (Roland Thuvander). 1 m Nedre Bondborn, Nora 23-25.4 (Bertil Sundberg). 1 m Norra Husby, Nora 30.4 (Claes Dyst). 1 f Södra Ås, Nora 1.5 (Anders Carlberg). 1 ex. Nora Golfbana, Nora 4.5 (Leena och Mikael Zander). 1 m Gustavsberg, Nora 5.5 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt).
Fa: 1 f Täktbyn, Västanfors 26-27.4 (Pentti Korhonen m.fl.). 1 honf. Hjortbo, Västanfors 30.4 (Thomas Österholm). 1 f Västervåla kyrka, Västervåla 30.4 (Jan Hellström m.fl.). 1 f Jönsbacken, Västanfors 2-3.5 (Anders Lundin m.fl.).
Lj: 1 m Rällen, Ljusnarsberg 16.4 (Stefan Risberg).
Hä: 1 m Hjulsjö by, Hjulsjö 1.5 (Erling Lillberg m.fl.). 1 m Bredsjö, Hjulsjö 16.5 (Maria Flykt m.fl.).
Sommar- och höstfynd saknas. Antalet vårrastande ringtrastar varierar stort mellan olika år. Det är svårt att se någon tydlig trend. Årets antal (25 ex.) är något färre än medeltalet de senaste åren.

Anders Carlberg

Grå flugsnappare (*Muscicapa striata)*
Årets första grå flugsnappare noterades vid Gyttorps reningsdamm i Nora den 5 maj (Joacim Nilsson m.fl.). Två dagar senare hade ytterligare tio rapporterats från olika platser runt om i Västmanland. Fram till och med 15 maj hade ytterligare 30 observationer gjorts. Sena höstfynd (fr.o.m. 1.10) saknas. Årets sista rapporter gjordes på flera platser den 10 september.

Anders Carlberg

Rödhake (*Erithacus rubecula*)
Vinterfynd (-, 12 ex., 28 ex., 40 ex.). Sammanlagt finns rapporter om 31 övervintrande rödhakar under de två första månaderna (1.1-28.2). Dessa fördelade sig på Västerås (10), Hallstahammar (4), Köping (6), Arboga (3), Sala (1), Surahammar (1), Lindesberg (3), Nora (2), Fagersta (1). Vinterfynd (1-31.12): Sammanlagt finns rapporter om 9 övervintrande rödhakar under december. Dessa fördelade sig på Västerås (3), Hallstahammar (1), Köping (2), Arboga (2), Lindesberg (1). Trenden håller i sig att det ses förhållandevis många rödhakar under vintermånaderna.

Anders Carlberg

Näktergal (*Luscinia luscinia)*
Inga tidiga fynd (före 1.5). Sena fynd (efter 15.8):
Vä: 1 ex. Hässlö, Västerås 6.9 (Marcus Teveborg).
Förutom det sena höstfyndet rapporterades näktergalar mellan 7.5-7.8. Näktergalen saknas nästan helt i de västligaste och nordvästra delarna av Västmanland.

Anders Carlberg

Blåhake (*Luscinia svecica)*
Vår- och sommarfynd (3 ex., 3 ex., 3 ex., 1 ex.):
Vä: 1 f Gäddeholm Fågeltorn, Irsta 26.5 (Tim Parksjö).
Höstfynden är tidsmässigt fördelade mellan 1.8-.9.10. Sena höstfynd (efter 1.10):
Vä: 1 ex. Hamre våtmark, Västerås vid tre tillfällen mellan 1-9.10 (Benjamin Rodling m.fl.). 1 honf. Ängvaktartorpet, Irsta 2.10 (Tim Parksjö).
Större (minst 10 ex.) ansamling:
Su: 10 ex. Haga, Sura 5.9 (Ralf Lundmark m.fl.).

Anders Carlberg

Svartvit flugsnappare *(Ficedula hypoleuca)* NT
Till skillnad från året före, då det helt saknades aprilfynd, finns många (ca 65) rapporter från april mellan 19-30.4. Höstfynd (fr.o.m. 15.8):
Su: 1 honf. Blåbärsvägen, Sura 20.8 (Mikael Mälberg).
Fa: max 2 ex. Björksta, Västanfors 17-28.8 (Jan Hellström). 2 ex. Stora Grådänget, Västanfors 19.8 (Roland Narfström).

Anders Carlberg

Mindre flugsnappare (*Ficedula parva*) NT/F1
(9 ex., 8 ex., 13 ex., 6 ex.)
Vår- och sommarfynd:
Ha: 1 sj. Djurgården, Kolbäck 17.6 (Ulf Carlson).
No: 1 ex Dalbotorpravinen, Nora 21-28.5 (Anders Carlberg m.fl.).
Fa: 1 sj. Kolarbysjön, Västanfors 27.5 (Leif Lejdelin). 1 ad m r. Semla-Dammsjön, Västanfors 23.8 (Pentti Korhonen).
Lu: 1 honf. r. Hörksbyn, Grängesberg 26-27.8 (Bertil Rahm).
Hä: 1 sj. Plantskolan, Hällefors 29.5-5.6 (Daniel Gustafson m.fl.).

Med endast sex fynd under vår- och sommarsäsongen blev 2022 ett år under medel. Inga konstaterade häckningar. Två sjungande hannar stannade minst åtta dagar. Tyvärr gjordes inget kontrollbesök senare under häckningssäsongen av den sjungande hannen i Nora kommun. Okänt om det gjordes någon koll om den sjungande fågeln i Hällefors var kvar längre än de åtta dagarna.

Anders Carlberg

Svart rödstjärt (*Phoenicurus ochruros*) NT
(1 h, 4 h, 8 h, 7 h)
Sex säkerställda häckningar (H):
Kö: Tre häckningar inne på Yara, Sjötullen, varav det ena paret fick ut två kullar. Bona för högt upp för att räkna ungarna, men flertal ungfåglar fram till slutet av september (Magnus Nyström).
Li: 1 honf. föda åt ungar Arvin Meritor, Lindesberg, Linde 13.7 (Per Österman).
Fa: 1 adult m + 2 1K Uddenäs, Västanfors 19.4-15.7 (Pentti Korhonen m.fl.). 1 sj. m kvar på lokalen 3.11 (Thomas Österholm).
Hä: 1 f föda åt ungar Ovako, Hällefors 26.4-15.7 (Jonny Kvist m.fl.).
Trolig häckning (h):
Vä: 1 sj. m Kraftvärmeverket, Västerås 17.4-31.5 (Johan Karlsson m.fl.) samt 1 ad m + 2 1K på samma lokal 3.9 (Fredrik Engström m.fl.). Förutom nämnda fynd och vinterfynden, oregelbundet rapporterad från Kraftvärmeverket mellan 5.3-31.5 och 3.9-12.11.
I övrigt fåglar under häckningstid:
Kö: 1 m Byjorden, Köping 16.6 (Frida Olsson).
Ar: 1 sj. Arbogaån, Arboga 12.6 (Micael Fasth). 1 ex. Ödesberga, Medåker 13.5 (Frida Olsson).
Li: 1 sj. m Frövifors, Näsby 20.4 och 18.8 (Johan Miller, Kjell Mattsson). 1 sj. m Stråssa gruva, Ramsberg 2.6 (Mats och Ally Andersson).
No: 1 honf. Järnvägsstationen, Nora 19.6-16.7 (Claes Dyst m.fl.).
Fa: 1 sj. m Fagersta Stainless, Västanfors 31.5 (Bo Persson). 1 m Hyttbäcken, Västanfors 13.6 (Kerstin Aneusson).
Vinterfynd:
Vä: 2 ex. (1 ad m + 1 honf) Kraftvärmeverket, Västerås 26-28.2 (Petter Sahlström m.fl.). 1 m Kraftvärmeverket, Västerås 17.12 (Marjatta Ericson).
Övriga observationer:
Ha: 1 honf. Kolbäck 17.10 (Ulf Carlson).
Kö: 1 f Norsa, Munktorp 4.5 (Staffan Ekelund). 1 m Norsa, Munktorp 26.5 (Arvid Landgren).
Li: 1 honf. Grimsö, Ramsberg 14.4 (Johan Månsson). 1 2K m Rockhammar, Fellingsbro 12.7 (Majgret Karl).
No: 1 m Åsbogården, Nora 15.4 (Anders Carlberg).
Nb: 1 m Kylsbo, Norberg 21.7 (Christoffer Rödbro).
Fa: 1 honf. Rönningen, Västanfors 1.8 (Leif Lejdelin).

Anders Carlberg

Rödstjärt (*Phoenicurus phoenicurus)*
(20 H, 9 H, 9 H, 7 H)
Sju (7) säkerställda häckningar, kommunvis fördelade: Surahammar (1), Sala (1), Lindesberg (2), Nora (1) och Fagersta (2). Tidiga fynd (t.o.m. 30.4): Totalt rapporterades det tjugo rödstjärtar som anlände mellan 19-30.4. Den första:
Vä: 1 sj. Hässlö Vattenverk, Västerås 19.4 (Lars Österberg). Dagen därpå rapporterades det om två fåglar:
Vä: 1 m Norra Malmaberg, Västerås (Johan Karlsson, Benjamin Rodling).
Li: 1 sj. Erikabäcken, Guldsmedshyttan, Lindes (Björn Wennberg).
Årets sista rödstjärt:
Vä: 1 f Hammarby, Västerås 28.9 (Arnold Carlzén).

Anders Carlberg

Buskskvätta (*Saxicola rubetra*) NT
Årets första buskskvätta (en hane) noterades vid Nya Slaggtippen i Hällefors den 20 april (Ann Larsson m.fl.).
Sedan följer ytterligare 25 fynd mellan 23 och 30 april. Årets sista buskskvättor rapporterades från Asköviken i Dingtuna (Brith Isaksson m.fl.) samt Hovgården i Sura (Mikael Mälberg) den 12 september.

Anders Carlberg

Stenskvätta (*Oenanthe oenanthe*) NT
Säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats från åtta (8) olika platser, fördelade enligt följande kommuner: Västerås (2), Hallstahammar (1), Sala (2), Kungsör (1), Arboga (1) och Fagersta (1). Årets första stenskvättor anlände den 16.4 på tre platser:
Vä: 1 ex. Storängen, Ängsö (Johan Brenander, Ulf Hansson).
Ha: 1 ex. Rallsta, Berg (Tom Sävström, Gunnel Sävström).
Li: 1 ex. Nybble, Fellingsbro (Bo Runesson).
Dagen efter rapporterades 12 ex. på skilda platser i S-SO Västmanland, för att sedan följas av fåglar

runt om i landskapet. Inga sena höstfynd (fr.o.m. 1.10). Det sista fyndet för året:
Vä: 1 ex. Aftonvardshällarna, Ängsö 23.9 (Joachim Karlsson).

Inga stora ansamlingar om minst 50 ex är rapporterade.

Anders Carlberg

Strömstare (*Cinclus cinclus)*
(5 h, 12 h, 11 h, 2 h)
Endast två (2) häckningar, säkerställda eller troliga, har rapporterats, kommunvis fördelade på Nora (1) och Ljusnarsberg (1). Antalet rapporterade säkerställda häckningar har minskat påtagligt de senaste 10-15 åren.

Thomas Pettersson

Järnsparv (*Prunella modularis)*
Observerad (8.1-25.2) 1.3-12.11 (7-23.12).
Inga större (minst 10 ex.) ansamlingar eller sträcksummor rapporterades i år. Vinterfynd (januari-februari, december), vilket fortfarande är mycket ovanligt även om de tenderar att öka i antal:
Vä: 1 ex. Rönningslätten, Sevalla 12.2 (Johan Brenander). 1 ex. Hässlö, Västerås 17.2 (Marcus Teveborg). 1 ex. Bjurhovda, Västerås 7-23.12 (Brith Isaksson m.fl.).
Su: 1 ex. Ramnäs 18-25.1 (Ralf Lundmark m.fl.). 1 ex. Ramnäs 22.2 (Ralf Lundmark, Hanna Lundmark).
Li: 1 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby 8.1-25.2 (Sven-Olof Eriksson m.fl.).

I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Gulärla (*Motacilla flava)*
(-, 36 h, 29 h, 4 h)
Observerad 28.4-21.9. Fyra (4) säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats, kommunvis fördelade: Västerås (1), Köping (1), Sala (1), Hällefors (1). Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 100 r. Frövisjön, Skultuna 18.5 (Kjell Pålsson).
Sa: 200 r. M. f. thunbergi (”Nordlig gulärla”) Österäng, Kumla 16.5 (Håkan Johansson).
Su: 136 str. (S) Gnien, Ramnäs 17.8 (Ralf Lundmark).
No: 200 r. Bergsmanshyttan, Nora 26.8 (Claes Dyst).
Fa: 100 r. Sänkmossen, Västanfors 21.8 (Pentti Korhonen).

Thomas Pettersson

Forsärla (*Motacilla cinerea)*
(3 h, 32 h, 34 h, 38 h)
Observerad (22.1, 18.2) 1.3-8.12. Sammanlagt rapporterades 38 säkerställda eller troliga häckningar, kommunvis fördelade: Västerås (3), Hallstahammar (3), Köping (3), Arboga (1), Sala (2), Surahammar (2), Lindesberg (5), Örebro (1), Nora (8), Fagersta (3), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (1), Hällefors (4). Vinterfynd (januari, februari, december):
Vä: 1 ex. Sjöhagen, Västerås 22.1 (Johan Karlsson m.fl.). 1 ex. Munkängen, Västerås 8.12 (Tomas Berg).
Kö: 1 ex. Gamla stan, Köping 3-8.12 (Peter Ekelund m.fl.).
Sa: 1 ex. Hörnsjöfors, Västerfärnebo 18.2 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Forsärlan håller ställningarna väl i landskapet. Nionde året i rad med vinterfynd, som tidigare var mycket ovanligt. Sammanlagt rapporterades endast 7 ex. till och med vintern 2012/13, men därefter alltså årligen.

Thomas Pettersson

Sädesärla (*Motacilla alba)*
Observerad (15.3) 27.3-27.10 (11.11-3.12). Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 130 str. Hässlö, Västerås 6.9 (Marcus Teveborg).
Su: 119 str. (N) Gnien, Ramnäs 16.4 (Ralf Lundmark). 100 r. Gnien 18.4 (Ralf Lundmark). 200 r. Gnien 25.4 (Mikael Mälberg). 140 r. Gnien 28.4 (Ralf Lundmark). 110 r. Gnien 29.4 (Ralf Lundmark).
Vinterfynd (1.1-31.3, 1.11-31.12):
Vä: 1 ex. Lövsta, Dingtuna 27-28.3 (Johan Brenander m.fl.). 2 ex. (1 ad. m, 1 1K) Munkängen, Västerås 11.11-3.12 (Pentti J. Tatti, Kenneth Tens m.fl.). 1 ex. Svanå, Haraker 13.11 (Fredrik Engström).
Li: 1 r. Karlslund, Ullersätter, Fellingsbro 15.3 (Bo Dahlström).

Fynd under vintermånaderna, december-februari, är ovanligt, men görs då och då, i genomsnitt vartannat år.

Thomas Pettersson

Trädpiplärka (*Anthus trivialis)*
Observerad 14.4-20.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Rödstrupig piplärka (*Anthus cervinus)* VU/F1
(35 FD, 27 FD, 50 FD, 25 FD)
Årets fyndskörd, som var rätt genomsnittlig, avser enbart höstfynd under perioden 27.8-27.9 med sammanlagt 25 fågeldagar, kommunvis fördelade: Västerås (9), Hallstahammar (1), Surahammar (6), Nora (1), Fagersta (4), Ludvika (1), Hällefors (3). Något vårfynd har inte rapporterats sedan 2017.

Thomas Pettersson

Ängspiplärka (*Anthus pratensis)*
Observerad (13.1) 15.3-19.11. Sena fynd (fr.o.m. 1.11):
Vä: 1 ex. Johannisbergs vattenpark, Västerås 12.11 (Benjamin Rodling).
Su: 1 r. Gnien, Ramnäs 12.11 (Ralf Lundmark). 1 str. (S) Gnien 15.11 (Ralf Lundmark).
No: 1 r. Södra Ås, Nora 19.11 (Anders Carlberg).
Lu: 1 förbifl. Hörksbyn, Grängesberg 12.11 (Bertil Rahm).
Vinterfynd:
Ha: 1 r. Häggholmen, Kolbäck 13.1 (Bo Eriksson).
Större (minst 200 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Su: 400 r. Gnien, Ramnäs 4.5 (Ralf Lundmark). 200 r. Gnien 29.8 (Mikael Mälberg).

Thomas Pettersson

Skärpiplärka (*Anthus petrosus)*
(8 FD, 11 FD, 8 FD, 13 FD)
Nio fynd under året, sju på våren och två på hösten:
Vä: 2 r. Lövsta, Dingtuna 2.4 (Brith Isaksson). 2 r. Lövsta 3.4 (Lars Johansson). 2 r. Lövsta 9.4 (Markus Rehnberg m.fl.). 2 r. Lövsta 10.4 (Johan Brenander m.fl.). 1 r. Lövsta 12.4 (Pentti J. Tatti). 1 ex. Dyvikskvarn, Ängsö 17.4 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling). 1 r. Johannisbergs vattenpark, Västerås 20.9 (Thomas Pettersson).
Su: 1 r. Gnien, Ramnäs 27.3 (Ralf Lundmark).
Fa: 1 str. (S) Stabäck, Västervåla 28.9 (Leif Lejdelin m.fl.).

Ovanligt många vårfynd varav de vid Lövsta kan handla om samma individer.

Thomas Pettersson

Bofink (*Fringilla coelebs)*
Sammanlagt 311 bofinkar rapporterades från vintermånaderna, fördelade på januari (196), februari (71) och december (44). Större (minst 300 ex.) flockar:
Vä: 1 000 r. Rålken, Haraker 14.9 (Mikael Mälberg).
Ar: 400 ex. Ödesberga, Medåker 9.4 (Frida Olsson).
Su: 342 str. (N) Gnien, Ramnäs 27.3 (Ralf Lundmark). 300 str. (S) Gnien 1.10 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg).

Gunilla Hammarström

Bergfink (*Fringilla montifringilla)*
Från att tidigare ha häckat spritt över i stort sett hela landskapet under 1970- och 1980-talen görs numera få fynd under häckningstid. Inte heller i år har något fynd som indikerar häckning gjorts under 2022.
Följande lite större ansamlingar (minst 400 ex.) har gjorts under året:
Vä: 400 r. Rålken, Haraker 29.9 (Ole Jonsson).
Ha: 500 r. Stora Björsbo, Berg 5.10 (Ulf Carlson).
Ör: 500 r. N Torpa, Ervalla 14.4 (Anita Hutter, Anders Hutter).
Fa: 500 r. Åvestbo, Västanfors 23.9 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Gunilla Hammarström

Stenknäck (*Coccothraustes coccothraustes*)
Två häckningar har rapporterats under året, bådra från Västerås:
Vä: 1 1K Bäckby, Lundby, Västerås, 22.6 (Torbjörn Hegedüs), 1 1K Malmaberg, Västerås, 5.7 (Åsa Ekberg).
Under vintermånaderna (1.1-28.2 och 1-31.12) har stenknäck rapporterats från flera kommuner. Här redovisas större (minst 12 ex.) ansamlingar under vintermånaderna
Vä: 22 r. Skultuna 13.2 (Håkan Johansson, Håkan Olsson). 12 r. Skattgården, Dingtuna 10.4 (Marjatta Ericson).
Ha: 13 r. Vallby, Kolbäck 22.1 (Daniel Hedenbo).
Kö: 12 r. Ullviskolan, Köping 3.1 (Mikke Brännström). 13 r. Köpings hamn, Köping 9.1 (Maria Barkell, Daniel Brehmer).
Li: 17 r. Rockhammar, Stenstavägen, Fellingsbro 15.1 (gm Majgret Karl).

Gunilla Hammarström

Tallbit (*Pinicola enucleator)* VU
Efterdyningar av den invasionsrörelse som tog sin början senhösten 2021 kunde fortfarande kännas av i början av januari. Ganska snart ebbade dock rörelsen ut och efter den 10 januari finns endast sporadiska rapporter från flera platser runt om i Västmanland. Större ansamlingar:
Sa: 30 r. Åkra, Sala, Sala 4.1 (Kalle Källebrink m.fl.).
Hä: 30 r. Bredsjö, Hjulsjö 1.1 (Maria Flykt, Jan Larsson). 20 r. Västra Egnahem, Hjulsjö 2.1 (Bengt Andersson).

I november gjordes två fynd, vilka var de enda under hösten:
Su: 1 förbifl. Stormossen, Ramnäs 12.11 (Lennart Eriksson). 2 str. (S) Ramnäs 17.11 (Ralf Lundmark).

Gunilla Hammarström, Markus Rehnberg

Domherre (*Pyrrhula pyrrhula)*
Tretton fynd med minst 25 fåglar har rapporterats enligt nedan:
Vä: 41 ex. Gäddeholm, Irsta 11.12 (Tim Parksjö), 25 ex. Skultunasågen, Skultuna 18.12 (Håkan Johansson), 25 ex. Rudö, Rytterne 19.12 (Robert Ekberg).
Kö: 25 ex. Norrberga, Munktorp 18.12 (Tom Sävström, Gunnel Sävström).
Ar: 27 ex. Arboga 30.1 (Fredrik Anmark, Lars Anmark).
Su: 50 ex. Ramnäs bruk, Ramnäs 6.12 (Ralf Lundmark). 35 ex. Hagenbron, Ramnäs 12.12 (Ralf Lundmark). 30 ex. Västsura, Sura 17.12 (Tom Sävström).
Ör: 25-30 ex. N Torpa, Ervalla 15-18.2 (Anita Hutter, Anders Hutter).
No: 30 ex. Nedre Järle, Järle kvarn, Nora 11.12 (Håkan Lavebratt).
Fa: 30 ex. Engelsbergs bruk, Västervåla 10.12 (Mark Marissink). 25 ex. Semla, Västanfors 18.12 (Anders Lundin, Pentti Korhonen).
Lu: 25-40 ex. Hörksbyn, Grängesberg 23.11- 22.12 (Bertil Rahm).

Gunilla Hammarström

Rosenfink (*Carpodacus erythrinus)* NT
(83 ex., 91 ex., 63 ex., 46 ex.)
Under året observerad mellan 17 maj och 19 augusti. Mellan de datumen bokfördes 46 sjungande hannar som fördelade sig kommunvis på Västerås (2), Hallstahammar (3), Köping (4), Kungsör (1), Sala (3), Surahammar (3), Lindesberg (7), Nora (11), Norberg (1), Fagersta (5), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1), Hällefors (2) kommuner.

Gunilla Hammarström

Grönfink (*Chloris chloris)* EN
En större flock har rapporterats:
Kö: 100 ex. Davids backe, Himmeta 25.9 (Peter Ekelund).

Gunilla Hammarström

Vinterhämpling (*Linaria flavirostris)* VU
(826 FD, 753 FD, 1774 FD, 1112 FD)
Totalt 1112 fågeldagar (FD), vilka fördelar sig på januari (378), februari (120), mars (250), april (106), maj (3), juni-augusti (0), september (3), oktober (132), november (54) och december (66). De största rapporterade flockarna:
Vä: 40 ex. Solinge, Romfartuna 24.10 (Kalle Källebrink).
Kö: 40 r. Köpings hamn, Köping 9.1 (Staffan Ekelund, Maria Eriksson).
Sa: 50 r. Trefoten, Sala 8.1 (Adrian Trost). 40 ex. Fläcksjön, Fläckebo 1.2 (Samuel Olofsson). 45 r. Vedarsbo, Fläckebo 31.3 (Kalle Källebrink).
Li: 50 r. Västvalla, Fellingsbro 30.3 (Johan Wretenberg).

Gunilla Hammarström

Hämpling (*Linaria cannabina)*
Fem vinterfynd (1.1-31.3) finns rapporterade:
Ha: Max 15 ex. Utnäslöt, Säby 22.1-20.2 (Jacob Rudhe m.fl.).
Kö: 3-6 ex. Koldammen, Malmön, Köping 2-23.1, (Peter Ekelund).
Li: 1-3 ex. Västvalla, Fellingsbro 13-25.1 (Sven-Olof Eriksson, Johan Wretenberg). 1-6 r. Västvalla 18-25.3 (Majgret Karl m.fl.), 1 ex. Sällingsjön, Fellingsbro 19.3 (Mattias Rudenvall).
Större (minst 20 ex) ansamlingar och sträcksummor:
Ha: 75 ex. Kvidinge, Svedvi 23.9 (Ulf Carlson)
Kö: 23 ex. Köpings hamn, Köping 3.9 (Peter Ekelund). 40 ex. Davids backe, Himmeta 16.9 (Peter Ekelund). 25 r. Salsäter, Munktorp 18.9 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).
Ar: 20 ex. Viby storäng, Arboga 15.9 (Frida Olsson)
Sa: 20 ex. Hedensberg, Kila 2.9 (Samuel Olofsson).
Li: 20 ex. Västvalla, Fellingsbro 11.4 (Johan Wretenberg). 30 ex. Nederby, Fellingsbro 23.7 (Anita Hutter, Anders Hutter).

Gunilla Hammarström

Gråsiska (*Acanthis flammea*)
Från häckningstid har inga fynd rapporterats. Från perioden 1.1-31.3 finns tre rapporter om större (minst 100 ex.) flockaroch från perioden 1.9-31.12 finns fyra rapporter. De största ansamlingarna med minst 100 ex.:
Ha: 100 ex. Norrkvarn, Svedvi 5.1 (Christina Bredin).
Kö: 150 ex. Köpings hamn, Köping 17.12 (Peter Ekelund). 112 r. Köpings hamn 30.12 (Peter Ekelund).
Su: 100 ex. Ramnäs 22.2 (Ralf Lundmark). 100 ex. Glåpen, Sura 25.10 (Ralf Lundmark).
Li: 290 str. (N) Råsvalen, Linde 18.2 (Mattias Ullman).
Fa: 100 str. Backgården, Västanfors 3.10 (Leif Lejdelin, Roland Narfström). 250 ex. Åvestbo ängar, Västanfors 26.10 (Bo Persson). 140 r. Meling, Västanfors 9.11 (Pentti Korhonen).

Gråsiskor uppvisande karaktärer för rasen Acanthis flammea cabaret, så kallad brunsiska har under året rapporterats med 24 ex., fördelade på januari (3), februari (12), mars (2), april-augusti (0), september (2), oktober (0), november (3) och december (2). Fyndens geografiska fördelning var Surahammar (10), Nora (4), Fagersta (2), Ludvika (6) och Hällefors (2).

Gråsiskor uppvisande karaktärer för rasen Acanthis flammea exilipes, så kallad snösiska har under året rapporterats med totalt 12 ex. i januari, februari, mars och november. Fyndens geografiska fördelning var Västerås (2), Arboga (1), Surahammar (4), Örebro (1), Fagersta (2), Ludvika (1) och Hällefors (1). Frågan är om inte intresset att leta snösiska (och brunsiskor) bland gråsiskor svalnade rejält, då artstatusen förlorades och de endast blev en underart till gråsiska.

Gunilla Hammarström, Markus Rehnberg

Större korsnäbb *(Loxia pytyopsittacus)*
Inga häckningar har konstaterats. I övrigt 339

observationer fördelade på januari (117), februari (40), mars (76), april (17), maj (32), juli (7), augusti (4), september (10), oktober (17), november (10), december (9).

Gunilla Hammarström

Mindre korsnäbb (*Loxia curvirostra)*
Tolv fynd om flockar med minst 20 fåglar har rapporterats i januari (4), mars (4), juni (2), juli (1) och oktober (1). De största (minst 25 ex.) flockarna:
Vä: 30 ex. Hamre våtmark, Västerås 9.10 (Johan Karlsson m.fl.).
Fa: 25 ex. Kottmossen, Fagersta 13.1 (Jan-Olov Lundeqvist).
Sk: 30 ex. Lappland, Skinnskatteberg, Gunnilbo 31.7 (Joa Niskakari).
Hä: 43 ex. Bredvikshöjden, Grythyttan 30.6 (Gunde Persson).

Gunilla Hammarström

Bändelkorsnäbb (*Loxia bifasciata)*
(11 ex., 18 ex., 39 ex., 14 ex.)
Sammanlagt 14 ex. under året i Västerås (2), Köping (1), Surahammar (6), Lindesberg (1), Nora (1) och Fagersta (3). Den månadsvisa fördelningen var januari (1), februari (2), mars (5), april (2), maj-juni (0), juli (1), augusti-september (0), oktober (3) samt november-december (0). Fynd med flest antal individer:
Su: 2 str. (N) Gnien, Ramnäs 19.3 (Ralf Lundmark).
Fa: 2 r. St. Grådänget, Västanfors 15.2 (Roland Narfström).

Gunilla Hammarström

Steglits (*Carduelis carduelis*)
Nio häckningar har rapporterats:
Vä: 1 1K Ångsjön, Kärrbo 14.7 (Thomas Pettersson). 3 1K Frövisjön, Skultuna 17.7 (Bernt Larsson). 2 1K Frösvibäcken, Romfartuna 17.7 (Ole Jonsson).
Kö: 3 pulli Mosstorp, Odensvi 28.6 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).
Sa: 6 1K Prästgårdsviken, Fläcksjön, Fläckebo 28.6 (Bo Persson),
Nb: 2 1K Klackberg, Norberg 10.7 (Pentti Korhonen)
Fa: 4 1K Backgården, Västanfors 2.7 (Jan Hellström, Anders Lundin). 2 1K Semla, Västanfors 31.7 (Pentti Korhonen).
Hä: 1 1K Grythytteviken, Grythyttan 30.6 (Gunde Persson).
Lu: 4 1K Hörksbyn, Grängesberg 30.6 (Bertil Rahm).
Större flockar (minst 200 ex.) har under året rapporterats från följande platser:
Vä: 500 ex. Skultunaågen, Skultuna 6.1-17.2 (Ole Jonsson m.fl.). 300 ex. Spaktorp, Skultuna 30.1 (Bernt Larsson). Max 800 ex. Solinge, Romfartuna 15-24.10 (Håkan Johansson m.fl.).
Kö: 200 ex. Malmön, Köping 18.9 (Peter Ekelund).

Under vintermånaderna finns många fynd rapporterade från samtliga kommuner. Under januari och februari flest rapporter från Västerås, Hallstahammar, Lindesberg och Nora. Något färre rapporter från december, men även då flest rapporter från Västerås.

Gunilla Hammarström

Grönsiska *(Spinus spinus)*
Rapporter om större (minst 100 ex.) flockar finns från januari (28), februari (18), augusti (1), september (2), oktober (2). De största (minst 400 ex) flockarna presenteras nedan:
Vä: 400 ex. Långholms brygga, Ängsö 7.1 (Robert Ekberg), 500 ex. Trumslagarbacken, Västerås 10.1 (Markus Rehnberg), 400 ex. Norra Björnö, Västerås 15.1 (Zsombor Károlyi), 540 str. Hässlö, Västerås 6.9 (Marcus Teveborg).
Ha: 400 ex. Slottsströmmen, Kolbäcks 16.1 (Bo Eriksson).
Su: 400 ex. Suraslussen, Sura 4.1 (Sören Larsson).

Gunilla Hammarström

Lappsparv (*Calcarius lapponicus)* VU
(24 FD, 35 FD, 19 FD, 7 FD)
Vä: 1 ex. Asköviken, Dingtuna 21.9 (Marjatta Ericson).
Ha: 2 r. Bärsta, Kolbäck 14.9 (Ulf Carlson).
Su: 1 str. (SV) Gnien, Ramnäs 27.9 (Mikael Mälberg). 1 r. Gnien 9.10 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg). 1 str. (S) Baståsen, Sura 14.10 (Mikael Mälberg).
Fa: 1 str. (S) Hjortbo, Västanfors 9.9 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Det lägsta antalet fynd av arten på många år, kanske det lägsta sedan vi började samla in rapporter!

Lillebror Hammarström

Snösparv (*Plectrophenax nivalis)*
Snösparv är under året rapporterad vid 75 tillfällen mellan 1 januari och 12 april samt vid tolv tillfällen mellan 25 oktober och 18 november. Fynd av flockar med minst 25 ex. har under året noterats vid sex tillfällen:
Vä: 70 r. Frövisjön, Skultuna 18.2 (Pontus Lindberg).
Ar: 25 ex. Viby storäng, Arboga 27.2 (Frida Olsson)
Sa: 100 ex Vedarsbo, Fläckebo 2.1 (Samuel Olofsson).
Su: 60 r. Gnien, Ramnäs 10.2 (Ralf Lundmark). 30 str. (N) Gnien 1.3 (Ralf Lundmark).
No: 100 r. Bergsmanshyttan, Nora 12.3 (Anders Carlberg, Claes Dyst m.fl.).

Lillebror Hammarström

Ortolansparv (*Emberiza hortulana*) CR/F1
(48 sj., 35 sj., 31 sj. 19 sj.)
Nitton (19) sjungande hanar har rapporterats under häckningstid. Dessa fördelades på Kungsör (18) och Fagersta (1). Brev från Patrik Rhönnstad: ”Sammanlagt lokaliserades 22 sångplatser varav 18 bedöms vara permanenta revir, detta är den lägsta noteringen sedan inventeringen började 2017. Underlaget 107 observationer av sjungande hanar är avsevärt färre än de tidigare genomförda inventeringarna. Honor noterades vid 17 tillfällen på 10 olika platser och tre flygga kullar med 3, 2 respektive 2 ungar konstaterades. Ingen uppföljning av häckningsframgång har gjorts.

Som mest noterades 16 sjungande hanar vid inventeringstillfället den 9 juni. Reviren ligger väldigt samlat i ett kärnområde som är det samma som tidigare inventeringar av området.”. Övriga observationer i närområdet under häckningssäsongen inskränker sig till en lockande fågel vid Kungsudden strax öster om inventeringsområdet den 18 maj.

Lillebror Hammarström

Gulsparv (*Emberiza citrinella)* NT
Större (minst 100 ex) ansamlingar:
Ha: 150 ex. Hörnet, Säby 15.1 (Ulf Carlson). 300 ex. Vallberga, Berg 3.2 (Ulf Carlson).
Kö: max 220 ex. Köpings hamn, Köping 1.1-8.1 (Staffan Ekelund, Maria Eriksson m.fl.). 150 ex. Ängeholm, Himmeta 6.3 (Maria Barkell, Daniel Brehmer). 150 ex. Köpings hamn 17.12 (Peter Ekelund).
Sa: 100 ex. Kilboslätten, Västerfärnebo 12.12 (Jan Hellström, Anders Lundin).
Su: 100 ex. Seglingsberg, Ramnäs 5.2 (Inger-Marie Carlsen). 150 ex. Lisjö, Sura 17.2 (Mikael Mälberg). 100 ex. Västsura, Sura 24.2 (Tom Sävström). 200 ex. Lisjö ängar 27.11 (Håkan Johansson).
200 r. Degran, Sura 29.11 (Mikael Mälberg). 100 ex. Lyckans stjärna, Seglingsberg, Ramnäs 3.12 (Mikael Mälberg). 500 ex. Lisjö ängar 10.12 (Inger-Marie Carlsen). 250 ex. Kungshammar, Ramnäs 17.12 (Ralf Lundmark). 200 ex. Lisjö ängar 27.12 (Mikael Mälberg).
Li: Max 200 ex. Västvalla, Fellingsbro 2-8.1 (Johan Wretenberg m.fl.).
Nb: 100 ex. St. Klingbo, Karbenning 24.10 (Bo Persson).

Lillebror Hammarström

Sävsparv (*Emberiza schoeniclus)* NT
Vinterfynd:
Vä: 1 ex. Hamre våtmark, Västerås 18.12 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling).
Su: 1 ex. Lisjöviken, Sura 8.2 (Mikael Mälberg). 1 ex. Kungshammar, Ramnäs 17.12 (Ralf Lundmark).

Lillebror Hammarström

Videsparv *(Emberiza rustica)* NT
(7 ex., 3 ex. 0 ex., 1 ex.)
Ha: 1 ex. Johannesberg, Årby, Svedvi 25.9 (Elias Ernvik m.fl.).

Lillebror Hammarström

Hybrider
Under denna kategori redovisas de hybrider som har rapporterats under året. Den klart vanligaste hybridkonstellationen hos oss är den mellan grågås och kanadagås. Årligen görs dock även ett antal andra observationer som berör andra parbildningar.
Vitkindad gås x kanadagås (Branta leucopsis x canadensis)
Vä: 1 r. Johannisbergs vattenpark, Västerås 3.9 (Henry Hedlund).
Ha: 1 r. Lyckhem, Kolbäck 20.5 (Henrik Berg). 3 ex. Skanssjön, Svedvi 2.8 (Daniel Hedenbo).
Sa: 1 ex. Rörbosjön, Fläckebo 3.4 (Markus Rehnberg) och 26.5 (Markus Rehnberg).
Fa: 1 ex. Oljeön, Åmänningen, Västervåla 22.4 (Jan Hellström). 1 ex. Vretarne, Västervåla 26.4 (Jan Hellström, Anders Lundin m.fl.). 1 r. Tegviken, Åmänningen, Västervåla 29.4 (Bo Persson). 1 ex. Bromsboudde, Västervåla 4.5 (Jan Hellström, Anders Lundin). 1 r. Åmossen, Västervåla 22.5 (Bo Persson m.fl.).

Lillebror Hammarström

Grågås x kanadagås (*Anser anser x Branta canadensis)*
Under detta år har minst 48 fynd rapporterats från Västerås (18), Hallstahammar (1), Köping (3), Sala (9), Surahammar (8), Lindesberg (4), Nora (1) och Fagersta (4). I antal rör det sig om minst 104 ex. Ingen häckning är rapporterad.

Lillebror Hammarström

Stjärtand x gräsand (*Anas acuta x platyrhynchos*)
Sa: 1 m r. Hällsjön, Fläckebo 3.4 (Markus Rehnberg).
Liknande hybrider ses med några års mellanrum. Senast det begav sig var i april 2020.

Markus Rehnberg

Arter som troligtvis inte har nått landskapet på naturlig väg
Under denna rubrik presenteras fynd av fåglar som troligtvis inte har nått landskapet på naturlig väg. De har på ett eller annat sätt fått en hjälpande hand att ta sig hit. Dessa fåglar brukar indelas i två kategorier D och E. Kategori A-C utgör naturligt förekommande arter, alternativt arter (t.ex. fasan, tamduva, mandarinand och stripgås) som har uppnått en självreproducerande stam efter att de en gång har planterats, rymt eller släppts ut från fångenskap. Kategori D rör arter eller taxa som skulle kunna

betraktats som spontana om det inte funnit ett visst tvivel om hur de har anlänt. Hit räknas t.ex. snögås och kamskrake som båda finns i närliggande fågelparker. Men i sällsynta fall skulle de även kunna komma till oss på naturlig väg.

Snögås (*Anser caerulescens)*
(0, 0, 0, 1)
Vä: 1 r. Ekeby fly, Skultuna 18-27.4 (Lars Österberg m.fl.).
Sa: 1 r. Hällsjön, Fläckebo 1.5 (Fredrik Engström).
Båda fynden, som förmodligen också avsåg samma individ, rörde den så kallade vita morfen.

Lillebror Hammarström

Kamskrake (*Lophodytes cucullatus)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Li: 1 m r. Sörbysjön, Fellingsbro 17.5 (Majgret Karl, Johan Wretenberg).
No: 1 m r. Blåsut, Nora 18.4 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt).
Ursprungligen en nordamerikansk art men som också förekommer i fågelparker på betydligt närmre håll i Europa. Kamskraken skulle nog kunna ta sig till oss på naturlig väg. Det normala är dock att uppträdandet betraktas som lite oklart. Det kommer det förmodligen fortsätta att göra om inga solida bevis på flytt över Atlanten kan läggas fram, till exempel via ringmärkningsåterfynd. I ovanstående fall kan man kanske tänka sig att fynden rör en och samma individ som först noterades i Nora och sedan i Fellingsbro.

Markus Rehnberg

Kategori E rör arter eller taxa vilka betraktas som förrymda eller utsläppta från fångenskap (t.ex. undulat, brudand och rapphöna (!)). Till denna kategori förs även införda fåglar som har häckat eller häckar i frihet, men som ännu inte har uppnått ett självreproducerande bestånd. Hit räknades tidigare både stripgås och mandarinand. Dessa har dock sedan våren 2021 uppgraderats till kategori C och finns redovisade tidigare i rapporten.

Brudand (*Aix sponsa)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Ku: 1 m r. Kungsudden, K. Barkarö 28.9 (Per Jonsson).

Brudand är ursprungligen en nordamerikansk andfågel. Arten är dock ett vanligt inslag i fågelparker runt om i Europa. Denna individ uppträdde dessutom oskyggt, så sannolikheten till en bakgrund som parkfågel känns betydligt mycket troligare än att det skulle ha tagit sig till oss naturligt från Nordamerika. Denna fågel, som även sågs i landskapet Södermanland, är endast den tredje i Västmanland. Föregående fynd gjordes i april 1996 samt i juni-augusti 2011. Vid båda tillfällena i Västerås kommun.

Markus Rehnberg

Rapphöna (*Perdix perdix*) NT
Året bjöd på endast två rapporter om en rapphöna vardera. Det tycks alltmera tydligt att rapphönan inte längre klarar att upprätthålla en frilevande population i vårt västmanländska jordbrukslandskap. Högst troligt härstammar också årets båda rapphöns från utsläppta eller rymda exemplar. Rapphönan är, och har kanske alltid varit, beroende av de utsättningar som jägarkåren har bedrivit genom åren. Och med tanke på de dalande siffrorna i landskapet är frågan om det intresset har falnat? Se figur 10
Kö: 1 2K honf. Hemlinge, Munktorp 2.1 (Seppo Leppälampi).
Li: 1 ex. Smedby, Medåker 20-21.6 (Nils Eriksson).

Anders Carlberg

Figur 10. *Rapphöna. Antalet rapporterade fynd av rapphöna i Västmanland åren 2000-2022.*

Fynd som inte längre godkänns för publicering
En återkommande del i regionala rapportkommitténs arbete är att omgranska äldre raritetsrapporter. Det kan avse såväl tidigare underkända rapporter som sådana som har godkänts och publicerats. Bakgrunden till detta är att kunskap om artbestämning utvecklas kontinuerligt, vilket kan leda till att vi senare ibland kan göra en annan bedömning. Turen har nu kommit till tre publicerade förstafynd för landskapet som vi härmed dementerar. De lämnade beskrivningarna är genomgående rätt tunna och med dagens mått mätt går det inte att med tillfredsställande säkerhet utesluta att observationerna kan ha gällt någon annan art. Vi menar också att särskilt höga krav på dokumentation bör ställas på fynd som utgör det första för landskapet.

Brednäbbad simsnäppa (*Phalaropus fulicarius)*
Landskapets första publicerade fynd utgörs av en fågel som rastade vid Asköviken den 11 maj 1992 (VF Suppl. 19:92; FiV 24:67; FiV 24:107). Beskrivningen av fyndet räcker inte för att andra arter inte ska kunna uteslutas. Det kan i sammanhanget nämnas att det också föreligger ett obekräftat fynd av denna art vid ”Tidö” i Rytterne någon gång under år 1956. Fyndet vid Hjälmaren i Arboga 16-20 juli 2020 (FiV 52[2-3]:48; VF Suppl. 61:107) är alltså det första för landskapet.

Havssula (*Morus bassanus*)
Landskapets hittills enda rapporterade fynd utgörs av en individ som uppehöll sig på en åker vid Örbäck i Karbenning, någon av höstarna 1970 eller 1971 (FiV 20:79). Fågeln återfanns senare död. Rapporten har lämnats endast muntligen. Fotodokumentation har uppgivits ska finnas, vilken möjligen kan datera fyndet bättre, men denna har inte kommit rapportkommittén till del.

Skedstork *(Platalea leucorodia)*
Det hittills enda uppgivna fyndet från Västmanland utgörs av två individer vid Kvarnsjön i Arboga den 15 augusti 1999 (VF Suppl. 33:86; FiV 31:98). Beskrivningen av fyndet är inte tillräcklig för att andra arter inte ska kunna uteslutas.■

Referenser
Grundsten, Måns, Raul Vicente och Juho Könönen (2022). Fältbestämning av kamtjatkapipare och tibetpipare. Vår fågelvärld 2022(5): 50-57.
Lagerqvist, Markus, Gustav Asplund, Erling Jirle, Tommy Tyrberg & Johan Fromholtz (2022). Förändringar i Tk:s lista. Rapport 13 från Taxonomikommittén. Vår fågelvärld 2022(5): 46-49.
Pettersson, Thomas (2003-2023). Västmanlands fåglar. En översikt över deras utbredning, numerär och flyttning, förr och nu. En levande publikation på webben, ständigt utvecklad och aktualiserad. http://vastmanlandsfaglar.se/
SLU Artdatabanken 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala.
Svensk fågeltaxering (2023). Hur går det för Sveriges fåglar? http://www.fageltaxering.lu.se/

Fem ägretthägrar vid Gnien

FOTO: BERT WESTERLUNDH